MIHAIL EMINESCU

Poezii

EDIȚIE ILUSTRATA

ȘI REVIZUITĂ

DE

ION SCURTU

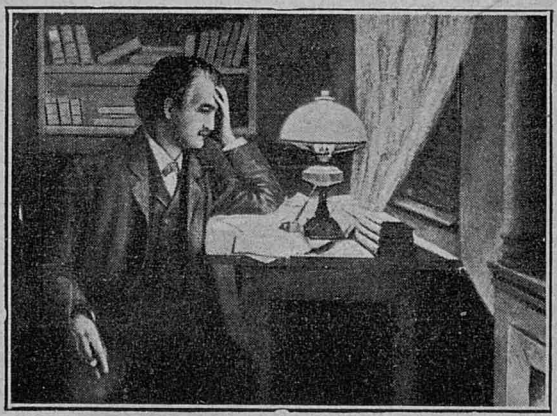

BUCUREȘTI

EDITURA LIBRĂRIEI LEON ALCALAY

37, CALEA VICTORIEI, 37

1910

www.dacoromanica.ro

Prețul Lei 2

MIHAIL EMINESCU

Poezii

EDIȚIE REVIZUITĂ

DE

ION SCURTU

BUCUREȘTI
Editura Librăriei LEON ALCALAY
CALEA VICTORIEI, 37

www.dacoromanica.ro

București, Tip. „Cultura“, str. Smârdan No .4

www.dacoromanica.ro

Această nouă ediție a poeziilor lui Eminescu s'a tipărit cu toată grija peutru exactitatea textelor ; s'au întrodus și o serie de ilustrațiuni, pe motive din poeziile respective.

Volumul cuprinde, în prima linie, poeziile publicate de autorul însuși și de prietenii săi literari. S'au adaos, la sfârșit, ca o complectare, numai acele poezii postume, cari par definitiv închegate și sunt de o frumusețe deosebită, la înălțimea celorlalte poezii ale lui Eminescu, neavând lipsurile și imperfecțiunile, cari turbură și nemulțumesc pe cetitorii amatori.

Astfel credem a fi pus la îndemâna acestui fel de cetitori o ediție populară care se poate întrebuința cu încredere și cu folos.

www.dacoromanica.ro

LA MOARTEA LUI ARON PUMNUL

Imbracă-te în doliu, frumoasă Bucovină,
Cu cipru verde 'ncinge antică fruntea ta;
Acuma din pleiada-ţi auroasă şi senină
Se stinse un luceafăr, se stinse o lumină,
Se stinse-o dalbă stea!

Metalica, vibrândă a clopotelor jale
Vueşte în cadenţă şi sună întristat;
Căci, ah..! geniul mare al deşteptării tale
Păşi, se duse-acuma pe-a nemuririi cale
Şi-n urmă-i ne-a lăsat!

Te-ai dus, te-ai dus din lume, o geniu 'nalt şi mare,
Colo unde te-aşteaptă toţi îngerii în cor,
Ce 'ntoană tainic, dulce a sferelor cântare
Şi-ţi împletesc ghirlande, cununi mirositoare,
Cununi de albe flori!

Te plânge Bucovina, te plânge 'n voce tare;
Te plânge 'n tânguire şi locul tău natal,

www.dacoromanica.ro

Căci umbra ta măreaţă în falnica-i sburare
O urmă 'ncet cu ochiul în tristă lăcrimare,
Ce-i simţ naţional!

Urmeze încă 'n cale-ţi şi lacrima duioasă
Ce junii toţi o varsă pe trist mormântul tău,
Urmeze-ţi ea prin zboru-ţi în cânturi tânguioase,
In cânturi răsunânde, suspine-armonioase,
Colo, în elizeu!

DE-AŞ AVEA...

De-aş aveà şi eu o floare
Mândră, dulce, răpitoare
Ca şi florile din Mai,
Fiice dulci a unui plai,
Plai râzând de iarbă verde,
Ce se leagănă, se pierde,
Undoind încetişor,
Şoptind şoapte de amor;

De-aş aveà o floricică
Gingaşă şi tinerică,
Ca şi floarea crinului,
Alb ca neaua sinului,
Amalgam de-o roz'albie
Şi de una purpurie,
Cântând vesel şi uşor,
Şoptind şoapte de amor:

www.dacoromanica.ro

De-aș aveà o porumbiță
Cu chip alb de copiliță;
Copiliță blândișoară
Ca o zi de primăvară ;
Cât îți ține ziulița
Ia-ș cântà doina, doinița,
Ia-ș cânta-o 'ncetișor,
Șoptind șoapte de amor.

DIN STRĂINĂTATE

Cânt tot se'nveselește, când toți aci se'ncântă,
Când toți își au plăcerea și zile fără nori,
Un suflet numai plânge, în doru-i se avântă
L'a patriei dulci plaiuri, la câmpii-i râzători.

Și inima aceea, ce geme de durere,
Și sufletul acela ce cântă amorțit,
E inima mea tristă ce n'are mângăere,
E sufletu-mi ce arde de dor nemărginit.

Aș vrea să văd acuma natala mea vălcioară
Scăldată în cristalul părăului de-argint,
Să văd ce eu atâta iubeam odinioară,
A codrului tenebră, poetic labirint ;

Să mai salut odată colibele din vale,
Dorminde cu un aer de pace, liniștiri,
Ce respirau în taină plăceri mai naturale,
Visări misterioase, poetice șoptiri.—

www.dacoromanica.ro

Aş vrea să am o casă, tăcută, mititică
In valea mea natală ce undulă în flori,
Să tot privesc la munte, în sus cum se ridică,
Pierzându-şi a sa frunte în negură şi nori.

Să mai privesc odată câmpia 'nfloritoare,
Ce zilele-mi copile şi albe le-a ţesut,
Ce auzi odată copila-mi murmurare,
Ce jocurile-mi june, zburdarea mi-a văzut.

Melodica şoptire a râului ce geme,
Concertul ce-l întoană al paserilor cor,
Cântarea în cadenţă a frunzelor ce freme,
Născur'acolo'n mine şoptiri d'un gingaş dor.

Da ! Da ! aş fi ferice, de-aş fi încă odată
In patria-mi iubită, în locul meu natal,
Să pot a bine-zice cu mintea'nflăcărată
Visările juniei, visări de-un ideal.

Chiar moartea ce răspânde teroare'n omenire,
Prin vinele vibrânde gheţoasele-i fiori,
Acolo m'ar adoarme în dulce liniştire,
In visuri fericite m'ar duce către nori.

www.dacoromanica.ro

O CĂLĂRIRE IN ZORI

A nopții gigantică umbră ușoară
Purtată de vânt,
Se'ncovoie tainic, se leagănă, sboară,
Din aripi bătând.

Rozalb' auroră, cu bucle de aur
Sclipinde'n rubin,
Revarsă din ochii-i de lacrimi tesaur
Pe-al florilor sin;

Răspânde suflarea narciselor albe
Balsamu-i divin,
Și Chloris din roze își pune la salbe
Pe fruntea-i de crin;

www.dacoromanica.ro

Iar râul suspină de blânda-i durere
Poetic murmur,
Pe-oglinda-i de unde răsfrânge'n tăcere
Fantastic purpur;

Şi pasărea cântă suspine-imitândă
Un cântec de-amor,
Ecou-i răspunde cu vocea-i vuindă
La plânsu-i de dor.

Pe câmp se văd două fiinţe uşoare
Saltânde pe-un cal,
Pe care le'ncinge de flutură'n boare
Subţire voal;

Ca Eol ce sboară prin valuri şi ţipă,
Fugarul uşor
Nechează, s'aruncă de spintecă 'n pripă
Al negurei flor,

O dalbă fecioară adoarme pe sânul
De-un june frumos,
Astfel cum dormită oftarea, suspinul
In cântul duios;

Iar talia-i naltă, gingaşă, subţire
Se mlădie 'n vânt,
Şi negrele-i bucle ondoală 'n zefire,
Sclipesc fluturând.

www.dacoromanica.ro

I-adoarme pe sinu-i, se leagănă'n braţe
In tandre visări;
Pe când ca profume pe blânda ei faţă
Plutesc sărutări.

Iar aeru'n munte, în vale vibrează
De tainice-oftări:
Căci junele astfel din pieptu-i oftează
In dalbe cântări:

„Ah! ascultă mândruliţă,
Drăguliţă,
Şoapta-mi blândă de amor,
Să-ţi cânt dulce, dulce tainic,
Cântul jalnic
Ce-ţi cântam adeseaori.

De-ai fi, dragă, zefir dulce,
Care duce
Cu-al său murmur frunze, flori,
Aş fi frunză, aş fi floare,
Aş sburare
Pe-al tău sin gemând de dor;

De-ai fi noapte, — aş fi lumină
Blândă, lină,
Te-aş cuprinde c'un suspin;
Şi în nunta de iubire,
In unire
Naşte-am zorii de rubin;

www.dacoromanica.ro

De-aş fi, mândră, râuşorul,
Care dorul
Şi-l confie câmpului,
Ţi-aş spălà c'o sărutare,
Murmurare,
Crinii albi ai sinului!"

Ca Eol ce zboară prin valuri şi ţipă,
Fugarul uşor
Nechează, s'aruncă de spintecă 'n pripă
Al negurei flor;

Virgina îl strânge pe-amantu-i mai tare
La sinu-i de crin,
Şi faţa-şi ascunde l-a lui sărutare
In păr ebenin.

Iar eco îşi râde de blândele plângeri,
De junii amanţi,
Şi râul repetă cu cântul de îngeri
In repede danţ:

„De-aş fi, mândră, râuşorul,
Care dorul
Şi-l confie câmpului,
Ţi-aş spălà c'o sărutare,
Murmurare,
Crinii albi ai sinului!"

www.dacoromanica.ro

LA BUCOVINA

N'oi uità vr'odată, dulce Bucovină,
Geniu-ţi romantic, munţii în lumină,
Văile în flori,
Râuri resăltânde printre stânce nante *),
Apele lucinde'n dalbe diamante
Peste câmpii 'n zori.

Ale sorţii mele plângeri şi surise,
Ingânate 'n cânturi, îngânate 'n vise
Tainic şi uşor,
Toate-mi trec prin gându-mi, trec pe dinainte,
Inima mi-o fură şi cu dulci cuvinte
Imi şoptesc de dor.

Numai lângă sânu-ţi geniile rele,
Care îmi descântă firul vieţei mele,
Parcă dormită;
Mă lăsară'n pace, ca să cânt în lume,
Să-mi visez o soartă mândră de-al meu nume
Şi de steaua mea.

Când pe bolta brună tremură Selene,
Cu un pas melodic, cu un pas a lene,
Lin în calea sa;
Eol pe-a sa arpă blând răsunătoare

*) „Nant = nalt.

www.dacoromanica.ro

Cânt' a nopţii dulce, mistică cântare,
Cânt din Valhala.

Atunci ca şi silful ce n'adoarme 'n pace,
Inima îmi bate, bate şi nu tace,
Tremură uşor.
In fantazii mândre ea îşi face cale,
Peste munţi cu codrii, peste deal şi vale
Mână al ei dor.

Mână doru-i tainic colo în spre tine,
Ochiul îmi sclipeşte, genele-mi sunt pline,
Inima mi-e grea;
Astfel totdeauna, când gândesc la tine,
Sufletul mi-apasă nouri de suspine,
Bucovina mea!

CE-ŢI DORESC EU ŢIE, DULCE ROMÂNIE.

Ce-ţi doresc eu ţie, dulce Românie,
Ţara mea de glorii, ţara mea de dor?
Braţele nervoase, arme de tărie,
La trecutu-ţi mare, mare viitor!
Fiarbă vinu'n cupe, spumege pocalul,
Dacă fii-ţi mândri aste le nutresc;
Căci rămâne stânca, deşi moare valul,
Dulce Românie, asta ţi-o doresc.

www.dacoromanica.ro

Vis de răzbunare negru ca mormântul,
Spada ta de sânge duşman fumegând,
Şi de-asupra idrei fluture ca vântul
Visul tău de glorii falnic triumfând,
Spună lumei large steaguri tricoloare
Spună ce-i poporul mare, românesc,
Când s'aprinde sacru candida-i vâlvoare,
Dulce Românie, asta ţi-o doresc.

Ingerul iubirei, îngerul de pace,
Pe altarul Vestei tainic surâzând,
Ce pe Marte'n glorii să orbească-l face,
Când cu lampa-i sboară lumea luminând,
El pe sânu-ţi virgin încă să coboare,
Guste fericirea raiului ceresc,
Tu îl strânge'n braţe, tu îi fă altare,
Dulce Românie, asta ţi-o doresc.

Ce-ţi doresc eu ţie, dulce Românie,
Tânără mireasă, mamă cu amor !
Fiii tăi trăiască numai în frăţie
Ca a nopţii stele, ca a zilei zori,
Viaţa în vecie, glorii, bucurie,
Arme de tărie, suflet românesc,
Vis de vitejie, fală şi mândrie,
Dulce Românie, asta ţi-o doresc.

www.dacoromanica.ro

LA HELIADE

De mi-ar permite-Apolon s'aleg dintre cunune,
Ghirlanda n'aş alege-o de flori plăpânde, june,
Ci falnica cunună a bardului bătrân;
Eu n'aş alege lira vibrândă de iubire,
Ci arpa care falnic vuieşte de mărire,
Cu focul albei Veste aprinde al meu sân.

Ghirlanda ce se 'nsoară cu silfele uşoare,
Pe fruntea inspirată, pe fruntea 'nspirătoare
De bucle 'nconjurată, blondine, undoind;
Plăcută-i o ghirlandă, sublimă însă este
Cununa cea de laur, ce sfântă se'mpleteşte
Pe fruntea cea umbrită de bucle de argint.

Ca visul e cântarea ce-o 'ntoană Eol dulce,
Când silfele vin jalnic prin lilii să se culce,
Să doarmă somn de îngeri pe sânul alb de flori,
Sublim însă e cântul când ţipă şi ia 'n goană
Talazurile negre ce turbă, se răstoarnă,
Şi spumegă ca furii şi urlă 'ngrozitor.

Astfel îţi e cântarea, bătrâne Heliade,
Cum curge profeţia unei Ieremiade,
Cum se răzbun' un vifor sburând din nor 'n nor.
Ruga-m'aş la Erato să cânt ca Tine barde,
De nu în viaţa'mi toată, dar cântecu-mi de moarte
Să fie ca „Blestemu"-Ţi... să-l cânt, apoi să mor.

www.dacoromanica.ro

SPERANŢA

Cum mângâie dulce, alină uşor
Speranţa pe toţi muritorii!
Tristeţea, durere şi lacrimi, amor,

www.dacoromanica.ro

Azilul îşi află în sânu-i de dor
Şi pier, cum de boare pier norii.

Precum călătorul prin munţi rătăcind
Prin umbra pădurei cei dese,
La slaba lumină ce-o vede lucind
Aleargă purtat ca de vânt
Din noaptea pădurei de iese:

Aşa şi speranţa — c'un licur uşor,
Cu slaba-i lumină pălindă,
Animă 'nc'odată tremândul picior,
De uită de sarcini, de uită de nor,
Şi unde o vede s'avântă.

La cel ce în carcere plânge amar,
Şi blestemă cerul şi soartea,
La neagra-i durere îi pune hotar,
Făcând să-i apară în negru talar
A lumei paranimfă — moartea.

Şi maicei ce strânge pruncuţul la sân,
Privirea de lacrime plină,
Văzând cum geniile morţii se'nclin
Pe fruntea-i copilă cu spasmuri şi chin,
Speranţa durerea-i alină.

Căci vede surâsu-i de graţie plin
Şi uită pericolul mare,
S'apleacă mai dulce la sânu-i de crin,

www.dacoromanica.ro

Şi faţa-i umbreşte cu păr ebenin,
La peptu-i îl strânge mai tare.

Aşa marinarii pe mare umblând,
Izbiţi de talazuri, furtune,
Izbiţi de orcanul gheţos şi urlând,
Speranţa îi face de uită de vânt,
Şi speră la timpuri mai bune.

Aşa virtuoşii murind nu disper,
Speranţ'a lor frunte 'nsenină,
Speranţa cea dulce de plată în ceriu,
Ii face de uită de-a morţii dureri,
Pleoapele 'n pace li'nchină.

Cum mângâe dulce, alină uşor
Speranţa pe toţi muritorii!
Tristeţea, durere, şi lacrămi, amor,
Azilul şi-l află în sânu-i de dor
Şi pier, cum de boare pier norii.

MISTERELE NOPŢII

Când din stele auroase
Noaptea vine 'ncetişor
Cu-a ei umbre suspinânde,
Cu-a ei silfe şopotinde,
Cu-a ei vise de amor,

www.dacoromanica.ro

Câte inimi în plăcere
Ii resaltă uşurel!
Dar pe câte dureroase,
Cântu-i mistic le apasă,
Cântu-i blând, încetinel.

Două umbre albicioase
Ca şi fulgii de ninsori,
Razele din alba lună
Mi le torc, mi le 'mpreună
Pentru 'ntregul viitor;

Iar doi îngeri cântă 'n plângeri
Plâng în noapte dureros,
Şi se stâng ca două stele,
Cari'n nuntă, uşurele
Se cunun căzânde jos.

Intr'un cuib de turturele
Ca şi fluturi de uşor,
Saltă Eros nebuneşte,
Il desmeardă, 'l încălzeşte
Cu un vis de tainic dor;

Iar în norul de parfume
Două suflete de flori
Le desparte-al nopţii mire
Cu fantastica-i şoptire,
Le resfiră până mor.

www.dacoromanica.ro

Când pe stele aurie
Noaptea doarme uşurel,
Câte inime râzânde,
Dar pe câte suspinânde
Le delasă 'ncetinel!

Dar aşa ne e destinul.
Vitreg prea adese ori,
Unu-i lumea-i acordează,
Iar pe altul îl botează
Cu-a lui rouă de plânsori.

LA O ARTISTĂ

Ca a nopţii poezie,
Cu 'ntunerecul talar,
Când se 'mbină, se'mlădie
C'un glas tainic, lin, amar,
Tu cântare întrupată!
De-al aplauzelor flor,
Apărând divinizată,
Răpişi sufletu-mi în dor.

Ca zefirii ce adie
Cânturi dulci ca un fior,
Când prin flori de iasomie
Işi sting sufletele lor:
Astfel notele murinde,
Blânde, palide, încet,

www.dacoromanica.ro

Zbor sub mână-ţi tremurânde,
Ca dulci gânduri de poet.

Sau ca lira sfărâmată
Ce răsgeme 'ngrozitor,
Când o mână înghețată
Rumpe coardele 'n fior:
Astfel mâna-ţi tremurândă
Bate-un cântec mort şi viu,
Ca furtuna descrescândă
Care muge a pustiu.

Eşti tu nota rătăcită
Din cântarea sferelor,
Ce eternă, nefinită,
Ingerii o cântă 'n cor?
Eşti tu fiinţ' armonioasă
Ce-o gândì un Serafin,
Când pe lira-i tânguioasă
Mână cântecul divin?

Ah, ca visul ce se 'mbină
Palid, lin, încetişor,
Cu o rază de lumină
Ce-arde geana ochilor;
Tu cântare întrupată!
De-al aplauzelor flor
Dispărând divinizată,
Răpişi sufletu-mi în dor.

www.dacoromanica.ro

AMORUL UNEI MARMURE

Oştirile-i alungă în spaimă înghețată,
Cu sufletu'n ruină un rege-asirian,
Cum stâncilor aruncă durerea-i înspumată
Gemândul uragan.

De ce nu sunt un rege să sfarm cu-a mea durere,
De ce nu sunt Satana, de ce nu's Dumnezeu?
Să fac să rump' o lume ce sfâşie 'n tăcere
Zdrobit sufletul meu.

Un leu pustiei rage turbarea lui fugindă,
Un ocean se 'mbată de-al vânturilor joc;
Şi norii 'şi spun în tunet durerea lor mugindă,
Gândirile de foc.

Eu singur n'am cui spune cumplita mea durere.
Eu singur n'am cui spune nebunul meu amor
Căci mie mi-a dat soarta amară mângăere:
O piatră să ador.

Murindului speranța, turbării răzbunarea,
Profetului blestemul, credinței Dumnezeu,
La sinucid o umbră ce-i sperie desperarea.
Nimic, nimica eu.

Nimica, doar icoana-ți care mă învenină,
Nimic doar suvenirea surâsului tău lin,

www.dacoromanica.ro

Nimic decât o rază din faţa ta senină,
Din ochiul tău senin.

Şi te iubesc copilă, cum repedea junie
Iubeşte'n ochi de flacări al zilelor noroc,
Iubesc precum iubeşte pe-o albă vijelie
Un ocean de foc.

Din ochi de-ar soarbe geniu slăbita mea privire,
De-ar tremurà la sânu-mi gingaşul tău mijloc,
Ai pune pe-a mea frunte în vise de mărire.
Un diadem de foc.

Şi-aş pune soarta lumii pe buza-ţi purpurie,
Aş pune lege lumei râzândul tău delir;
Aş face al tău zâmbet un secol de urgie,
Şi lacrimile-ţi mir.

Căci te iubesc, copilă, ca zeul nemurirea,
Ca preotul altarul, ca spaima un azil;
Ca sceptrul mâna blândă, ca vulturul mărirea,
Ca visul pe-un copil.

Şi pasu'n urmă-ţi zboară c'o tainică mânie,
Ca un smintit ce cată cn ochiu 'ngălbenit,
Cu fruntea 'nvineţită, cu faţa cenuşie
Icoana ce-a iubit.

www.dacoromanica.ro

JUNII CORUPȚI

La voi cobor acuma, voi suflete-amăgite,
Și ca să vă ard fierea, o spirite-amețite,
Blestemul îl invoc ;
Blestemul mizantropic cu vânăta lui ghiară,
Ca să vă scriu pe frunte, ca vita ce se 'nfiară
Cu fierul ars în foc.

Deși știu c'a mea liră de-a surda o să bată
In preajma minții voastre de patimi îmbătată,
De-al patimilor dor ;
In preajma minții voastre ucisă de orgie
Și putredă de spasmuri și arsă de beție,
Și sacă de amor.

O, fiarbă-vă mânia în vinele stocite,
In ochii stinși de moarte, pe frunți învinețite
De sânge putrezit ;
Că'n veci nu se va teme Profetul vreodată
De brațele slăbite, puterea leșinată
A junelui cănit.

Ce am de-alege oare în seaca-vă ființă?
Ce foc făr' a se stinge, ce drept fără să-mi mintă
O, oameni morți de vii !
Să vă admir curajul în vinure vărsate,
In sticle sfărâmate, hurii neruşinate
Ce chiue'n orgii ?

www.dacoromanica.ro

Vă văd lungiți pe patul juneții ce-ați spurcat-o,
Suflând din gură boala vieții ce-ați urmat-o,
Și arși până'n rărunchi;
Sau bestiilor care pe *azi* îl țin în fiară,
Cum lingușiți privirea cea stearpă și amară,
Cum cădeți în genunchi!

Sculați-vă!... căci anii trecutului se'nșiră,
In șiruri triumfale stindardul îl resfiră,
Căci Roma a 'nviat;
Din nou prin glorii calcă cu fața-i înzeită,
Cu faclele-i nestinse, puterea-i împetrită,
Poporul împărat.

Sculați-vă!... Arama de moarte purtătoare
Cu glasul ei lugubru răcnește la popoare,
Ca zimbrul speriat:
Tot ce respiră-i liber, a tuturor e lumea,
Dreptatea, libertatea nu sunt numai un nume
Ci-aievea s'au serbat.

Incingeți-vă spada la dantul cel de moarte,
Aci vă poarte vântul, cum știe să vă poarte
A țopăi în joc!
Aci curgeți în valuri de mii batalioane,
Cum în păduri aprinse, mânat în uragane,
Diluviul de foc.

Vedeți cum urna crapă, cenușa reînvie,
Cum murmură trecutul cu glas de bătălie
Poporului roman;

www.dacoromanica.ro

Cum umbrele se 'mbracă în zale ferecate,
Şi frunţile cărunte le 'nalţă de departe
Un Cezar, un Traian.

Cad putredele tronuri în marea de urgie,
Se sfarmă de odată cu lanţul de sclavie
Şi sceptrele de fier;
In două părţi infernul portalele-şi deschide,
Spre-a încăpeà cu mia răsufletele hâde
Tiranilor ce pier!
. . . . . .

In darn răsună vocea-mi de eco repetită,
Vă zgudue arama urechea amorţită
Şi simţul leşinat;
Virtutea despletită şi Patria-ne zee
Nu pot ca să aprinză o singură scântee,
In sufletu 'nghetat.

Şi singur stau şi caut ca uliul care cată
In inima junimei de viaţa-i desbrăcată,
Un stârv spre-a'l sfâşià,
Ca pasărea de sboru-i din ceruri desmetită,
Ca muntele ce'n fruntea-i de nouri încretită
Un trăznet ar purtà.

Dar cel puţin nu spuneţi că aveţi simţiminte,
Că 'n veci nu se îmbracă 'n veştede vestminte
Misteriul cel sfânt;

www.dacoromanica.ro

Căci vorba voastră sună ca plâns la cununie,
Ca cobea ce îngână un cânt de veselie,
Ca râsul la mormânt.

VISURI TRECUTE

Amicului F. I.

Visuri trecute, uscate flori
Ce-aţi fost viaţa vieţei mele,
Când vă urmam eu, căzânde stele,
Cum ochiul urmă un meteor;

V'aţi dus cu anii-mi, ducu-vă dorul,
Precum cu toamna frunzele trec;
Buza mi-i rece, sufletu-mi sec,
Viaţa mea curge uitând izvorul.

Candel'a ştersei de-argint icoane
A lui Apolon, crezului meu,
Mă topesc tainic, însă mereu
De ale patimilor orcane.

Sau ca un nour gonit de vânt
Alerg pe calea vieţei mele;
O buhă care, ţipând a jele,
Bântue urma unui mormânt.

Viaţa-mi se scurge ca şi murmura,
Ce-o sufl'un crivăţ printre pustii,

www.dacoromanica.ro

Mă usc ca crucea pusă'n câmpii
Şi de blesteme mi-i neagră gura.

Imi târăsc soarta ca un vultur
Ce îşi târăşte aripa frântă;
Viscolul iernei foame îmi cântă,
Moarte îmi râde tot dimprejur.

Am uitat mamă, am uitat tată,
Am uitat lege, am uitat tot,
Mintea mi-e seacă, gândul netot,
Pustiul arde 'n inima-mi beată;

Numai prin chaos tu îmi apari,
Cum printre valuri a navei velă,
Cum printre nouri galbenă stelă,
Prin neagra noapte cum un fanar.

Te văd adesea frunte senină
Ca şi gândirea lui Dumnezeu,
Sufletu-ţi arde sufletul meu
C'o flamă dulce, tainică, lină.

Gândind la tine nu voi să mor,
Imbi blestem însuşi eu mântuirea,
Orb, nebun, care blastămă firea,
Ce-ar vrea din frunte-i să sting'un nor.

Dar dacă gândul zilelor mele
Se stinse'n mintea lui Dumnezeu,

www.dacoromanica.ro

Şi dacă pentru sufletul meu
Nu-i loc aicea ci numai în stele;

Voi, când mi'or duce îngerii săi
Palida-mi umbră în albul munte,
Să-mi pui cununa pe moarta-mi frunte,
Şi să-mi pui lira la căpătâi!

LA MOARTEA PRINCIPELUI ŞTIRBEI

Turnurile mişcă 'n doliu a lor inimi de aramă
Şi un înger cu-aripi negre, cu diademă de spini,
Cu cântarea plângătoare, lumea mişcă, lumea chiamă
Precum mişcă vântu 'n cântec faţa mării de senin.

Şi cu ochiul plin de lacrămi naţiunea cea română
Care are 'n mii de inimi sufletul ei tremurând,
Vede cum prin nori se stinge stea cu flacără divină
Şi aude-n ceruri tunet şi un geamăt pe pământ...

A'ntristării neagr'aripă peste lume se întinde,
Totul tace, căci durerea este mută ca un gând,
Lumea azi nimic nu vede, ochiul nimic nu cuprinde,
De cât cursu-acelui astru ce se sparge pe-un mor-
[mânt.

Cine-i acvila ce cade? Cine-i stânca ce se sfarmă?
Cine-i leul ce închide cu durere ochii săi?
Cine-i tunetul ce moare umplând lumea de alarmă?
— Este Domnul României: Barbu Dimitre Ştirbei!

www.dacoromanica.ro

INGER DE PAZĂ

Când sufletu-mi noaptea veghià în extază,
Vedeam ca în vis pe-al meu înger de pază,
Incins cu o haină de umbră şi rază,
C'asupră-mi c'un zâmbet aripele-a 'ntins ;
Dar cum te văzui într'o palidă haină,
Copilă cuprinsă de dor şi de taină,
Fugì acel înger de ochiu-ţi învins.

Eşti demon, copilă, că numai c'o zare
Din genele-ţi lunge, din ochiul tău mare,
Făcuşi pe-al meu înger cu spaimă să sboare,
El, veghea mea sfântă, amicul fidel?
Ori poate... O 'nchide lungi genele tale
Să pot recunoaşte trăsurile-ţi pale—
Căci tu... *tu eşti el.*

NOAPTEA

Noaptea potolit şi vânăt arde focul în cămin.
Intr'un colţ pe-o sofă roşă eu în faţa lui privesc,
Pân' ce mintea îmi adoarme, păn'ce genele 'mi
[clipesc ;
Lumânarea-i stinsă 'n casă... Somnu-i cald, molatec,
[lin.

Atunci tu prin întuneric te apropii surâzândă,
Albă ca zăpada iernii, dulce ca o zi de vară;

www.dacoromanica.ro

Pe genunchi te-aşezi, iubit-o, braţele-ţi îmi încon-
[joară
Gâtul... iar tu cu iubire priveşti faţa mea pălindă.

Cu-ale tale braţe albe, moi rotunde, parfumate,
Tu grumazul mi-l 'nlănţui, pe-al meu piept capul
[ţi-l culci,
Ş'apoi ca din vis trezită, cu mânuţe albe, dulci
De pe fruntea mea cea tristă tu dai viţele 'ntr'o
[parte.

Netezeşti încet şi leneş fruntea mea cea liniştită
Şi, gândind că dorm, şireato, apeşi gura ta de foc
Pe-ai mei ochi închişi ca somnul, şi pe frunte în
[mijloc.
Şi surâzi, cum râde visul peste inima 'ndrăgită.

O! desmeardă, pân' ce fruntea-mi este netedă şi
[lină,
O! desmeardă, pân' eşti junâ ca lumina cea din
[soare,
Pân' eşti clară ca o rouă, pân' eşti dulce ca o
[floare,
Pân' nu-i fruntea mea sbârcită, pân' nu-i inima-mi
[bătrână.

www.dacoromanica.ro

LACUL

Lacul codrilor albastru,
Nuferi galbeni îl încarcă,
Tresărind în cercuri albe
El cutremură o barcă

Şi eu trec de-alung de maluri
Parc'ascult şi parc'aştept,
Ea din trestii să răsară
Şi să-mi cadă lin pe piept.

Să sărim în luntrea mică
Ingânaţi de glas de ape,

www.dacoromanica.ro

Şi să scap din mână cârma
Şi lopeţile să-mi scape,

Să plutim cuprinşi de farmec
Sub lumina blândei lune,
Vântu 'n trestii lin foşnească,
Unduioasa apă sune...

Dar nu vine ! Singuratic
In zadar suspin şi sufăr
Lângă lacul cel albastru,
Incărcat cu flori de nufăr.

DORINŢA

Vino în codru la izvorul
Care tremură pe prund,
Unde prispa cea de brazde
Crengi plecate o ascund.

Şi cu braţele întinse
Să alergi la piept să-mi cazi,
Să-ţi desprind din creştet vălul
Să-l ridic de pe obraz.

Pe genunchii mei şedea-vei,
Vom fi singuri-singurei,
Iar în păr înfiorate,
Or să cază flori de tei.

www.dacoromanica.ro

Fruntea albă 'n părul galben
Pe-al meu braţ încet s'o culci,
Lăsând pradă gurii mele
Ale tale buze dulci.

Vom visa un vis ferice,
Ingâna-ne-vor c'un cânt
Singuratece izvoare,
Blânda batere de vânt:

Adormind de armonia
Codrului bătut de gânduri,
Flori de tei de-asupra noastră
Or să cadă rânduri-rânduri.

EPIGONII

Când privesc zilele de-aur a scripturilor române,
Mă cufund ca într'o mare de visări dulci şi senine,
Şi în jur par'că-mi colindă dulci şi mândre pri-
[măveri
Sau văd nopţi ce'ntind deasupra'mi oceanele de
[stele,
Zile cu trei sori în frunte, verzi dumbrăvi cu fi-
[lomele,
Cu izvoare-ale gândirii şi cu râuri de cântări.

Văd poeţi, ce-au scris o limbă ca un fagure de
[miere:
Cichindeal gură de aur, *Mumulean* glas de durere:

www.dacoromanica.ro

Prale firea cea întoarsă, *Daniil* cel trist şi mic,
Văcărescu cântând dulce a iubirei primăvară,
Cantemir croind la planuri din cuţite şi pahară,
Beldiman vestind în stihuri de războiul inimic.

Liră de argint *Sihleanu, Donici* cuib de 'nţelep-
[ciune
Care, cum rar se întâmplă, ca să mediteze pune
Urechile ce-s prea lunge ori coarnele dela cerb—
Unde-i boul lui cu minte, unde-i vulpea diplomată
S'au dus toţi şi s'au dus toate pe o cale ne'ntur-
[nată,
S'a dus *Pan*, finul Pepelei, cel isteţ ca un proverb.

Eliad zidea din visuri şi din basme seculare,
Delta biblicelor sfinte, profeţiilor amare,
Adevăr scăldat în minte, sfinx pătrunsă de 'nţeles,
Munte cu capul de piatră de furtune detunată,
Stă şi azi în faţa lumii o enigmă ne'splicată,
Şi vegiaz'o stâncă arsă dintre nouri de eres.

Boliac cântă iobagiul ş'a lui lanţuri de aramă ;
L'ale ţării flamuri negre *Cârlova* oştirea chiamă,
In prezent vrăjeşte umbre dintr'al secolelor plan ;
Şi ca Byron, treaz de vântul cel sălbatec al du-
[rerei,
Palid stinge-*Alexandrescu* sfânta candel' a sperărei,
Descifrând eternitatea din ruina unui an.

www.dacoromanica.ro

Pe-un pat alb ca un linţoliu zace lebăda murindă,
Zace palida virgină cu lungi gene, voce blândă,
Viaţa-i fù o primăvară, moartea-o părere de rău ;
Iar poetul ei cel tânăr o privea cu îmbătare,
Şi din liră curgeau note şi din ochi lacrimi amare,
Şi astfel *Bolintineanu* 'şi începu cântecul său.

Mureşan scutură lanţul cu-a lui voce ruginită,
Rumpe coarde de aramă cu o mână amorţită,
Chiamă piatra să învie ca şi miticul poet,
Smulge munţilor durerea, brazilor destinul spune
Şi bogat în sărăcia-i, ca un astru el apune,
Preot deşteptării noastre, semnelor vremii profet.

Iar *Negruzzi* şterge colbul de pe cronice bătrâne,
Căci pe mucedele pagini stau domniile române,
Scrise de mâna cea veche a 'nvăţaţilor mireni ;
Moaie pana în coloarea unor vremi de mult trecute
Zugrăveşte din nou iarăşi pânzele posomorâte
Ce-arătau faptele crunte unor domni tirani, vicleni.

Ş'acel rege-al poeziei, vecinic tânăr şi ferice
Ce din frunze îţi doineşte, ce cu fluerul îţi zice,
Ce cu basmul povesteşte — veselul *Alexandri*,
Ce 'nşirând mărgăritare pe a stelei blândă rază
Acum secului străbate, o minune luminoasă,
Acum râde printre lacrimi, când o cântă pe Dridri,

Sau visând o umbră dulce cu de-argint aripe albe,
Cu doi ochi ca două basme mistice, adânce dalbe,

www.dacoromanica.ro

Cu zâmbirea de virgină, cu glas blând, duios, încet,
El îi pune pe-ai ei frunte mândru diadem de stele,
O aşează 'n tron de aur să domnească lumi rebele
Şi iubind-o fără margini, scrie *Visul de poet.*

Sau visând cu doina tristă a voinicului de munte
Visul apelor adânce şi a stâncelor cărunte,
Visul selbelor bătrâne de pe umerii de deal,
El deşteaptă 'n sânul nostru dorul ţărei cei stră-
[străbune,
El revoacă 'n dulci icoane a istoriei minune,
Vremea lui Ştefan cel mare, zimbru sombru şi
[regal.

. . . . . .

Iară noi? noi epigonii? . . . Simţiri reci, harfe
[zdrobite,
Mici de zile, mari de patimi; inimi bătrâne, urâte,
Măşti râzânde puse bine pe-un caracter inimic;
Dumnezeul nostru: umbră, patria noastră: o frază,
In noi totul e spoială, tot e lustru fără bază;
Voi credeaţi în scrisul vostru, *noi nu credem în*
[*nimic.*

Şi de-aceea spusa voastră erà sfântă şi frumoasă,
Căci de minţi era gândită, căci din inimi era scoasă,
Inimi mari, tinere încă, de şi voi sunteţi bătrâni.
S'a întors maşina lumii: cu voi viitorul trece;
Noi suntem iarăşi trecutul fără inimi, trist şi rece;
Noi în noi n'avem nimica, totu-i calp, totu-i străin;

www.dacoromanica.ro

Voi, pierduți în gânduri sfinte, convorbeați cu i-
[dealuri,
Noi cârpim cerul cu stele, noi mânjim marea cu
[valuri,
Căci al nostru-i sur și rece, marea noastră-i de
[înghеț.
Voi urmați cu repejune cugetările regine,
Când plutind pe aripi sfinte printre stelele senine,
Pe-a lor urme luminoase voi asemenea mergeți.

Cu-a ei candelă de aur palida înțelepciune,
Cu zâmbirea ei regală, ca o stea ce nu apune,
Lumină a vieței voastre drum de roze semănat:
Sufletul vostru un înger, inima voastră o liră,
Ce la vântul cald ce-o mișcă cânturi molcome res-
[piră;
Ochiul vostru vedea 'n lume de icoane un palat.

Noi? Privirea scrutătoare ce nimica nu visează,
Ce tablourile minte, ce simțirea simulează,
Privim reci la lumea asta — vă numim visionari.
O convenție e totul; ce e azi, mâne-i minciună —
Ați luptat luptă deșartă, ați vânat țintă nebună,
Ați visat zile de aur pe-astă lume de amar.

„Moartea succede vieții, viața succede la moarte",
Alt sens n'are lumea asta, n'are alt scop, altă soarte;
Oamenii din toate cele fac icoană și simbol,
Numesc sfânt, frumos și bine ce nimic nu însem-
[nează,

www.dacoromanica.ro

Impărțesc a lor gândire pe sisteme numeroase
Și pun haine de imagini peste adevărul gol.

Ce e cugetarea sacră? Combinarea măestrită
Unor lucruri n'existente, carte tristă și 'ncălcită,
Ce mai mult o încifrează cel ce vrea a descifra.
Ce e poezia? Inger palid cu priviri curate,
Voluptos joc cu icoane și cu glasuri tremurate,
Strai de purpură și aur peste țărâna cea grea.

Rămâneți dară cu bine, sfinte firi vizionare,
Ce făceați valul să cânte, ce puneați steaua să
[zboare,
Ce creați o altă lume pe-astă lume de noroi;
Noi reducem tot la praful azi în noi, mâne 'n
[ruină;
Proști și genii, mic și mare, sunet, sufletul, lumină—
Toate's praf . . . Lumea'i cum este, și ça dânsa
[suntem noi.

www.dacoromanica.ro

Mortua Est

www.dacoromanica.ro

MORTUA EST!

Făclie de veghe pe umezi morminte
Un sunet de clopot în orele sfinte,
Un vis, ce îşi moaie aripa'n amar –
Astfel ai trecut de al lumii hotar.

Trecut-ai când ceru-i câmpie senină,
Cu râuri de lapte şi flori de lumină,
Când norii cei negri par sumbre palate,
De luna regină pe rând vizitate.

Te văd ca o umbră de-argint strălucită,
Cu-aripi ridicate la ceruri pornită,
Suind, palid suflet, a norilor schele
Prin ploaie de raze, ninsoare de stele.

O rază te'nalţă, un cântec te duce
Cu braţele albe pe piept puse cruce,
Când torsul s'aude l-al vrăjilor caer,
Argint e pe ape, şi aur în aer.

Văd sufletu-ţi candid prin spaţiu cum trece;
Privesc apoi lutul rămas... alb şi rece,
Cu haina lui lungă culcat în sicriu,
Privesc la surâsu-ţi rămas încă viu, –

Şi'ntreb al meu suflet rănit de'ndoială:
De ce-ai murit, înger cu faţa cea pală?

www.dacoromanica.ro

Au nu ai fost junǎ, n'ai fost tu frumoasǎ ?
Te-ai dus spre a stinge o stea radioasǎ ?

Dar poate acolo sǎ fie castele
Cu arcuri de aur zidite din stele,
Cu râuri de foc şi cu poduri de-argint,
Cu ţermuri de smirnǎ, cu flori care cânt ?

Sǎ treci tu prin ele, o sfântǎ regină,
Cu pǎr lung de raze, cu ochi de lumină,
In haina albastrǎ stropitǎ de aur,
Pe fruntea ta mândrǎ cunună de laur.

O moarte-i un haos, o mare de stele,
Când viaţa-i o baltǎ de vise rebele ;
O, moarte-i un secol cu sori înflorit,
Când viaţa-i un basmu pustiu şi urât. —

Dar poate... o ! capu-mi pustiu, cu furtune !
Gândirile-mi rele zugrum cele bune...
Când sorii se sting şi stelele picǎ
Imi vine a crede *cǎ toate-s nimică.*

Se poate ca bolta de sus sǎ se spargǎ,
Sǎ cadǎ nimicul cu noaptea lui largǎ,
Sǎ vǎd cerul negru, cǎ lumile-şi cerne
Ca prǎzi *trecǎtoare* a morţii *eterne.*

Ş'atunci, de-a fi astfel... atunci în vecie
Suflarea ta caldǎ, ea n'o sǎ învie,

www.dacoromanica.ro

Atunci graiu-ţi dulce în veci este mut,
Atunci acest înger n'a fost decât lut.

Şi totuşi, ţărână frumoasă şi moartă,
De racla ta razim eu harfa mea spartă
Şi moartea ta n'o plâng, ci *mai* fericesc
O rază fugită din haos lumesc.

Ş'apoi... cine ştie, de este mai bine:
A fi sau a nu fi?... Dar ştie oricine,
Că ceea ce nu e, nu simte dureri —
Şi multe dureri-s, puţine plăceri.

A fi? Nebunie şi tristă şi goală;
Urechea te minte şi ochiul te'nşală:
Ce-un secol ne zice, ceilalţi o deszic.—
Decât un vis sarbăd, mai bine nimic.

Văd vise 'ntrupate gonind după vise
Păn' dau în morminte ce-aşteaptă deschise,
Şi nu ştiu gândirea-mi în ce să o stâng:
Să râd ca nebunii? să blestem? să plâng?

La ce?... Oare totul nu e nebunie?
Au moartea ta înger, de ce fu să fie?
Au e *sens* în lume?... Tu chip zîmbitor
Trăit-ai anume ca astfel să mori?

De e sens într'asta, e'ntors şi ateu—
Pe palida-ţi frunte nu-i scris Dumnezeu.

www.dacoromanica.ro

CUGETĂRILE SERMANULUI DIONIS

Ah, garafă pântecoasă doar de sfeşnic mai eşti bună ;
Şi mucoasa lumânare sfârâind săul şi-l arde,
Şi'n această sărăcie, te inspiră—cântă barde,
Bani n'am mai văzut de-un secol, vin n'am mai
[băut de-o lună.

Un regat pentr'o ţigară, s'umplu norii de zăpadă
Cu himere l... Dar de unde ? Scârţie de vânt fe-
[reastra,
In pod miaună motanii—la curcani vânătă'i creasta
Şi cu pasuri melancolici meditând umblă'n ogradă.

Uh ! ce frig... îmi văd suflarea—şi căciula cea de
[oaie
Pe urechi am tras'o zdravăn — iar de coate nici
[că-mi pasă
Ca ţiganul, care bagă degetul prin rara casă
De năvod — cu-a mele coate eu cerc vremea de
[se'nmoaie.

Cum nu sunt un şoarec, Doamne — măcar totuşi
[are blană,
Mi-ar mâncà cărţile mele—nici că mi-ar păsa de ger...
Mi-ar părea superbă, dulce, o bucată din Homer,
Un palat borta'n părete şi nevasta—o icoană.

Pe păreţi cu colb, pe podul cu lungi pânze de
[painjen
Roiesc ploşniţele roşii, de ţi-i drag să caţi la ele !

www.dacoromanica.ro

Greu li-i de mîndir de paie şi apoi din biata-mi [piele
Nici că au ce să mai sugă. — Intr'un roi mai de [un stânjen.

Au eşit la promenadă — ce petrecere gentilă!
Ploşniţa ceea bătrână, cuvios în mers păşeşte,
Cela-i cavaler... e iute... oare ştie franţuzeşte?...
Cea ce'nconjură mulţimea, i-o romantică copilă.

Bruh! mi-i frig — iată pe mână cum codeşte-un [negru purec
Să'mi moi degetul în gură — am să'l prind — ba las [săracul
Pripăşit la vre-o femee, ştiu că ar vedea pe dracul,
Dară eu — ce'mi pasă mie — bietul „ins!" la ce să-l [purec?

Şi motanul toarce'n sobă — de blazat ce-i! — Măi [motane
Vino'ncoa să stăm de vorbă, unice amic şi ornic.
De-ar fi'n lume-un stat de mâţe, zău! că'n el te-aş [pune vornic,
Ca să ştii şi tu odată, boeria ce-i, sărmane!

Oare ce gândeşte hâtrul de stă ghem şi toarce'n- [tr'una?
Ce idei se'nşiră dulce în mâţeasca-i fantazie?
Vre-o cucoană cu-albă blană cu amoru-i îl îmbie,
Rendez-vous i-a dat în şură, ori în pod în văgăună?

www.dacoromanica.ro

De-ar fi 'n lume numai mâţe – tot poet aşi fi?
[Tot una
Mieunând în ode nalte, tragic miorlăind – un Gar-
[rick,
Ziua tolănit în soare pândind cozile de şoaric,
Noaptea 'n pod, cerdac şi streşini hemizând duios
[la lună.

Filosof de-aşi fi – simţirea-mi ar fi vecinic la aman !
In prelegeri populare idealele să apăr
Şi junimei generoase, domnişoarelor ce scapăr
Le arăt, că lumea vis e, – un vis serbăd – de motan.

Sau ca popă colo'n templu, închinat fiinţei care
După chip şi-asemănare a creat mâţescul neam,
Aş striga : o motănime ! motănime ! Vai... haram
De-al tău suflet motănime, nepostind postul cel
[mare.

Ah ! Sunt printre voi de-aceia, cari nu cred tabla
[legii,
Firea mai presus de fire, mintea mai presus de
[minte,
Ce destinul motănimei îl desfăşură 'nainte !
Ah ! atei, nu temeţi iadul şi-a lui duhuri – liliecii ?

Anatema sit ! – Să-l scuipe oricare motan detreabă,
Nu vedeţi ce 'nţelepciune e'n făptura voastră chiară?

www.dacoromanica.ro

O motani fără de suflet. — La zgâriet el v'a dat
[ghiară
Şi la tors v'a dat muşteţe — vreţi să-l pipăiţi cu
[laba ?

Ti ! că în clondir se stânge căpeţelul de lumină !
Moşule, mergi de te culcă, nu vezi că s'a întunecat ?
Să visăm favori şi aur, tu 'n cotlon şi eu în pat.
De-aşi putea să dorm încalea. — Somn, a gândului
[odihnă,

O, acopere fiinţa'mi cu-a ta mută armonie,
Vin-o somn — ori vin-o moarte. Pentru mine e tot
[una.
De-oi petrece 'ncă cu mâţe şi cu pureci şi cu luna
Or de nu — cui ce'i aduce ? — Poezie — sărăcie !

www.dacoromanica.ro

FLOARE ALBASTRĂ

„Iar te-ai cufundat în [stele
Şi în nori şi 'n ceruri [nalte?
De nu m'ai uita încalte,
Sufletul vieţei mele.

In zadar râuri în soare
Grămădeşti 'n a ta [gândire
Şi câmpiile asire
Şi întunecata mare.

Piramidele 'nvechite
Urcă 'n cer vârful lor [mare —
Nu căta în depărtare
Fericirea ta, iubite!

Astfel zise mititica,
Dulce netezindu-mi [părul,
Ah! ea spuse adevărul;
Eu am râs, n'am zis [nimica.

„Hai în codrul cu [verdeaţă,

www.dacoromanica.ro

Und' izvoare plâng în vale,
Stânca stă să se prăvale
In prăpastia măreaţă.

Acolo 'n ochi de pădure
Lângă bolta cea senină
Şi sub trestia cea lină
Vom şedea în foi de mure.

Şi mi-i spune-atunci poveşti
Şi minciuni cu-a ta guriţă,
Eu pe-un fir de romăniţă
Voiu cerca de mă iubeşti.

Şi de-a soarelui căldură
Voiu fi roşie ca mărul,
Mi-oi desface de-aur părul
Să-ţi astup cu dânsul gură.

De mi-i da o sărutare
Nime 'n lume n'o s'o ştie,
Căci va fi sub pălărie —
Ş'apoi cine treabă are !

Când prin crengi s'o fi ivit
Luna 'n noaptea cea de vară,
Mi-i ţinea de subsuoară,
Te-oi ţinea de după gât.

Pe cărare 'n bolţi de frunze,
Apucând spre sat în vale;

www.dacoromanica.ro

Ne-om da sărutări pe cale
Dulci ca florile ascunse.

Şi sosind l'al porţii prag,
Vom vorbì 'n întunecime.
Grija noastră n'aib'o nime :
Cui, ce-i pasă că 'mi eşti drag ?"

Înc'o gură—şi dispare...
Ca un stâlp eu stau în lună !
Ce frumoasă, ce nebună
E albastra-mi, dulce floare !

. . . . . , . . .

Şi te-ai dus, dulce minune,
Ş'a murit iubirea noastră,
Floare-albastră ! floare-albastră !...
Totuşi este trist în lume.

EGIPETUL

Nilul mişcă valuri blonde pe câmpii cuprinşi de [Maur.
Peste el cerul d'Egipet desfăcut în foc şi aur ;
Pe-a lui maluri galbini, şese, stuful creşte din adânc,
Flori, juvaeruri în aer, sclipesc tainice în soare,
Unele-albe, înalte, fragezi, ca argintul din ninsoare,
Alte roşii ca jăratec, alte-albastre—ochi ce plâng.

www.dacoromanica.ro

Şi prin tufele de mături ce cresc verzi, adânce, dese,
Pasări îmblânzite 'n cuiburi destind penele alese,
Ciripind cu ciocu 'n soare, giugiulindu-se cu-amor,
Inecat de vecinici visuri, răsărit din sfinte-izvoară,
Nilul mişc-a lui legendă şi oglinda-i galben-clară
Către marea liniştită, ce îneacă al lui dor

De-a lui maluri sunt unite câmpii verzi şi ţări ferice ;
Memfis colo 'n depărtare, cu zidirile-i antice,
Mur pe mur, stâncă pe stâncă — o cetate de giganţi,
Sunt gândiri architectonici de-o grozavă măreţie !
Au zidit munte pe munte în antica lor trufie,
Le-a 'mbrăcat cu-argint ca'n soare să lucească
[într'un lanţ

Şi să pară răsărite din visările pustiei,
Din nisipuri argintoase în mişcarea vijeliei,
Ca un gând al mărei sfinte, reflectat de cerul cald
Ş'aruncat în depărtare ! Colo se ridic' trufaşe
Şi eterne ca şi moartea piramidele-uriaşe,
Racle ce încap în ele epopea unui Scald.

Se 'nserează... Nilul doarme şi ies stelele din
[strungă,
Luna 'n mare îşi aruncă chipul şi prin nori le-
[alungă. —
Cine-a deschis piramida şi 'nlăuntru a intrat ?
Este regele. In haină de-aur roş şi pietre scumpe
El intră să vad'acolo tot trecutul : i se rumpe
Al lui suflet, când priveşte peste-al vremurilor vad.

www.dacoromanica.ro

In zadar guvernă regii lumea cu înțelepciune —
Se 'nmulțesc semnele rele, se'mpuțin faptele bune —
In zadar caut'al vieței înțeles nedeslegat.
Iese 'n noapte... ș'a lui umbră lung întins se des-
[făşoară
Pe-ale Nilului lungi valuri. Astfel pe-unde de po-
[poară
Umbra gândurilor regii se aruncă 'ntunecat.

Ale piramidei visuri, ale Nilului reci unde,
Ale trestiilor sunet, ce sub luna ce pătrunde
Par a fi znopuri gigantici de lungi suliţe de-argint,
Toat-a apei, a pustiei şi a nopții măreție
Se unesc să 'mbrace mândru veche-acea împărăție,
Să învie în deşerturi şir de visuri ce te mint.

Râul sfânt ne povesteşte cu-ale undelor lui gure
De-a izvorului său taină, despre vremi apuse, sure,
Sufletul se 'mbată 'n visuri care-alunecă în zbor,
Palmii risipiți în crânguri, auriți de-a lunei rază
Nalță zveltele lor trunchiuri. — Noapte-ai clară,
[luminoasă,
Undele visează spume, cerurile 'nşiră nori.

Şi în templele măreţe, colonade 'n marmuri albe,
Noaptea zeii se preumblă în veştmintele lor dalbe,
Şi al preoților cântec sună 'n harfe de argint ;
Şi la vântul din pustie, la răcoarea nopții brună,
Piramidele din creştet aiurind şi jalnic sună,
Şi sălbatic se plâng regii în giganticul mormânt.

www.dacoromanica.ro

In zidirea cea antică, sus în frunte-i turnul maur,
Magul priiveà pe gânduri în oglinda lui de aur,
Unde-a cerului mii stele ca 'ntr'un centru se adun.
El în mic priveşte-acolo căile lor tăinuite
Şi cu varga zugrăveşte cărăruşile găsite :
Au aflat sâmburul lumei, tot ce-i drept, frumos şi
[bun.

Şi se poate că, spre răul unei ginţi efeminate,
Regilor pătaţi de crime, preoţimei desfrânate,
Magul, paza războnării, a cetit semnul întors ;
Ş'atunci vântul ridicat-a tot nisipul din pustiuri,
Astupând cu el oraşe, ca gigantice sicriuri
Unei ginţi ce fără viaţă 'ngreuià pământul stors.

Uraganu-acum aleargă pân' ce caii lui îi crapă
Şi în Nil numai deşertul nisipişul şi-l adapă,
Aşternându-l peste câmpii cei odată înfloriţi.
Memfis, Teba, ţara 'ntreagă coperită-i de ruine,
Prin deşert străbat sălbatic mari familii beduine
Cu viaţa lor de basme pe câmpie risipiţi.

Dar ş'acum, turburând stele pe-ale Nilului lungi
[unde,
Noaptea flamingo cel roşu apa 'ncet, încet pă-
[trunde,
Ş'acuma luna arginteşte tot Egipetul antic ;
Ş'atunci sufletul visează toat' istoria străveche,
Glasul din trecut străbate l-a prezentului ureche,
Din a valurilor sfadă proroci ri se aridic.

www.dacoromanica.ro

Ş'atunci Memfis se înalţă, argintos gând al pustiei,
Inchegare măestrită din suflarea vijeliei...
Beduini ce stau în lună, o minune, o privesc.
Povestindu-şi basme mândre îmbrăcate 'n flori şi
[stele,
De oraşul care iese din pustiile de jele ;
Din pământ şi de sub mare s'aud sunete ce cresc.

Marea 'n fund clopote are, care sună 'n orice
[noapte ;
Nilul 'n fund grădine are, pomi cu mere de-aur
[coapte ;
Sub nisipul din pustie cufundat e un popor
Ce cu-oraşele-i deodată se trezeşte şi se duce,
Sus în curţile din Memfis, unde 'n săli lumina luce ;
Ei petrec în vin şi 'n chiot orice noapte până 'n zor.

INGER ŞI DEMON

Noaptea 'n doma întristată prin lumini îngălbenite
A făcliilor de ceară care ard lângă altare,
Pe când bolta 'n fundul domei stă întunecoasă,
[mare
Nepătrunsă de-ochii roşii de pe mucuri ostenite ;

In biserica pustie lângă arcul din perete
Genunchiată stă pe trepte o copilă ca un înger.
Pe-a altarului icoană în de raze roşii frângeri
Palidă şi mohorâtă Maica-Domnului se vede.

www.dacoromanica.ro

O făclie e înfiptă într'un stâlp de peatră sură.
Lucii picaturi de smoală la pământ cad sfărâind,
Şi cununi de flori uscate fâşâesc amirosind,
Ş'a copilei rugăciune tainic un şoptit murmură.

Cufundat în întuneric, lâng'o cruce mărmurită,
Într'o umbră neagră, deasă, ca un demon *El* ve-
[ghează,
Coatele pe braţul crucii le destinde şi le-aşează,
Ochii cufundaţi în capu-i, fruntea tristă şi 'ncre-
[ţită.

Şi bărbia lui s'apasă pe al pietrei umăr rece,
Părul său negru ca noaptea pe al marmurei braţ
[alb;
Abia candela cea tristă cu reflectul ei roz-alb
Blând o rază mai aruncă, ce peste-a lui faţă trece.

Ea un înger, ce se roagă — *El* un demon ce vi-
[sează;
Ea o inimă de aur — *El* un suflet apostat;
El în umbra lui fatală stă 'ndărătnic răzimat —
La picioarele Madonei tristă, sfântă *Ea* veghează.

Pe un mur înalt şi rece de o marmură curată
Albă ca zăpada iernei, lucie ca apa lină,
Se resfrânge ca 'n oglindă a luminei lună plină,
Umbra ei, ce ca şi dânsa stă în rugă 'ngenuchiată.

Ce-ţi lipseşte oare ţie, blond copil cu-a ta mărire.
Cu de marmur'albă faţă şi cu mânele de ceară,

www.dacoromanica.ro

Văl, o negură diafană mestecată 'n stele, clară
E privirea-ţi inocentă sub a genelor umbrire —

Ce-ţi lipseşte să fii înger? Aripi lungi şi conste-
[late...
Dar ce văd? Pe-a umbrei tale umeri vii ce se în-
[tinde?
Două umbre de aripe ce se mişcă tremurânde,
Două aripe de umbră către ceruri ridicate.

O, nu-i umbra ei aceea — este îngeru-i de pază,
Lângd marmura cea albă văd fiinţa-i aeriană,
Peste viaţa-i inocentă viaţa lui cea sfântă plană,
Lângă dânsa el se roagă, lângă ea îngenunchiază.

Dar de-i umbra ei aceea — atunci *Ea* un înger este,
Insă aripele-i albe lume-a le vedea nu poate;
Muri sfinţiţi de-a omenirei rugăciuni îndelungate
Văd aripele-i diafane şi de dânsele dau veste

Te iubesc!, era să strige demonul în a lui noapte,
Dară umbra 'naripată a lui buze le îmoaie;
Nu spre-amor — spre 'nchinăciune el genunchii-şi
[încovoaie
Şi ascultă, dus din lume, a ei dulci şi timizi şoapte.

Ea? — O fiică e de rege, blondă 'n diadem de
[stele,
Trece 'n lume fericită, înger rece şi femee, —

www.dacoromanica.ro

El ? — răscoală în popoare a distrugerei scântee
Şi în inimi pustiite samănă gândiri rebele.

Despărţiţi de-a vieţei valuri, între ei şi între dânsa
Veacuri sunt de cugetare, o istorie-un popor :
Uneori — deşi arare — se 'ntâlnesc şi ochii lor
Se privesc, par a se soarbe în dorinţa lor aprinsă.

Ochii ei cei mari, albaştri, de blândeţe dulci şi moi
Cu adânc pătrund în ochii lui cei negri, furtunoşi
Şi pe faţa lui cea slabă trece-uşor un nour roş —
Se iubesc — şi ce departe sunt deolaltă amândoi !

A venit un rege palid, şi coroana sa antică,
Grea de glorii şi putere, l'a ei poale-ar fi depus,
Pe-ale tronului covoare ea piciorul de-ar fi pus
Şi în mâna-i însceptrată, mâna ei îngustă, mică.

Dară nu — mute rămas-au buzele-i abia deschise,
Mută inima în peptu-i, mâna ei trasă 'ndărăt.
In a sufletului taină ea iubeà ; clar şi încet
Se iveà faţa de demon fecioreştilor ei vise.

Ea-l vedeà mişcând poporul cu idei reci, îndrăzneţe:
Ce puternic e! gândi ea cu-amoroasă, dulce spaimă.
El prezentul îl răscoală cu-a gândirilor lui faimă
Contra tot ce 'grămădiră veacuri lungi şi frunţi
[măreţe.

El ades suit pe-o piatră cu turbare se 'nfăşoară
In stindardul roş şi fruntea-i aspră-adâncă, încreţită

www.dacoromanica.ro

Părea ca o noapte neagră de furtune-acoperită.
Ochi fulgerau şi vorba-i trezea furia vulgară.

Dumnezeu — zicea — o umbră-i cu-a cărui nume
[s'apasă,
Orb ar trebui să fie, surd ori rău *dacă* ar fi ;
Dacă stă 'n a lui putere rău 'n lume-a nimici,
Atunci el de ce n'o face ? Dacă-i însuşi rău, vă
[pasă

De a lui ordine ? Dar nu e. — Ce-i dreptatea ome-
[nească ?
E-o'ngăduire contra voastră — legile nu-s pentru ei.
E uşor traiul în lege pentru dânşii — pentru cei
Care au făcut-o înşii — pot cum vor s'o tălmă-
[cească.

Binele ? Când ai pământul, e uşor ca să fii bun.
Patria ? Lor dă mărirea ş'a puterei aspră vargă,
Pe ei cu-aur şi cu glorii, pe noi cu greul ne'n-
[carcă
Ah ! ei sunt înşelătorii, noi — înşelaţii nebuni :

Ne tâmpesc spre-a crede'n orice, dar ei nu cred
[în nimică
Pentru pacea şi mărirea lor noi sângele-l vărsăm,
Pe ei gloanţele îi cată, iară noi le căutăm.
Şi la urmă ? Noi gunoiul — şi ei aurul ce ne strică.

. . . . . .

www.dacoromanica.ro

Pe un pat sărac asudă într'o lungă agonie
Tânărul. O lampă 'ntinde limba-avară şi subţire
Sfârâind în aer bolnav — nimeni nu-i ştie de ştire,
Nimeni soarta-i n'o 'mblânzeşte, nimeni fruntea
[nu-i mângâie.

Ah! acele gânduri toate îndreptate înspre lume,
Contra legilor ce-s scrise, contra ordinii 'mbrăcate
Cu-a lui Dumnezeu numire — astăzi toate-s 'ndrep-
[tate
Contra inimei murinde, sufletul vor să-i sugrume ;

A murì fără speranţă! Cine ştie-amărăciunea
Ce-i ascunsă 'n aste vorbe? — Să te simţi neliber,
[mic,
Să vezi marile-aspiraţii că-s reduse la nimic,
Că domnesc în lume rele, căror nu te poţi opune,

C'opunându-te la ele, tu viaţa-ţi risipeşti —
Şi când mori, să vezi că'n lume vieţuit-ai *în zadar :*
O astfel de moarte-i iadul! Alte lacrimi, alt amar
Mai crud nici e cu putinţă : simţi *că nimica nu*
[*eşti.*

Şi acele gânduri negre mai nici a murì nu-l lasă ;
Cum a intrat el în viaţă! Cât amor de drept şi
[bine,
Câtă sinceră frăţie adusese el cu sine!
Şi răsplata? Amărârea care sufletu-i apasă.

www.dacoromanica.ro

Dar prin negurile negre, care ochii îi acopăr,
Se apropie-argintoasă umbra 'nalt'a unui înger,
Se așează lin pe patu-i; ochii lui orbiți de plângeri
Ea-i sărută; de pe dânșii negurile se descopăr...

Este *Ea.* — Cu-o mulțumire-adâncă, ne mai simțită
El în ochii ei se uită. Mândră-i de înduioșere,
Ceasul ultim îi împacă toată viața-i de durere:
Ah! șoptește el pe moarte: cine ești, ghicesc, iubită.

Am voit viața 'ntreagă să pot răscula poporul
Cu gândirile-mi rebele contra cerului deschis —
El n'a vrut ca să condamne pe demon, ci a trimis
Pe un înger, să mă 'mpace, și 'mpăcarea — e amorul.

ÎMPĂRAT ȘI PROLETAR

Pe bănci de lemn în scunda tavernă mohorâtă,
Unde pătrunde ziua printre ferești murdare,
Pe lângă mese lunge stătea posomorâtă,
Cu fețe 'ntunecoase, o ceată pribegită,
Copii săraci și sceptici ai plebei proletare.

„Ah! zise unul, spuneți că-i omul o lumină
Pe lumea asta plină de-amaruri și de chin?
Nici o scântee 'ntrânsul nu-i candidă și plină,
Murdară este raza-i ca globul cel de tină,
Asupra cărui dânsul domnește pe deplin.

www.dacoromanica.ro

Spuneţi-mi ce-i dreptatea ? — Cei tari se îngrădiră
Cu-averea şi mărirea în cercul lor de legi,
Prin bunuri ce furară, în veci vezi cum conspiră
Contra celor ce dânşii la lucru-i osândiră
Şi le subjugă munca vieţei lor întregi.

Unii plini de plăcere petrec a lor viaţă,
Trec zilele voioase şi orele surîd,
In cupe vin de ambră... iarna grădini, verdeaţă,
Vara petreceri. Alpii cu frunţile de gheaţă ;
Ei fac din noapte ziuă ş'a zilei ochi închid.

Virtutea ? pentru dânşii — ea nu există. Însă
V'o predică, căci trebui să fie braţe tari
A statelor greoaie, cari trebue împinse ;
Şi trebuesc luptate războaiele aprinse !
Căci *voi* murind în sânge, *ei* pot să fie mari.

Şi flotele măreţe ş'armatele făloase,
Coroanele ce regii le pun pe fruntea lor,
Ş'acele milioane, ce în grămezi luxoase
Sunt strânse la bogatul, pe cel sărac apasă,
Şi 's supte din sudoarea prostitului popor.

Religia — o frază de dânşii inventată,
Ca prin a ei putere să vă aplece 'n jug ;
Căci de-ar lipsi din inimi speranţa de răsplată,
După ce-amar muncirăţi, mişei, viaţa toată,
Aţi mai purta osânda ca vita dela plug ?

www.dacoromanica.ro

Cu umbre, care nu sunt, v'a 'ntunecat vederea
Şi v'au făcut să credeţi că veţi fi răsplătiţi...
Nu! moartea cu viaţa a stins toată plăcerea —
Cel ce în astă lume a dus numai durerea,
Nimic n'are dincolo... căci morţi sunt cei muriţi.

Minciuni şi fraze-i totul ce statele susţine,
Nu-i ordinea firească ce ei a fi susţin,
Averea să le aperi, mărirea ş'a lor bine,
Ei braţul tău înarmă, ca să loveşti în tine,
Şi pe voi contra voastră în luptă ei vă mân'.

De ce să fiţi voi sclavii milioanelor nefaste,
Voi, ce din munca voastră abia puteţi trăi?
De ce boala şi moartea să fie partea voastră,
Când ei în bogăţia cea splendidă şi vastă
Petrec ca şi în ceruri... n'au timp nici de-a muri!

De ce uitaţi că 'n voi e număr şi putere?
Când vreţi, puteţi prea lesne pământul să 'mpărţiţi.
Nu le mai faceţi ziduri unde să 'nchid avere,
Pe voi unde să 'nchidă, când împinşi de durere
Veţi crede, c'aveţi dreptul şi voi ca să trăiţi.

Ei, îngrădiţi de lege, plăcerilor se lasă
Şi sucul cel mai dulce pământului i-l sug,
Ei cheamă 'n voluptatea orgiei zgomotoase
De instrumente oarbe a voastre fiici frumoase;
Frumseţile-ne tineri, bătrânii lor distrug.

www.dacoromanica.ro

Şi de 'ntrebaţi atuncea, vouă ce vă rămâne ?
Munca, din care dânşii se 'mbată în plăceri,
Robia viaţa toată, lacrimi pe-o neagră pâne,
Copilelor pătate mizeria 'n ruşine...
Ei tot, şi voi nimica ; ei cerul, voi dureri !

De lege n'au nevoe ; virtutea e uşoară
Când ai ce-ţi trebueşte... Iar legi sunt pentru voi,
Vouă vă pune lege, pedepse vă măsoară,
Când mâna v'o întindeţi la bunuri zîmbitoare,
Căci nu'i iertat nici braţul teribilei nevoi.

Zdrobiţi orânduiala cea crudă şi nedreaptă
Ce lumea o împarte în mizeri şi bogaţi.
Atunci când după moarte răsplata nu v'aşteaptă,
Făceţi ca 'n astă lume să aibă parte dreaptă,
Egală fiecare... şi să trăim ca fraţi !

Sfărmaţi statuea goală a Venerei antice,
Ardeţi acele pânze cu corpuri de ninsori
Ele stârnesc în suflet ideea neferice
A perfecţiei umane, şi ele fac să pice
In ghiarele uzu ei copile din popor !

Sfărmaţi tot ce aţâţă inima lor bolnavă,
Sfărmaţi palate, temple, ce crimele ascund,
Zvârliţi statui de tirani în foc, să curgă lavă,
Să spele de pe pietre până şi urma sclavă
Celor ce le urmează pân' la al lumei fund !

www.dacoromanica.ro

Sfărmaţi tot ce arată mândrie şi avere,
O ! desbrăcaţi viaţa de haina-i de granit,
De purpură, de aur, de lacrimi, de urât,
Să fie un vis numai, să fie o părere
Ce făr' de patimi trece în timpul nesfârşit.

Ziditi din dărmături gigantici piramide
Ca un *memento mori* pe-al istoriei plan —
Aceasta este arta ce sufletu-ţi deschide
'Naintea veşniciei ; nu corpul gol ce râde
Cu mutra de vândută, cu ochiu vil şi viclean.

O ! aduceţi potopul, destul voi aşteptarăţi
Ca să vedeţi ce bine prin bine o să eas' —
Nimic ! Locul hienei îl luă acel vorbaret,
Locul cruzimii vechie acel fin pismătareţ,
Formele se schimbară, dar răul a rămas.

Atunci vă veţi întoarce la vremile-aurite
Ce mitele albastre ni le şoptesc ades ;
Plăcerile egale, egal vor fi 'mpărţite...
Chiar moartea când va stinge lampa vieţii finite
Vi s'a părea un înger cu părul blond şi des.

Atunci veţi muri lesne... fără de-amor şi grijă,
Feciorii-or trăi 'n lume cum voi aţi vieţuit,
Chiar clopotul n'a plânge cu limba lui de schijă
Pentru acel de care norocul avù grijă.
Nimenì de-a plânge n'are : el traiul şi-a trăit.

www.dacoromanica.ro

Şi boale ce mizeria ş'averea nefirească
Le nasc în oameni, toate cu 'ncetul s'or topì,
Va creşte tot ce'n lume este menit să crească,
Va bea până'n fund cupa, păn' va vrea s'o zdro-
[bească,
Căci va murì, când nu va avea la ce trăi.
. . . . . .

Pe malurile Seinei în faeton de gală
Cesarul trece palid, în gânduri adâncit;
Al undelor greu vuet, vuirea în granit
A sute d'echipajuri, gândirea n'o înşală:
Poporul lui îl face tăcut şi umilit.

Zimbirea lui deşteaptă, adâncă şi tăcută,
Privirea-i ce citeşte în suflete-omeneşti,
Şi mâna-i care poartă destinele lumeşti,
Cea grupă zdrenţuită în cale-i o salută.
Mărirea-i e în taină legată de aceşti.

Convins ca voi el este 'n nălţimea-i solitară
Lipsită de iubire... cum că principiul rău,
Nedreptul şi minciuna a lumii duce frâu...
Istoria umană în veci se desfăşoară,
Povestea-i a ciocanului ce cade pe ilău.

Şi el—el vârful mândru al celor ce apasă
Salută 'n a lui cale pe-apărătorul mut,
De aţi lipsì din lume, voi cauza 'ntunecoasă
De răsturnări măreţe—mărirea-i radioasă,
Cesarul, chiar Cesarul de mult ar fi căzut.

www.dacoromanica.ro

Cu ale voastre umbre nimica crezătoare,
Cu zâmbetu-vă rece, de milă părăsit,
Cu mintea de dreptate şi bine râzătoare,
Cu umbra voastră numai, puteri îngrozitoare
La jugu-i el sileşte pe cei ce l-au urât.
. . . . . .

Parisul arde 'n valuri, furtuna 'n el se scaldă,
Turnuri ca facle negre troznesc arzând în vânt —
Prin limbile de flacări, ce 'n valuri se frământ',
Răcnete, vuet de-arme pătrund marea cea caldă,
Evul e un cadavru — Parisu-al lui mormânt.

Pe stradele 'ncruşite de flacări orbitoare,
Suiţi pe baricade de bulgări de granit,
Se mişc, batalioane a plebei proletare,
Cu cuşme frigiene şi arme lucitoare,
Şi clopote de-alarmă răsună răguşit.

Ca marmura de albe, ca ea nepăsătoare
Prin aerul cel roşu femei trec cu-arme 'n braţ,
Cu păr bogat şi negru ce pe-umeri se eoboară
Şi sinii lor acopăr — e ură şi turbare
In ochii lor cei negri, adânci şi desperaţi.

O! luptă-te 'nvelită în pletele-ţi bogate.
Eroic este astăzi copilul cel pierdut!
Căci flamura cea roşă cu umbra-i de dreptate
Sfinţeşte-a ta viaţă de tină şi păcate.
Nu! nu eşti tu de vină, ci cei ce te-au vândut!
. . . . . .

www.dacoromanica.ro

Scântee marea lină, şi placele ei sure
Se mişc'una pe alta ca păturі de cristal
Prin lume prăvălite; din tainica pădure
Apare luna mare câmpiilor azure,
Umplându-le cu ochiul ei mândru, triumfal.

Pe undele încete îşi mişcă legănate
Corăbii învechite scheletele de lemn;
Trecând încet ca umbre, ţin pânzele umflate
In faţa lunei care prin ele-atunci străbate,
Şi'n roata de foc galben stă faţa-i ca un semn.

Pe maluri zdruncinate de aiurirea mării,
Cesaru 'ncă veghiază la trunchiul plecat
Al salciei pletoase, şi 'ntinse-a apei arii
In ceruri fulgerânde se pleacă lin suflării
A zefirului nopţii şi sună cadenţat.

Ii pare că prin aer în noaptea înstelată,
Călcând pe vârf de codri, pe-a apelor măriri,
Trecea cu barba albă — pe fruntea 'ntunecată
Cununa cea de pae îi atârna uscată —
Moşneagul rege Lear.

Uimit privea Cesarul la umbra cea din nouri,
Prin creasta cărei stele lin tremurând transpar.
I se deschide 'n minte tot sensul de tablouri,
A vieţii sclipitoare-a popoarelor ecouri
Par glasuri ce îmbracă o lume de amar.

www.dacoromanica.ro

In orice om o lume își face încercarea;
Bătrânul Demiurgos se opinteşte 'n van,
In orice minte lumea își pune întrebarea
Din nou: de unde vine şi unde merge? Floarea
Dorinţelor obscure, sădite în noian.

Al lumii 'ntregul simbur, dorința-i şi mărire,
In inima ori-cărui i-ascuns şi trăitor,
Zvârlire hazardată, cum pomu 'n înflorire
In orice floare 'ncearcă întreagă a sa fire,
Ci 'n calea de-a da roade cele mai multe mor.

Astfel umana roadă în calea ei îngheaţă,
Se petrifică unul în sclav, altu 'mpărat,
Acoperind cu noime sărmana lui viaţă
Şi arătând la soare-a mizeriei lui faţă—
Faţă. Căci înţelesul e-acelaş la toţi dat.

In veci aceleaşi doruri mascate cu-altă haină,
Şi 'n toată omenirea în veci acelaş om;
In multe forme-apare a vieţii crudă taină,
Pe toţi ea îi înşală, la nime se destaină,
Dorinţi nemărginite plantând într'un atom.

Când ştii că visu-acesta cu moarte se sfârşeşte—
Că 'n urmă-ţi rămân toate astfel cum sunt, de dregi
Ori-cât ai drege 'n lume—atunci te oboseşte
Eterna alergare şi'un gând te-ademeneşte:
Un vis al morţii eterne e viaţa lumii 'ntregi.

www.dacoromanica.ro

MELANCOLIE

Păreà că printre nouri s'a fost deschis o poartă,
Prin care trece albă regina nopţii moartă. —
O dormi, o dormi în pace printre făclii o mie
Şi în mormânt albastru şi 'n pânze argintie,
In mausoleu-ţi mândru, al cerurilor arc,
Tu adorat şi dulce al nopţilor monarh!
Bogată în întinderi stă lumea 'n promoroacă,
Ce sate şi câmpii c'un luciu văl îmbracă;
Văzduhul scânteiază, şi ca unse cu var
Lucesc zidiri, ruine pe câmpul solitar.
Şi ţintirimul singur cu strâmbe cruci veghează,
O cucuvae sură pe una se aşează,
Clopotniţa trozneşte, în stâlpi izbeşte toacă,
Şi străveziul demon, prin aer când să treacă,
Atinge 'ncet arama cu zimţii-aripei sale,
De-auzi din ea un vaiet, nn aiurit de jale.
Biserica 'n ruină
Stă cuvioasă tristă, pustie şi bătrână,
Şi prin ferestre sparte, prin uşi ţiue vântul;
Se pare că vrăjeşte şi că-i auzi cuvântul.
Năuntrul ei pe stâlpi-i, pereţi, iconostas,
Abea conture triste şi umbre au rămas;
Drept preot toarce-un greer un gând fin şi obscur
Drept dascăl toarce cariul sub învechitul mur.

. . . . . .

Credinţa zugrăveşte icoanele 'n biserici —
Şi 'n sufletu-mi pusese poveştile-i feerici,

www.dacoromanica.ro

Dar de-ale vieţei valuri, de al furtunei pas,
Abia conture triste şi umbre-au mai rămas.
In van mai caut lumea-mi în obositul creer,
Căci răguşit, tomnatec vrăjeşte trist un greer;
Pe inima-mi pustie zadarnic mâna-mi ţiu,
Ea bate ca şi cariul încet într'un sicriu.
Şi când gândesc la viaţa-mi, îmi pare că ea cură
Incet repovestită de o străină gură,
Ca şi când n'ar fi viaţa-mi, ca şi când n'aşi fi fost.

Cine-i acel ce-mi spune povestea pe de rost,
De-mi ţin la el urechea şi râd de câte-ascult
Ca de dureri streine ?... Parc'am murit de mult!

CRĂIASA DIN POVEŞTI

Neguri albe strălucite,
Naşte luna argintie,
Ea le scoate peste ape,
Le întinde pe câmpie.

S'adun flori în şezătoare
De painjen tort să rumpă,
Şi anină 'n haina nopţei
Boabe mari de piatră scumpă.

Lângă lac, pe care norii
Au urzit o umbră fină,

www.dacoromanica.ro

Ruptă de mişcări de valuri
Ca de bulgări de lumină,

Dându-şi trestia 'ntr'o parte
Stă copila lin plecată,
Trandafiri aruncă roşii
Peste unda fermecată.

Ca să vad'un chip se uită
Cum aleargă apa 'n cercuri,
Căci vrăjit de mult e lacul
De-un cuvânt al sfintei Mercuri.

Ca să iasă chipu'n faţă,
Trandafiri aruncă tineri,
Căci vrăjiţi sunt trandafirii
De-un cuvânt al sfintei Vineri.

Ea se uită... părul-i galben,
Faţa ei lucesc în lună,
Iar în ochii ei albaştrii
Toate basmele s'adună.

www.dacoromanica.ro

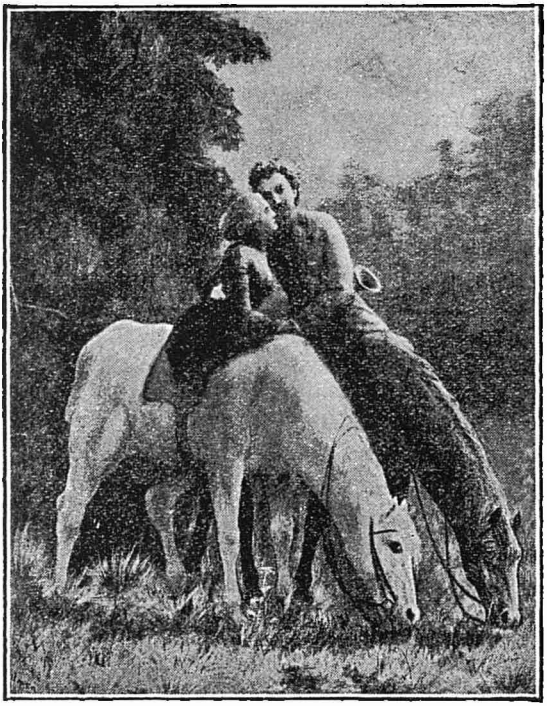

FĂT-FRUMOS DIN TEI

— Blanca, află că din leagăn
Domnul este al tău mire,
Căci născută eşti, copilă,
Din nevrednică iubire.

www.dacoromanica.ro

Mâni în schit la Sfânta Ana
Vei găsi la cel din stele
Mângâierea vieţei tale,
Mântuirea feţei mele.

— Nu voi, tată, să usuce
Al meu suflet tânăr, vesel;
Eu iubesc vânatul, jocul;
Traiul lumii alţii lese-l.

Nu voi părul să mi-l taie
Ce-mi ajunge la calcâie;
Să orbesc cetind pe carte
In fum vânăt de tămâie.

— Ştiu mai bine ce-ţi prieşte,
Lasă lumei orice gând,
Mâni în zori de zi pleca-vom
Cătră schitul vechiu şi sfânt.

Ea aude. — Plânge. — Par'că
Ii venia să plece 'n lume,
Dusă de pustie gânduri
Şi de-un dor fără de nume.

Şi plângând înfrână calul,
Calul ei cel alb ca neaua,
Ii netează mândra coamă
Şi plângând îşi pune şeaua.

www.dacoromanica.ro

S'avântă pe el şi pleacă,
Păru 'n vânturi, capu 'n pept,
Nu se uită înainte-i,
Nu priveşte îndărăpt.

Pe cărări pierdute'n vale
Merge 'n codru făr' de capăt,
Când a serei raze roşii
Asfinţind din ceruri scapăt'.

Umbra 'n codri ici şi colo
Fulgerează de lumine...
Ei treceau prin frunze 'n freamăt
Şi prin murmur de albine.

In mijloc de codri-ajunse
Lângă teiul nalt şi vechiu,
Unde-izvorul cel în vrajă
Sună dulce în urechi.

De murmur duios de ape
Ea trezit' atunci tresare,
Vede-un tânăr ce alături
Pe-un cal negru stă călare.

Cu ochi mari la ea se uită
Plini de vis, duioşi, plutind,
Flori de tei în păru-i negru,
Şi la şold un corn de-argint.

www.dacoromanica.ro

Şi 'ncepu încet să sune
Fermecat şi dureros—
Inima-i creştea de dorul
Al străinului frumos.

Părul lui i-atinge părul
Şi atunci cu-obrajii roşi
Ea apleacă gene lunge
Peste ochii cuvioşi.

Iar pe buze-i trece-un zâmbet
Innecat, fermecător,
Care gur' abia-i deschide
Cea uscată de amor.

Când cu totului răpită
Se 'ndoi spre el din şele,
El înceată din cântare
Şi-i grăi cu grai de jele ;

Şi-o cuprinde de călare,
Ea se apără c'o mână,
Insă totuşi lui se lasă,
Simte inima-i că-i plină.—

Şi pe umărul lui cade
Al ei cap cu faţa 'n sus ;
Pe când caii pasc alături,
Ea-l privea cu suflet dus.

www.dacoromanica.ro

Numai murmurul cel dulce
Din izvorul fermecat,
Asurzeşte melancolic
Al lor suflet îmbătat.

Lun' atunci din codrii iese,
Noaptea toată stă s'o vadă,
Zugrăveşte umbre negre
Pe câmp alb ca de zăpadă.

Şi mereu ea le lungeşte
Şi suind pe cer le mută;
Dar ei trec, se pierd în codrii
Cu viaţa lor pierdută.

La castel în poartă calul
Stă a doua zi în spume,
Dar frumoasa lui stăpână
A rămas pierdută 'n lume.

VENERE ŞI MADONĂ

Ideal pierdut în noaptea unei lumi ce nu mai este
Lume ce gândeà în basme şi vorbeà în poezii,
O! te văd, te-aud, te cuget, tânără şi dulce veste
Dintr'un cer cu alte stele, cu-alte raiuri, cu alţi zei.

Venere, marmură caldă, ochiu de piatră ce scântee,
Braţ molatic ca gândirea unui împărat poet,

www.dacoromanica.ro

Tu ai fost divinizarea frumuseţii de femee,
A femeei, ce şi astăzi tot frumoasă o revăd.

Rafael pierdut în visuri ca 'ntr'o noapte înstelată,
Suflet îmbătat de raze şi d'eterne primăveri,
Te-a văzut!.. şi-a visat raiul cu grădini îmbălsă-
[mate,
Te-a văzut plutind regină printre îngerii din cer.

Şi-a creat pe pânza goală pe Madona-Dumnezee
Cu diademă de stele, cu surâsul blând, vergin,
Faţa pală 'n raze blonde, chip de înger, dar femee,
Căci femeea-i prototipul îngerilor din senin.

Astfel eu pierdut în noaptea unei vieţi de poezie,
Te-am văzut, femee stearpă, fără suflet, fără foc,
Şi-am făcut din tine-un înger blând ca ziua de
[magie,
Când în viaţa pustiită râde-o rază de noroc.

Am văzut faţa ta pală de o bolnavă beţie,
Buza ta învineţită de-al corupţiei muşcat.
Ş'am zvârlit asupră-ţi, crudo, vălul alb de poezie
Şi paloarei tale raza inocenţei eu i-am dat.

Ţi-am dat palidele raze ce 'nconjoară cu magie,
Fruntea îngerului geniu, îngerului ideal,
Din demon făcui o sfântă, dintr'un chiot simfonie,
Din ochirile-ţi murdare ochiu-aurorei matinal.

www.dacoromanica.ro

Dar azi vălul cade, crudo!... Dezmeţit din visuri
[sece,
Fruntea mea este trezită de al buzei tale 'ngheţ,
Şi privesc la tine, demon, şi amoru-mi stins şi rece
Mă învaţă cum asupră-ţi eu să caut cu dispreţ!

Tu îmi pari ca o bacantă, ce-a luat cu 'nşelăciune
De pe frunte de fecioară mirtul verde de martir,
O fecioar'a cărei suflet erà sfânt, o rugăciune,
Pe când inima bacantei e-un spasmodic, lung delir.

O, cum Rafael creat-a pe Madona Dumnezee
Cu diadema-i de stele, cu surâsul blând, vergin,
Eu făcut-am zeitate dintr'o palidă femee,
Cu inima stearpă, rece şi cu suflet de venin!

. . . . . .

. . . . . .

Plângi, copilă?—C'o privire umedă şi rugătoare
Poţi din nou zdrobi şi frânge apostat'inima mea.—
La picioare-ţi cad—şi caut în ochi negri-adânci ca
[marea
Şi sărut a tale mâne—şi te'ntreb de poţi iertà!

Şterge-ţi ochii, nu mai plânge!... A fost crudă
'nvinuirea,
A fost crudă şi nedreaptă, fără razim, fără fond.

www.dacoromanica.ro

Suflete ! De-ai fi chiar dèmon, tu eşti sfântă prin
[iubire,
Şi ador pe acest dèmon cu ochi mari, cu părul
[blond.

DEPARTE SUNT DE TINE

Departe sunt de tine şi singur lângă foc
Petrec în minte viaţa-mi lipsită de noroc,
Optzeci de ani îmi pare în lume c'am trăit,
Că sunt bătrân ca iarna, că tu vei fi murit...
Aducerile-aminte pe suflet cad în picuri,
Redeşteptând în faţă-mi trecutele nimicuri ;
Cu degetele-i vântul loveşte în ferești,
Se toarce 'n gându-mi firul duioaselor poveşti,
Ş'atuncea dinainte-mi prin ceaţă parcă treci,
Cu ochii mari în lacrimi, cu mâni subţiri şi reci,
Cu braţele-amândouă de gâtul meu te-anini,
Şi parc'ai vrea a'mi spune ceva, apoi suspini.
Eu strâng la piept averea-mi de-amor, de frumu-
[seţi,
In sărutări unim noi sermanele vieţi...
O ! glasul amintirii rămâe pururi mut,
Să uit pe veci norocul ce-o clipă l-am avut,
Să uit, cum dup'o clipă din braţele-mi te-ai smult...
Voi fi bătrân şi singur, vei fi murit de mult !

---

www.dacoromanica.ro

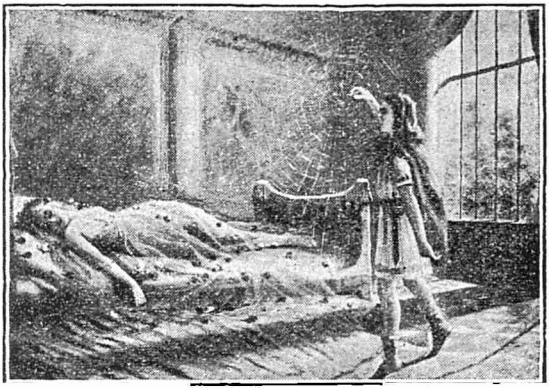

CĂLIN

(File din poveste)

Gazel. *Toamna frunzele colindă,*
Sun' un grier sub o grindă,
Vântul jalnic bate 'n geamuri
Cu o mână tremurândă,
Iară tu la gura sobei
Stai ca somnul să te prindă.
Ce tresari din vis deodată?
Tu auzi păşind în tindă —
E iubitul, care vine
De mijloc să te cuprindă,
Şi în faţa ta frumoasă
O să ţie o oglindă,
Să te vezi pe tine însăţi
Visătoare, surâzândă.

I

Pe un deal răsare luna ca o vatră de jaratic
Rumenind străvechii codri şi castelul singuratic

www.dacoromanica.ro

Ş'ale râurilor ape ce sclipesc fugind în ropot;
De departe 'n văi coboară tânguiosul glas de clopot.
Pe de-asupra de prăpăstii sunt zidiri de cetăţue,
Acăţat de pietre sure un voinic cu greu le sue;
Aşezând genunchiu şi mâna când pe-un colţ când
[pe alt colţ,
Au ajuns să rumpă gratii ruginite-a unei bolţi
Şi pe-a degetelor vârfuri în iatacul tăinuit
Intră, unde zidul negru într'un arc a 'ncremenit.
Ci prin flori întreţesute printre gratii luna moale,
Sfiicioasă şi smerită, şi-a vărsat razele sale:
Unde-ajung, par văruite zid, podele ca de cridă,
Pe-unde nu, pare că umbra cu cărbune-i zugrăvită;
Iar de sus pân' în podele un painjen, prins de vrajă,
A ţesut subţire pânză, străvezie ca o mreajă.
Tremurând ea licăreşte şi se pare a se rumpe,
Incărcată de o bură, de un colb de pietre scumpe.
După pânza de painjen doarme fata de 'mpărat:
Inecată de lumină e întinsă în crivat;
Al ei chip se zugrăveşte plin şi alb: cu ochiu-l
[măsuri
Prin uşoara 'nvineţire a subţirelor mătăsuri:
Ici şi colea a ei haină s'a desprins din sponci ş'arată
Trupul alb în goliciunea-i, curăţia ei de fată.
Resfiratul păr de aur peste perini se 'mprăştie,
Tâmpla bate liniştită ca o umbră viorie.
Şi sprâncenele arcate fruntea albă i-o încheie,
Ce o singură trăsură măestrit le încondeie;
Sub pleoapele închise globii ochilor se bat,
Braţul ei atârnă leneş peste marginea de pat,

www.dacoromanica.ro

De a vârstii ei căldură fragii sânului se coc,
A ei gură-i descleştată de-a suflării sale foc,
Ea zâmbind îşi mişcă dulce a ei buze mici, subţiri,
Iar pe patu-i şi la capu-i presuraţi 's trandafiri.

Iar voinicul s'apropie şi cu mâna sa el rumpe
Pânza cea acoperită de un colb de pietre scumpe;
A frumseţii haruri goale, ce simţirile-i adapă,
Incăperile gândirii mai nu pot să le încapă.
El în braţe prinde fata, peste faţă-i se înclină,
Pune gura lui fierbinte pe-a ei buze ce suspină,
Şi inelul scump i-l scoate de pe degetul cel mic
Ş'apoi pleacă iar în lume, năsdrăvanul cel voinic.

II

Ea a doua zi se miră, cum de firele sunt rupte,
Şi 'n oglind' ale ei buze se văd vinete şi supte;
Şi zâmbindu-şi trist se uită şi şopteşte blând din [gură:
„Sburător cu negre plete, vin la noapte de mă [fură".

III

Fiecare, cum e vrerea, despre fete samă dei-şi —
Dar ea seamănă celora îndrăgiţi de singuri ei-şi:
Şi Narcis văzându-şi faţa în oglinda sa, izvorul,
Singur fuse îndrăgitul, singur el îndrăgitorul.
Şi de s'ar puteà pe dânsa cineva ca să o prindă,
Când cu ochii mari, sălbatici se priveşte în oglindă
Subţiindu-şi gura mică şi chemându-se pe nume
Şi fiindu-şi sie dragă, cum nu-i este nime 'n lume:

www.dacoromanica.ro

Atunci el cu o privire nălucirea i-ar descoasă
Cum că ea — frumoasa fată — a ghicit că e frumoasă.
Idol tu! răpire minții cu ochi mari și părul des,
Pentr'o inimă fecioară mândru idol ți-ai ales!
Ce șoptește ea în taină, când privește cu mirare
Al ei chip gingaș și tânăr, dela cap pân' la picioare?
„Vis frumos avut-am noaptea: a venit un sburător,
„Și strângându-l tare 'n brațe, erà mai ca să-l omor.
„Și de-aceea, când mă caut în păretele de-oglinzi,
„Singurică 'n cămășuță brațe albe eu întinz
„Și mă 'mbrac în părul galben, ca în strai ușor
[țesut,
„Și zărind rotundu-mi umăr, mai că-mi vine să-l
[sărut.
„Și atunci de sfiiciune mi-ese sângele 'n obraz; —
„Cum nu vine sburătorul, ca la pieptul lui să caz?
„Dacă boiul mi-l înmlădiu, dacă ochii mei îmi plac,
„E temeiul că acestea fericit pe el îl fac,
„Și mi-s dragă mie însumi, pentrucă-i sunt dragă
[lui —
„Gură tu! învață minte, nu mă spune nimărui,
„Nici chiar lui, când vine noaptea lângă patul meu
[tiptil,
„Doritor ca o femee și viclean ca un copil".

IV

Astfel vine 'n toată noaptea sburător la al ei pat.
Se trezi din somn de-odată de sărutu-i fermecat,
Și atuncea, când spre ușă el se 'ntoarce ca să fugă,
Ea-l oprește 'n loc cu ochii și c'o mult smerită rugă:

www.dacoromanica.ro

„O rămâi, rămâi la mine, tu cu vers duios de foc,
„Sburător cu plete negre, umbră fără de noroc,
„Şi nu crede că în lume singurel şi rătăcit
„Nu-i găsi un suflet tânăr ce de tine-i îndrăgit.
„O tu umbră peritoare cu adâncii, triştii ochi,
„Dulci 's ochii umbrei tale — nu le fie de deochi!"
El s'aşează lângă dânsa şi o prinde de mijloc,
Ea şopteşte vorbe arse de al buzelor ei foc.

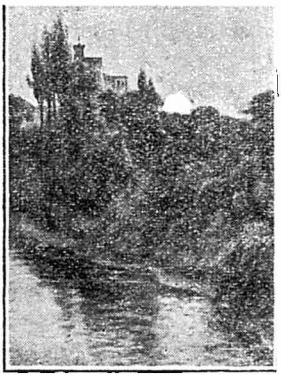

„O şopteşte-mi — zice dânsul — tu cu ochii plin d'eres
„Dulci cuvinte ne'nţelese, însă pline de 'nţeles.
„Al vieţei vis de aur ca un fulger, ca o clipă-i,
„Şi-l visez, când cu-a mea mână al tău braţ rotund
[îl pipăi,
„Când pui capul tău pe pieptu-mi şi bătăile ii
[numeri

www.dacoromanica.ro

„Când sărut cu 'mpătimire ai tăi albi şi netezi
[umeri
„Şi când sorb al tău răsuflet în suflarea vieţei mele,
„Şi când inima ne creşte de un dor, de-o dulce
[jele,
„Când pierdută razimi faţa de-arzătorul meu obraz,
„Părul tău bălai şi moale de mi-l legi după grumaz,
„Ochii tăi pe jumătate de-i închizi, mi 'ntinzi o
[gură :
„Fericit mă simt atuncea cu asupra de măsură.
„Tu !... Nu vezi ! nu-ţi aflu nume... limba 'n gură
[mi se leagă
„Şi nu pot să-ţi spun odată cât — ah ! cât îmi eşti
de dragă !"
Ei şoptesc, multe şi-ar spune şi nu ştiu de-unde
[să'nceapă,
Căci pe rând şi-astupă gura, când cu gura se adapă ;
Unu 'n braţele altuia tremurând ei se sărută,
Numai ochiul e vorbareţ, iară limba lor e mută,
Ea-şi acopere cu mâna faţa roşă de sfială,
Ochii 'n lacrămi şi-i ascunde într'un păr ca de pe-
[teală.

V.

S'a făcut ca ceara albă faţa roşă ca un măr
Şi atâta de subţire, să o tai cu'n fir de păr !
Şi cosiţa ta bălae o aduci la ochi plângând,
Inimă făr' de nădejde, suflete bătut de gând.
Toată ziua la fereastră suspinând nu spui nimică ;
Ridicând a tale gene, al tău suflet se ridică ;

www.dacoromanica.ro

Urmărind pe ceruri limpezi. cum pluteşte-o cio-
[cârlie,
Tu ai vrea să-i spui să ducă către dânsul o solie...
Dar ea sboară! Tu, cu ochiul plutitor şi 'ntunecos,
Stai cu buze descleştate de un tremur dureros.
Nu-ţi mai scurge ochii tineri, dulcii cerului fiastri,
Nu uità că 'n lacrimi este taina ochilor albaştri:
Stele rare din tărie cad ca picuri de argint,
Şi seninul cer albastru mândru lacrimele-l prind;
Dar dacă ar cădeà toate, el rămâne trist şi gol,
N'ai puteà să faci cu ochii înălţimilor ocol;
Noaptea stelelor, a lunei, a oglinzilor dın râu
Nu-i ca noaptea cea mocnită şi pustie din sicriu,
Şi din când în când vărsate, mândru lacrimile-ţi
[şăd:
Dar de seci întreg izvorul, atunci cum o să te văd?
Prin ei curge rumenirea, mândră ca de trandafiri,
Şi zăpada viorie din obrajii tăi subţiri;
Apoi noaptea lor albastră, a lor dulce veşnicie,
Ce uşor se mistueşte prin plânsorile pustie!
Cine e nerod să ardă în cărbuni smarandul rar
Ş'a lui veşnică lucire s'o strivească în zadar?
Tu-ţi arzi ochii şi frumseţea, dulce noaptea lor
[se stânge,
Şi nici ştii ce perde lumea. Nu mai plânge, nu mai
[plânge!

VI.

O! tu crai cu barba 'n noduri ca şi câlţii când nu-i
[perii,
Tu în cap nu ai grăunte, numai pleavă şi puzderii.

www.dacoromanica.ro

Bine-ţi pare să fii singur, crai bătrân fără de minţi,
Să oftezi dup' a ta fată cu ciubucul între dinţi?
Să te primbli şi să numeri scânduri albe în cerdac?
Mult bogat ai fost odată, mult rămas-ai tu sărac!
Alungat-o-ai pe dânsa, ca departe de părinţi
In coliba împistrită ea să nasc' un pui de prinţ;
In zadar ca s'o mai cate tu trimiţi în lume crainic—
Nimeni n-a aflà locaşul, unde ea s'ascunde tainic.

VII.

Sură-i sara cea de toamnă; de pe lacuri apa sură
Infundà mişcarea-i creaţă între stuf la iezătură,
Iar pădurea lin suspină, şi prin frunzele uscate
Rânduri-rânduri trece-un freamăt ce le scutură pe [toate;
Pe când codrul, dragul codru, troenindu-şi frunza [toată,
Işi deschide-a lui adâncuri faţa lunei să le bată.
Tristă-i firea; iară vântul sperios o creangă farmă,
Singuratece izvoare fac cu valurile larmă.
Pe potica dinspre codri cine oare se coboară?
Un voinic cu ochi de vultur lunga vale o măsoară:
Şapte ani de când plecata-i sburător cu negre plete,
Ş'ai uitat de soarta mândrei, iubitoarei tale fete!
Şi pe câmpul gol el vede un copil umblând desculţ
Şi cercând ca să adune într'un cârd bobocii mulţi.
—„Bună vreme, măi băeţe!—„Mulţumim, voinic [străin!"
—„Cum te chiamă, măi copile!"—Ca pe tată-meu: [Călin."

www.dacoromanica.ro

„Mama-mi spune câte-odată, de-o întreb : al cui-s
[mamă ?
„Sburătoru-ţi este tată, şi pe el Călin îl chiamă.
Când l-aude, numai dânsul îşi ştià inima lui,
Căci copilul cu bobocii erà chiar copilul lui.
Atunci intră în colibă, şi pe capăt-unei laiţi

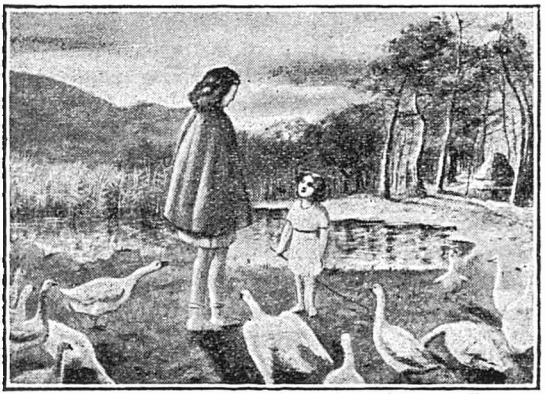

Lumină cu mucul negru într'un hârb un roş opaiţ
Se coceau pe vatra sură două turte în cenuşe,
Un papuc e sub o grindă, iară altul după uşă ;
Hârâită, nodoroasă stă în colb râşniţa veche ;
In cotlon torceà motanul pieptănându'şi o ureche ;
Sub icoana afumat'a unui sfânt cu comanac
Arde'n candel'o lumină cât un sâmbure de mac,
Pe-a icoanei policioară busuioc şi mint'uscată
Umplu casa 'ntunecoasă de-o mireasmă pipărată ;

www.dacoromanica.ro

Pe cuptorul uns cu humă şi pe roşcovii păreţi
Zugrăvit-au c'un cărbune copilaşul cel isteţ
Purceluşi cu coada sfredel şi cu beţe 'n loc de labă
Cum mai bine i se şede unui purceluş de treabă ;
O beşică 'n loc de sticlă e întinsă 'n ferăstruie,
Printre care trece-o dungă mohorâtă şi gălbuie.

Pe un pat de scânduri goale doarme tânăra nevastă
În mocnitul întuneric şi cu faţa spre fereastră.
El s'aşează lângă dânsa, fruntea ei o netezeşte,
O desmeardă cu durere, suspinând o drăgosteşte,
Pleacă gura la ureche-i, blând pe nume el o chiamă.
Ea ridică somnoroasă lunga genelor maramă,
Speriat la el se uită . . . i se pare că visează,
Ar zâmbì şi nu se 'ncrede, ar răcni şi nu cutează.
El din patu-i o ridică şi pe pieptul lui şi-o pune.
Inima-i svâcneşte tare, viaţa-i parcă se răpune.
Ea se uită, se tot uită, un cuvânt măcar nu spune
Râde doar' cu ochii 'n lacrimi, speriată de-o mi-
[nune.
Ş'apoi îi suceşte părul pe-al ei deget, alb subţire,
Îşi ascunde faţa roşă l-al lui piept duios de mire,
El ştergarul i-l desprinde şi-l împinge lin la vale,
Drept în creştet o sărută pe-al ei păr de aur moale
Şi bărbia i-o ridică, s'uită 'n ochii-i plini de apă,
Şi pe rând s'astupă gura când cu gura se adapă.

VIII.

De treci codrii de aramă, de departe vezi albind
Ş'auzi mândra glăsuire a pădurii de argint.

www.dacoromanica.ro

Acolo, lângă izvoare, iarba pare de omăt,
Flori albastre tremur' ude în văzduhul tămâiet;
Pare-că şi trunchii veşnici poartă suflete sub coajă
Ce suspină printre ramuri cu a glasului lor vrajă.
Iar prin mândrul întuneric al pădurii de argint,
Vezi izvoare zdrumicate peste pietre licurind.
Ele trec cu harnici unde şi suspină 'n flori molatic,
Când coboară 'n ropot dulce din tăpşanul prăvă-
[latic
Ele sar în bulgări fluizi peste prundul din răstoace,
În cuibar rotind de ape, peste care luna zace.
Mii de fluturi mici albaştri, mii de roiuri de albine
Curg în râuri sclipitoare peste flori de miere pline,
Umplu aerul văratic de mireasmă şi răcoare
A popoarelor de muşte serbători murmuitoare.
Lângă lacul care 'n tremur somnoros şi lin se bate,
Vezi o masă mare 'ntinsă cu făclii prea luminate:
Căci din patru părţi a lumii împăraţi şi 'mpărătese
Au venit ca să serbeze nunta gingaşei mirese:
Feţii-frumoşi cu păr de aur, zmei cu solzii de oţele,
Cititorii cei de zodii şi şagalnicul Pepele.
Iată craiul, socru mare, răzimat în jeţ cu spată,
El pe capu-i poartă mitră şi-i cu barba pieptănată,
Ţapân, drept, cu sceptru'n mână şade'n perine de puf,
Şi cu crengi îl apăr pajii de muscuţe şi zăduf.
Acum iată că din codru şi Călin mirele iese
Care ţine 'n a lui mână mâna gingaşei mirese;
Ii foşneà uscat pe frunze poala lung' a albei rochii,
Faţa roşie ca mărul, de noroc i-s umezi ochii,
La pământ mai că ajunge al ei păr de aur moale,

www.dacoromanica.ro

Care-i cade peste braţe, peste umerele goale—
Astfel vine mlădioasă, trupul ei frumos îl poartă,
Flori albastre are 'n păru-i şi o stea în frunte
[poartă.
Socrul roagă 'n capul mesei să poftească să se pună
Nunul mare, mândrul soare, şi pe nuna mândra
[lună.
Şi s'aşează toţi la masă, cum li-s anii, cum li-i
[rangul;
Lin vioarele răsună, iară cobza ţine hangul.—
Dar ce sgomot se aude? Băziit ca de albine?
Toţi se uită cu mirare şi nu ştiu de unde vine,
Până văd painjinişul între tufe ca un pod,
Peste care trece 'n zgomot o mulţime de norod:
Trec furnici ducând în gură de făină marii saci
Ca să coacă pentru nuntă şi plăcintă şi colaci,
Şi albinele-aduc miere, aduc colb mărunt de aur,
Ca cercei din el să facă cariul, care-i meşter faur.
Iată vine nunta 'ntreagă: vornicel e-un grierel,
Îi sar purici înainte cu potcoave de oţel;
În veşmânt de catifele un bondar rotund în pântec
Somnoros pe nas ca popii glăsueşte 'ncet un cântec;
O cojiţă de alună trag locuste, podu-l scutur,
Cu musteaţa răsucită şade 'n ea un mire flutur:
Fluturi mulţi de multe neamuri vin în urma lui
[un lanţ,
Toţi cu inime uşoare, toţi şăgalnici şi berbanţi;
Vin ţânţarii, lăutarii, gândăceii, eărăbuşii,
Iar mireasa viorica i-aşteptă 'ndărătul uşii.

www.dacoromanica.ro

Şi pe masa 'mpărătească sare-un greer, crainic,
[sprinten,
Ridicat în două labe s'a 'nchinat bătând din pinten,
El tuşeşte, îşi încheie haina plină de şireturi:
„Să iertaţi, boeri, ca nunta s'o pornim şi noi a-
[lături."

TRECUT-AU ANII

Trecut-au anii ca nori lungi pe şesuri
Şi nici odată n'or să vie iară,
Căci nu mă 'ncântă azi cum mă mişcară
Poveşti şi doine, ghicitori, eresuri

Ce fruntea-mi de copil o 'nseninară,
Abia 'nţelese, pline de 'nţelesuri;
Cu-a tale umbre azi în van mă 'nşpresuri
O ceas al tainei, asfinţit de sară.

Să smulg un sunet din trecutul vieţei,
Să fac, o suflet, ca din nou să tremuri?
Cu mâna mea în van pe liră lunec:

Pierdut e totu 'n zarea tinereţei
Şi mută-i gura dulce-a altor vremuri,
Iar timpul creşte 'n urma mea,.. mă'ntunec!

www.dacoromanica.ro

IUBIND IN TAINĂ

Iubind în taină am păstrat tăcere,
Gândind că astfel o să-ţi placă ţie,
Căci în priviri citeam o vecinicie
De-ucigătoare visuri de plăcere.

Dar nu mai pot. A dorului tărie
Cuvinte dă duioaselor mistere,
Vreau să mă 'nec de dulcea 'nvăpăiere
Acelui suflet, ce pe al meu ştie.

Nu vezi că gura-mi arsă e de sete
Şi'n ochii mei se vede 'n friguri chinu-mi,
Copila mea cu lungi şi blonde plete ?

Cu o suflare răcoreşti suspinu-mi,
C'un zâmbet faci gândirea-mi să se 'mbete :
Fă un sfârşit durerii... vin la sinu-mi !

ATÂT DE FRAGEDĂ

Atât de fragedă, te-asemeni
Cu floarea albă de cireş,
Şi ca un înger dintre oameni
In calea vieţei mele ieşi.

Abea atingi covorul moale,
Mătasa sună sună sub picior,

www.dacoromanica.ro

Şi dela creştet până'n poale
Pluteşti ca visul de uşor.

Din încreţirea lungei rochii
Răsai ca marmura în loc —
S'atârnă sufletu-mi de ochii
Cei plini de lacrimi şi noroc.

O vis ferice de iubire,
Mireasă blândă din poveşti,
Nu mai zâmbi ! A ta zâmbire
Mi-arată cât de dulce eşti.

Cât poţi cu-a farmecului noapte
Să 'ntuneci ochii mei pe veci,
Cu-a gurii tale calde şoapte
Cu 'mbrăţişeri de braţe reci.

De-odată trece-o cugetare,
Un văl pe ochii tăi fierbinţi,
E 'ntunecoasa renunţare,
E umbra dulcilor dorinţi.

Te duci, ş'am înţeles prea bine
Să nu mă ţin de pasul tău,
Pierdută vecinic pentru mine,
Mireasa sufletului meu !

Că te-am zărit e a mea vină,
Şi veşnic n'o să mi-o mai iert,

www.dacoromanica.ro

Spăşi-voi visul de lumină
Tinzându-mi dreaptă în deşert.

Ş'o să-mi răsai ca o icoană
A pururi verginei Marii,
Pe fruntea ta purtând coroană —
Unde te duci ? Când o să vii ?

AFARĂ-I TOAMNĂ

Afară-i toamnă, frunza 'mprăştiată,
Iar vântul zvârle 'n geamuri grele picuri ;
Ci tu citeşti scrisori din roase plicuri
Şi într'un ceas gândeşti la viaţa toată.

Pierzându-ţi timpul tău cu dulci nimicuri,
N'ai vrea ca nime 'n uşa ta să bată...
Dar şi mai bine-i, când afară-i sloată,
Să stai visând la foc, de somn să picuri.

Şi eu astfel mă uit din jeţ pe gânduri,
Visez la basmul vechiu al zinei Dochii.
In juru-mi ceaţa creşte rânduri-rânduri —

De-odat-aud foşnirea unei rochii,
Un moale pas, abea atins de scânduri —
Iar mâni subţiri şi reci mi-acopăr ochii.

---

www.dacoromanica.ro

SINGURĂTATE

Cu perdelele lăsate
Şed la masa mea de brad,
Focul pâlpâie în sobă,
Iară eu pe gânduri cad.

Stoluri, stoluri trec prin minte
Dulci iluzii ; amintiri
Ţârâesc încet ca greeri
Printre negre, vechi zidiri.

Sau cad grele, mângâioase
Şi se sfarmă 'n suflet trist,

www.dacoromanica.ro

Cum în picuri cade ceara
La picioarele lui Christ.

In odae prin unghere
S'a ţesut păinjeniş,
Şi prin cărţile în vrafuri
Umblă şoarecii furiş.

In această dulce pace
Imi ridic privirea 'n pod
Şi ascult cum învelişul
Cărţilor încet mi-l rod.

Ah ! de câte-ori voit-am
Ca să spânzur lira 'n cui
Şi un capăt poeziei
Şi pustiului să pui.

Dar atuncea, greeri, şoareci
Cu uşor-măruntul mers,
Readuc melancolia-mi
Iară ea se face vers.

Pe-un volum mâncat pe molii
Prin unghere părăsite
Voi veniţi şi sunteţi solii
Intristării liniştite.

Câte-odată... prea arare
A târziu când arde lampa,

www.dacoromanica.ro

Inima din loc îmi sare,
Când aud că sună cleampa !

Este *Ea*. Deşarta casă
Dintr'odată-mi pare plină,
In privazul negru-al nopţii
E icoană de lumină.

Şi mi-i ciudă cum de vremea
Să mai treacă se îndură,
Când eu stau şoptind cu draga
Mână'n mână, gură'n gură.

PE ACEEAŞI ULICIOARĂ

Pe aceiaşi ulicioară
Bate luna în ferești,
Numai tu de după gratii
Veşnic nu te mai iveşti.

Şi aceiaşi pomi în floare
Crengi întind peste zaplaz,
Numai zilele trecute
Nu le fac să fie azi.

Altul este al tău suflet,
Alţii ochii tăi acum ;
Numai eu, rămas acelaş,
Bat mereu acelaş drum.

www.dacoromanica.ro

Ah subţire şi gingaşă
Tu păşeai încet, încet,
Dulce îmi veneai în umbra
Tăinuitului boschet.

Şi lăsându-te la pieptu-mi,
Nu ştiam ce-i pe pământ,
Ne spuneam atât de multe
Făr' a zice un cuvânt.

Sărutări erau răspunsul
La 'ntrebări îndeosebi,
Şi de alte cele 'n lume
N'aveai vreme să întrebi.

Şi în farmecul vieţi-mi
Nu ştiam că-i tot aceea
De te razimi de o umbră
Sau de crezi ce-a zis femeea.

Vântul tremură 'n perdele
Astăzi ca şi alte dăţi,
Numai tu de după ele
Veşnic nu te mai arăţi!

www.dacoromanica.ro

NU MĂ INȚELEGI

In ochii mei acuma nimic nu are preț
Ca taina ce ascunde a tale frumuseți ;
Căci pentru care altă minune de cât tine
Mi-aș risipì o viață de cugetări senine
Pe basme și nimicuri, cuvinte cumpănind,
Cu peritorul sunet al lor să te cuprind.
In lanțuri de imagini duiosul vis să-l ferec,
Să 'mpedec umbra dulce de-a merge 'n întunerec?
. . . . . .
Și azi când a mea minte, a farmecului roabă,
Din ori și ce durere îți face o podoabă
Și când răsai nainte-mi ca marmura de clară,
Când ochiul tău cel mândru străluce în afară,
Intunecând privirea-mi de nu pot să văd încă
Ce-adânc trecut de gânduri e 'n noaptea lor adâncă,
Azi când a mea iubire e-atâta de curată
Ca farmecul de care tu ești împresurată,
Ca setea cea eternă ce-o au după olaltă
Lumina de 'ntuneric și marmura de daltă,
Când dorul meu e-atâta de-adânc și-atât de sfânt
Cum nu mai e nimica în cer și pe pământ,
Când e-o înamorare de tot ce e al tău.
De-un zâmbet, d'un cutremur, de bine și de rău.
Când ești enigma însăși a vieței mele 'ntregi : —
Azi văd din a ta vorbă, că nu mă înțelegi !

www.dacoromanica.ro

RUGĂCIUNEA UNUI DAC

Pe când nu era moarte, nimic nemuritor,
Nici sâmburul luminii de viaţă dătător,
Nu era *azi* nici *mâne*, nici *eri* nici *totdeauna*,
Căci *unul* erau toate, şi *totul* era una,
Pe când pământul, cerul, văzduhul, lumea toată
Erau din rândul celor ce n'au fost niciodată —
Pe-atunci erai Tu singur, încât mă'ntreb în sine-mi :
Au cine-i zeul, cărui plecăm a noastre inemi ?

El singur zeu stătut-au nainte de-a fi zeii,
Şi din noian de ape puteri au dat scânteii,
El zeilor dă suflet şi lumii fericire,
El este-al omenirii izvor de mântuire, —
Sus inimile voastre ! Cântare aduceţi-i !
El este moartea morţii şi învierea vieţii !

Şi el îmi dete ochii să văd lumina zilei,
Şi inima-mi umplut-au cu farmecele milei,
In vuetul de vânturi auzit-am al lui mers
Şi 'n glas purtat de cântec simţii duiosu-i vers —
Şi tot pe lâng'aceste cerşesc înc'un adaos ;
Să 'ngădue intrarea-mi în veşnicul repaos !

Să blasteme pe-oricine de mine-o avea milă,
Să binecuvinteze pe cel ce mă impilă,
S'asculte orice gură ce-ar vrea ca să mă râdă,
Puteri să pue 'n braţul ce-ar sta să mă ucidă,

www.dacoromanica.ro

Ş'acela între oameni devină cel d'intâi,
Ce mi-ar răpi chiar peatra ce-oiu pune-o căpătâi.

Gonit de toată lumea prin anii mei să trec,
Pân'ce-oiu simţi că ochiu-mi de lacrime e sec,
Că 'n orice om din lume un duşman mi se naşte,
C'ajung pe mine însu-mi a nu mă mai cunoaste,
Că chinul şi durerea simţirea-mi a 'mpetrit-o,
Că pot să-mi blastem mama, pe care am iubit-o –
Când ura cea mai crudă mi s'ar părea amor...
Poate-oiu uita durerea-mi şi voi putea să mor.

Străin şi făr' de lege de voi muri atunce,
Nevrednicu-mi cadavru în uliţă 'l arunce,
Ş'aceluia, Părinte, să-i dai coroana scumpă,
Ce-o să asmuţe câinii ca inima-mi s'o rumpă,
Iar celui ce cu pietre mă va izbi în faţă,
Indură-te, stăpâne, şi dă-i pe veci viaţă!

Astfel numai, Părinte, eu pot să-ţi mulţămesc
Că tu mi-ai dat în lume norocul să trăesc,
Să cer a tale daruri, genunchi şi frunte nu plec,
Spre ură şi blestemuri aş vrea să te înduplec,
Să simt că de suflarea-ţi suflarea mea se curmă,
Şi 'n stingerea eternă dispar fără de urmă!

www.dacoromanica.ro

STRIGOII

...că trece aceasta ca fumul de pre pământ. Ca floarea au înflorit, ca iarba s'au tăiat, cu pânză se înfăşură, cu pământ se acopere

I.

Sub bolta cea înaltă a unei vechi biserici,
Intre făclii de ceară, arzând în sfeşnici mari,
E 'ntinsă 'n haine negre cu faţa spre altar
Logodnica lui Arald, stăpân peste Avari;
Incet, adânc răsună cântările de clerici.

Pe pieptul moartei luce de pietre scumpe salbă
Şi păru-i de-aur curge din raclă pe pământ,
Căzuţi în cap sunt ochii, un zâmbet trist şt sfânt
Pe buzele-i lipite ce vinete îi sunt,
Iar faţa ei frumoasă ca varul este albă.

Şi lângă ea 'ngenunche e Arald, mândrul rege,
Scântee disperarea în ochi-i crunţi de sânge,
Şi încâlcit e părul lui negru, gura-şi strânge,
El ar răcni ca leii, dar vai! nu poate plânge,
De zile trei îşi spune povestea vieţii 'ntrege:

„Eram un copilandru. Din codri vechi de brad
„Flămânzii ochi rotindu-i eu mistuiam pământul,
„Eu răzvrăteam imperii, popoarele cu gândul;
„Visând, că toată lumea îmi ascultă cuvântul,
„In valurile Volgăi cercam cu spada vad.

www.dacoromanica.ro

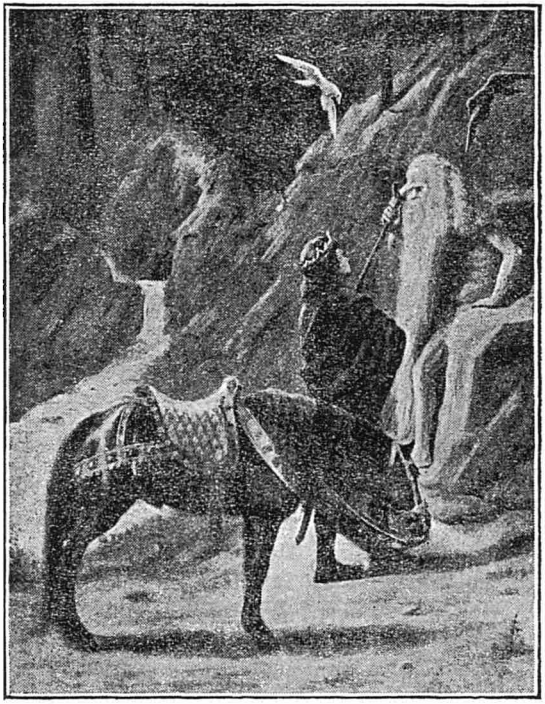

„Domnind sumeț și tânăr pe roinicele stoluri,
„Căror a mea ființă un Semizeu păreà,
„Simțind că universul la pasu-mi tresăreà,
„Și națiĭ călătoare, împinse de a mea,
„Umplut-au sperioase pustiul pân' la poluri.

www.dacoromanica.ro

„Căci Odin părăsise de ghiață nalta-i domă ;
„Pe zodii sângeroase porneau a lui popoară,
„Cu creștetele albe preoți cu pleata rară
„Trezeau din codrii veșnici, din pacea seculară
„Mii roiuri vorbitoare, curgând spre vechea Romă.

„Pe Nistru tăbărâsem, poporu-ți să-l impil,
„Cu sfetnici vechi de zile mă 'ntâmpinași în cale
„Ca marmura de albă, cu păr de aur moale —
„In jos plecat-am ochii 'naintea feții tale,
„Stătând un îndărătnic, un sfiicios copil.

„La blânda ta mustrare simt glasul cum îmi seacă ;
„Eu caut a răspunde, nu știu ce să răspund,
„Mi-ar fi părut mai bine 'n pământ să mă cufund !
„Cu mânile-amândouă eu fața îmi ascund,
„Și 'ntâia dată 'n viață un plâns amar mă 'neacă.

„Zâmbiră între dânșii bătrânii tăi prieteni
„Și singuri ne lăsară... Te 'ntreb într'un târziu
„Uitându-mă la tine, privind fără să știu :
„La ce-ai venit, regină, aicia în pustiu ?
„Ce cauți la barbarul sub streșina-i de ceteni ?

„Cu glasul plini de lacrămi, de 'nduioșare cald,
„Privindu-mă cu ochii, în care-aveai un cer,
„Mi-ai zis : Aștept din parte-ți, o rege cavaler,
„Că-mi vei da prins pe-acela, ce umilit ți-l cer...
„Eu vreau să-mi dai copilul zburdalnic — pe Arald.

www.dacoromanica.ro

„Şi întorcându-mi faţa eu spada ţi-am întins;
„Pe plaiuri dunărene poporu-şi oprì mersnl,
„Arald, copilul rege, uitat-à universul,
„Urechea-i fu menită ca să-ţi asculte versul. —
„De-atunci, învingătoareo, iubit-ai pe învins.

„De-atunci, fecioară blondă ca spicul cel de grâu,
„Veneai la mine noaptea ca nimeni să te vadă
„Şi 'nlănţuindu-mi gâtul cu braţe de zăpadă,
„Imi întindeai o gură deschisă pentru sfadă:
„Eu vin la tine, rege, să cer pe-Arald al meu.

„De-ai fi cerut pământul cu Roma lui antică,
„Coroanele ce regii pe frunte le aşează,
„Şi stelele ce veşnic pe ceruri colindează:
„Pe toate la picioare-ţi eu le puneam în vază...
„Dar nu-l mai vrei pe Arald, căci nu mai vrei nimică.

„Ah! unde-i vremea ceea, când eu cercam un vad
„Să ies la lumea largă! Şi fost-ar fi mai bine
„Ca nici odată 'n viaţă să nu te văd pe tine,
„Să fumege 'nainte-mi oraşele 'n ruine,
„Să se 'mplinească visu-mi din codrii cei de brad!"

Făcliile ridică, se mişcă 'n line pasuri
Ducând la groapă trupul reginei dunărene
Monahi, cunoscătorii vieţei pământene,
Cu barbele lor albe, cu ochii stinşi sub gene,
Preoţi bătrâni ca iarna cu gângavele glasuri,

www.dacoromanica.ro

O duc cântând prin tainiţi şi pe sub negre bolţi.
A misticei religii întunecoase cete
Pe funii lungi coboară sicriul sub părete,
Pe piatra prăvălită pun crucea drept pecete,
Sub candela ce arde în umbra unui colţ.

In numele sfântului
Taci, s'auzi cum latră
Cătelul pământului
Sub crucea de peatră.

II.

Arald pe un cal negru sburà, şi dealuri, vale,
In juru-i fug ca visuri, prin nouri joacă luna
La peptu-i manta neagră în falduri şi-o adună,
Movili de frunze 'n drumu-i le spulberă de sună,
Iar steaua cea polară i-arată a lui cale.

Ajuns-a el la poala de codru 'n munţii vechi;
Izvoare vii murmură şi saltă de sub peatră,
Colo cenuşa sură în părăsita vatră,
In codri-adânci cătelul pământului tot latră,
Lătrat cu glas de zimbru răsună în urechi.

Pe-un jeţ tăiat în stâncă stă ţapân, palid, drept
Cu cârja lui în mână, preotul cel păgân.
De-un veac el şade astfel, de moarte-uitat bătrân;
In plete-i creşte muschiul şi muschiu pe al lui sân,
Barba 'n pământ i-ajunge şi genele la pept.

www.dacoromanica.ro

Aşà fel zi şi noapte de veacuri el stă orb,
Picioarele lui vechie cu piatra 'mpreunate,
El numără în gându-i zile nenumărate,
Şi fâlfâe deasupra-i, gonindu-se în roate,
Cu-aripe ostenite, un alb ş'un negru corb.

Arald atunci coboară de pe-al lui cal. C'o mână
El scutură din visu-i moşneagu 'ncremenit:
„O mag, de zile veşnic, la tine am venit,
„Dă-mì înapoi pe-aceea ce moartea mi-a răpit,
„Şi de-azi a mea viaţă la zeii tăi se 'nchină".

Bătrânul cu-a lui cârjă sus genele-şi ridică,
Se uită lung la dânsul, dar gura 'nchisă-i tace;
Cu greu a lui picioare din piatră le desface,
Din tronu-i se coboară, cu mâna semn îi face
Ca 'n sus să îl urmeze pe-a codrilor potică.

In poarta prăbuşită ce duce 'n fund de munte,
Cu cârja lui cea veche el bate de trei ori—
Cu zgomot sare poarta din vechii ei uşori;
Bătrânul se închină... pe rege-l prind fiori,
Un stol de gânduri aspre trecù peste-a lui frunte.

In dom de marmur negru ei intră neopriţi,
Şi porţile în urmă în vechi ţiţini s'aruncă;
O candelă bătrânul aprinde, para lungă
Se 'nalţă 'n sus albastră, de fiecare dungă
Lucesc în juru-i ziduri ca tuciul lustruiţi.

www.dacoromanica.ro

Şi în tăcere crudă ei nu ştiu ce aştept !
Cu mâna 'ntinsă magul îi face semn să şadă.
Arald cu moartea 'n suflet, a gândurilor pradă,
Pe jeţ tăcut se lasă, cu dreapta pe-a lui spadă,
In zid de marmur negru se uită crunt şi drept.

Fantastic pare-a creşte bătrânul alb şi blând :
In aer îşi ridică a farmecelor vargă
Şi o suflare rece prin dom atunci aleargă,
Şi mii de glasuri slabe încep sub bolta largă
Un cânt frumos şi dulce, adormitor sunând.

Din ce în ce cântarea în valuri ea tot creşte,
Se pare că furtuna ridică al ei glas,
Că vântul trece 'n spaimă pe-al mărilor talaz,
Că 'n sufletu-i pământul se sbate cu necaz,
Că ori ce i viu în lume acum încremeneşte.

Se sgudue tot domul de pare-a fi de scânduri,
Şi stânci în temelie clătindu-se vedem,
Plânsori sfâşietoare împinse de blestem
Se urmăresc prin bolte, se cheamă, fulger', gem
Şi cresc tumultoase în valuri rânduri, rânduri.

„Din inimă-i pământul la morţi să dee vlaţă,
„In ochii-i să se scurgă scântei de steaua lină,
„A părului lucire s'o dee luna plină,
„Iar duh dă-i tu, Zamolxe, sămânţă de lumină,
„Din duhul gurei tale ce arde şi îngheaţă.

www.dacoromanica.ro

„Stihii a lumei, patru, supuse lui Arald,
„Străbateţi voi pământul şi a lui măruntaie,
„Făceţi din piatră aur şi din îngheţ văpae,
„Să 'nchege apa 'n sânge, din pietre foc să saie,
„Dar inima-i fecioară hrăniţi cu sânge cald".

Atuncea dinaintea lui Arald zidul piere:
El vede toată firea amestecat' afară,
Ninsoare, fulger, gheaţă, vânt arzător de vară,
Departe vede-oraşul pe sub un arc de pară
Şi lumea nebunită gemând din răsputere.

Biserica creştină, a ei catapiteasmă
De-un fulger drept în două e ruptă şi tresare:
Din tainiţă mormântul atuncea îi apare,
Şi peatra de pe groapă crăpând în două sare...
Incet plutind se 'nalţă mireasa-i, o fantasmă.

O dulce întrupare de-omăt; pe peptu-i salbă
De petre scumpe, părul i-ajunge la călcâe,
Ochii căzuţi în capu-i şi buze viorie;
Cu mânile-i de ceară ea tâmpla şi-o mângâie,
Dar faţa ei frumoasă ca varul este albă.

Prin vânt, prin neguri vine, şi nourii s'aştern,
Fug fulgerele 'n lături lăsând-o ca să treacă,
Şi luna înegreşte şi ceru 'ncet se pleacă
Şi apele cu spaimă fug în pământ şi seacă—
Părea că 'n somn un înger ar trece prin infern.

www.dacoromanica.ro

Privelişţea se stinge. In negru zid s'arată
Venind, ca 'n somn lunatic, în pasuri line ea,
Arald nebun se uită, cu ochii o 'nghiţea,
Puternicele braţe spre dânsa întindea;
Şi 'n nesimţire cade pe-a jeţului său spată.

Işi simte gâtu-atuncea cuprins de braţe reci,
Pe pieptul gol el simte un lung sărut de gheaţă,
Părea un junghiu că-i curmă suflare şi viaţă,
Din ce în ce mai vie o simte 'n a lui braţă,
Şi ştie că de-acuma a lui rămâne 'n veci.

Şi sufletul ei dulce din ce în ce-i mai cald...
Pe ea o ţine-acuma, ce fu a morţii pradă !
Ea 'nlănţueşte gâtu-i cu braţe de zăpadă,
Intinde a ei gură deschisă pentru sfadă :
„Rege-a venit Maria şi-ţi cere pe Arald !

„Arald, nu vrei tu fruntea pe sânul meu s'o culci ?
„Tu zeu cu ochii negri, o ce frumoşi ochi ai !
„Las' să-ţi înlănţui gâtul cu părul meu bălai,
„Viaţa, tinereţea mi-ai prefăcut-o 'n rai,
„Las' să mă uit în ochi-ţi ucizător de dulci".

Şi blânde, triste glasuri din vuet se desfac,
Acuma la ureche-i un cântec vechiu străbate
Ca murmur din izvoare prin frunzele uscate,
Acum o armonie de-amor şi voluptate
Ca molcoma cadenţă a undelor pe lac.

www.dacoromanica.ro

. . . cum de multe ori, când mor oamenii, mulți dintr'acei morți zic că se scoală de se fac Strigoi...
Indreptarea legei, 1652.

III.

In salele pustie lumine roşi de torţii
Rănesc întunecimea ca pete de jeratic;
Arald se primblă singur râzând, vorbind selbatic.
Arald, tânărul rege, e-un rege singuratic,
Palatu-i parc'aşteaptă în veci să-i vie morţii.

Pe-oglinzi de marmuri negre un negru nimitez,
A faclelor lucire, răsbind prin pânză fină,
Răsfrâng o dureroasă lumină din lumină,
Zidirea cea pustie de jale pare plină
Şi chipul morţii pare că-n orice colţ îl vezi.

De când căzù un trăsnet în dom, de-atunci în somn
Ca plumbul surd şi rece el doarme ziua toată,
Pe inima-i de-atuncea s'a pus o neagră pată;
Dar noaptea se trezeşte şi ţine judecată
Şi'n negru 'mbracă toate al nopţii palid domn.

Un obrăzar de ceară părea că poartă el,
Atât de albă faţa-i ş'atât de nemişcată,
Dar ochii-i ard în friguri şi buza-i sângerată,
Pe inima sa poartă de-atunci o neagră pată,
Iară pe frunte poartă coroană de oţel.

www.dacoromanica.ro

De-atunci în haina morţii el şi-a'mbrăcat viaţa,
Ii plac adânce cânturi, ca glasuri de furtună,
Ades călare pleacă în mândre nopţi cu lună,
Şi când se'ntoarce, ochii lucesc de voe bună,
Pân'ce-un fior de moarte'l cuprinde dimineaţa.

Arald, ce însemnează pe tine negrul port
Şi faţa ta cea albă ca ceara, neschimbată?
Ce ai? de când pe sânu-ţi porţi tu o neagră pată,
De-ţi plac făclii de moarte, cântarea 'ntunecată?
Arald! de nu mă 'nşală privirea, tu eşti mort!

Şi azi el se avântă pe calul său arab
Şi drumul, ca săgeţii, îi dă peste pustie
Care sub luna plină luceşte argintie—
El vede de departe pe mândra lui Marie,
Şi vântu 'n codri sună cu glas duios şi slab.

In părul ei de aur rubine 'nflăcărate
Şi 'n ochii ei s'adună lumina sfintei mări;
S'ajung curând în cale, s'alătură călări,
Şi unul înspre altul se pleacă 'n desmierdări,
Dar buzele ei roşii părea că's sângerate.

Ei trec ca vijelia cu aripi fără număr,
Căci caii lor aleargă alăturea 'nspumaţi.
Vorbesc de-a lor iubire, iubire fără saţ;
Ea se lăsase dulce şi greu pe al lui braţ
Şi-şi răzimase capul bălai de al lui umăr.

www.dacoromanica.ro

„Arald, nu vrei de sânu-mi tu fruntea ta s'o culci,
„Tu zeu cu ochii negri, o ce frumoşi ochi ai!
„Las să-ţi înlănţui gâtul cu părul meu bălai,
„Viaţa, tinereţea mi-ai prefăcut'o 'n rai,
„Las' să mă uit în ochii-ţi ucizător de dulci!

Miroase-adormitoare văzduhul îl îngreun',
Căci vântul adunat-a de flori de tei troiene
Şi le aşterne 'n cale reginei dunărene.
Prin frunze aiurează şoptirile-i a lene,
Când gurile 'nsetate în sărutări se'mpreun'.

Cum ei mergând ca vântul se ceartă şi se'ntreabă,
Nu văd în fundul nopţii o umbră de roşeaţă,
Dar simt că 'n a lor suflet trecu-un fior de gheaţă,
De-a morţei gălbeneală periţi sunt ei la faţă...
Ei simt c'a lor vorbire e slabă, tot mai slabă.

„Arald! strigă crăiasa, las' faţa să-mi ascund,
„N'auzi tu de departe cocoşul răguşit?
„O zare de lumină s'arată 'n răsărit,
„Viaţa trecătoare din pieptu-mi a rănit,
„A zilei raze roşii în inimă-mi pătrund".

Arald încremenise pe calu-i — un stejar!
Păinjenit e ochiu-i de-al morţei glas etern,
Fug caii duşi de spaimă şi vântului s'aştern.
Ca umbre străvezie ieşite din infern
Ei sboară, vântul geme prin codri cu amar.

www.dacoromanica.ro

Ei sboar', o vijelie, trec ape făr de vad,
Naintea lor se 'nalță puternic vechii munți,
Ei trec în repejune prin râuri fără punți,
Coroanele de fugă le fulgeră pe frunți,
Naintea lor se mișcă pădurile de brad.

Din tronul lui de peatră bătrânul preot vede
Și 'n vânturi el ridică adâncul glas de-aramă,
Pe soare să-l oprească el noaptea o recheamă,
Furtunelor dă sborul pământul de'l distramă...
Târziu! căci faptul zilei în slavă se repede!

Porneşte vijelia adâncu-i cânt de jale,
Când ei soseau alături pe cai încremeniți,
Cu genele lăsate pe ochi păinjiniți —
Frumoși erau și astfel de moarte logodiți —
Și'n două laturi templul deschise-a lui portale.

Călări ei intră 'nuntru și porțile recad;
Pe veci periră 'n noaptea măreţului mormânt.
In sunete din urmă pătrunde 'n fire cânt,
Jelind-o pe crăiasa cu chip frumos și sfânt,
Pe-Arald, copilul rege al codrilor de brad.

Bătrânu 'și pleacă geana și iar rămâne orb,
Picioarele lui vechie cu peatra se 'mpreună,
El numără în gându-i și anii îi adună,
Ca o poveste-uitată, Arald în minte-i sună,
Și peste capu-i sboară un alb ș'un negru corb.

www.dacoromanica.ro

Pe jeţul lui de peatră înţepeneşte drept
Cu cârja lui cea veche preotul cel păgân,
Cu veacuri înainte el şade-uitat bătrân,
In plete-i creşte muşchiul şi muşchiu pe al lui sân,
Barba 'n pământ i-ajunge şi genele de pept.

FREAMĂT DE CODRU

Tresărind scântee lacul
Şi se leagănă sub soare;
Eu, privindu-l din pădure,
Las aleanul să mă fure
Şi ascult dela răcoare
Pitpalacul

Din izvoare şi din gârle
Apa sună somnoroasă;
Unde soarele pătrunde
Printre ramuri a ei unde,
Ea în valuri sperioasă
Se azvârle.

Cucul cântă, mierle, presuri -
Cine ştie să le-asculte?
Ale paserilor neamuri
Ciripesc pitite 'n ramuri
Şi vorbesc cu-atât de multe
Inţelesuri!

www.dacoromanica.ro

Cucu 'ntreabă : „Unde-i sora
„Viselor noastre de vară ?
„Mlădioasă şi iubită,
„Cu privirea ostenită,
„Ca o zână să răsară
„Tuturora".

Teiul vechiu un ram întins-a,
Ea să poată să-l îndoae,
Ramul tânăr vânt să-şi dee
Şi de braţe 'n sus s'o iee,
Iară florile să ploae
Peste dânsa.

Se întreabă trist izvorul :
„Unde mi-i crăiasa oare ?
„Părul moale despletindu-şi,
„Faţa 'n apa mea privindu-şi
„Să m'atingă visătoare
„Cu piciorul ?"

Am răspuns : „Pădure dragă,
„Ea nu vine, nu mai vine !
„Singuri voi stejari rămâneţi
„De visaţi la ochii vineţi,
„Ce luciră pentru mine
„Vara 'ntreagă".

Ce frumos era în crânguri,
Când cu ea m'am prins tovarăş !

www.dacoromanica.ro

O poveste încântată,
Care azi e 'ntunecată...
De-unde eşti, revino iarăşi,
Să fim singuri!

DESPĂRŢIRE

Să-ţi cer un semn iubito, spre-a nu te mai uita?
Te-aş cere doar pe tine, dar nu mai eşti a ta.
Nu floarea veştejită din părul tău bălai,
Căci singura mea rugă-i: uitării să mă dai.

La ce simţirea crudă a stinsului noroc
Să nu se sting-asemeni, ci'n veci să stea pe loc?
Tot alte unde-i sună aceluiaş părău —
La ce statornicia părerilor de rău,
Când prin această lume să trecem ne e scris
Ca visul unei umbre şi umbra unui vis?
La ce de-acu 'nainte tu grija mea s'o porţi?
La ce să măsuri anii ce zboară peste morţi?
Tot una-i, dacă astăzi sau mâine o să mor,
Când voi să-mi piară urma în mintea tuturor,
Când voi să uiţi norocul visat de amândoi.
Trezindu-te iubito, cu anii înapoi,
Să fie neagră umbra în care-oi fi perit,
Ca şi când nici odată noi nu ne-am fi zărit,
Ca şi când anii mândri de dor ar fi deşerţi...
Că te-am iubit atâta, puteà-vei tu să ierţi?

www.dacoromanica.ro

Cu faţa spre perete mă lasă prin străini,
Să 'ngheţe sub pleoape a ochilor lumini
Şi când se va întoarce pământul în pământ,
Au cine o să ştie de unde-s, cine sunt ?
Cântări tânguitoare prin zidurile reci
Porni-vor să-mi cerşească repaosul de veci.
Ci eu aş vrea ca unul venind de mine-aproape,
Să'mi spue al tău nume pe 'nchisele-mi pleoape,
Apoi — de vor — m'arunce în margine de drum...
Tot îmi va fi mai bine ca 'n ceasul de acum.
Din zare depărtată răsar'un stol de corbi
Să 'ntunece tot cerul pe ochii mei cei orbi.
Răsar'o vijelie din margini de pământ,
Dând pulberea-mi ţărânii şi inima-mi în vânt.

Ci tu rămâi o floare ca luna lui April,
Cu ochii mari şi umezi, cu zâmbet de copil;
Din cât eşti de copilă să 'ntinereşti mereu,
Să nu mă ştii pe mine, cum nu m'oi şti nici eu.

DE CÂTE ORI IUBITO...

De câte ori, iubito, de noi mi-aduc aminte,
Oceanul cel de ghiaţă năzare înainte:
Pe bolta alburie o stea nu se arată,
Departe doară luna cea galbenă — o pată;
Iar peste mii de sloiuri de valuri repezite
O pasăre pluteşte cu aripi ostenite,
Pe când a ei pereche 'nainte tot s'a dus

www.dacoromanica.ro

C'un pâlc întreg de păsări, pierzându-se 'n apus...
Aruncă pe-a ei urmă priviri suferitoare,
Nici rău nu-i pare-acuma, nici bine nu—ea moare
Visându-se 'ntr'o clipă cu anii înapoi.

. . . . . .

Suntem tot mai departe deolaltă amândoi...
Din ce în ce mai singur mă 'ntunec şi îngheţ,
Când tu te pierzi în zarea eternei dimineţi.

POVESTEA TEIULUI

— VARIANTĂ —

„Blanca, ştii că din iubire
„Făr' de lege te-ai născut;
„Am jurat de la 'nceput
„Pe Hristos să-l iei de mire!

www.dacoromanica.ro

„Imbrăcându-te 'n veşmântu-i,
„Lepădând viaţa lumii,
„Vei spăşi greşeala mumii,
„Şi de-o crimă tu mă mântui".

— „Traiul lumii, dragă tată,
„Cine vor, aceia lese-l,
„Dară sufletul mi-e vesel,
„Tinereţea luminată.

„Danţul, muzica, pădurea
„Pe acestea le 'ndrăgii.
„Nu chiliile pustii
„Unde plângi gândind aiurea".

— „Ştiu mai bine ce-ţi prieşte,
„Cum am spus aşa rămâne ;
„Pentru drumul cel de mâne
„De cu azi te pregăteşte !"

Mâna ea la ochi şi-o ţine,
Toate minţile-şi adună —
Să ia lumea 'n cap nebună,
Parc'atâta-i mai rămâne.

Calu-i alb, un bun tovarăş,
Inşelat aşteapt' afară ;
Ea picioru-l pune 'n scară
Şi la codru pleacă iarăş.

www.dacoromanica.ro

Seara vine din arinişti,
Cu miroase o îmbată,
Cerul stele-şi arată,
Solii dulci ai lungei linişti ;

Dar prin codrii ea pătrunde
Lângă teiul vechiu şi sfânt,
Ce cu flori până 'n pământ
Un izvor vrăjit ascunde.

Ingânat de glas de ape
Cânt'un corn cu 'nduioşare,
Tot mai tare şi mai tare,
Mai aproape, mai aproape ;

Iar izvorul prins de vrajă
Răsăreà sunând din valuri ;
Sus în codri de pe dealuri
Luna blândă ţine strajă.

Ca din farmec ea tresare
Şi privind uimită 'n lături,
Vede-un tânăr chiar alături.
Pe-un cal negru e călare...

Oare ochii ei o mint,
Sau aevea-i, adevăru-i ?
Flori de tei el are 'n păru-i
Şi la şold un corn de-argint.

www.dacoromanica.ro

Ea priveşte-atunci în jos,
Trece mâna pe la tâmple,
Iară inima-i se împle
De un farmec dureros.

El se da tot mai aproape
Şi cerşeà copilăreşte ;
Al ei suflet se răpeşte,
De închide-a ei pleoape.

Cu o mână îl respinge,
Dar se simte prinsă 'n braţe,
De-o durere, de-o dulceaţă
Pieptul, inima-i se strânge.

Ar strigà şi nu se 'ndură,
Capu-i cade pe-al lui umăr,
Sărutări fără de număr
El îi soarbe de pe gură.

O desmeardă ş'o întreabă,
Iar ea faţa şi-o ascunde
Şi aşa de 'ncet răspunde
Cu o voce dulce, slabă.

Tot alături călăresc,
Nu au grija nimăruia,
Şi de dragi unul altuia
Ei din ochi se prăpădesc.

www.dacoromanica.ro

Se tot duc, se duc mereu,
Trec în umbră, pier în vale,
Iară cornul plin de jale
Sună dulce, sună greu.

Blându-i sunet se împarte
Peste văi împrăştiet,
Mai încet, tot mai încet,
Mai departe, mai departe....

Sus în brazii de pe dealuri
Luna 'n urmă ţine strajă,
Iar izvorul prins de vrajă
Răsăreà sunând din valuri.

GLOSSĂ

Vreme trece, vreme vine,
Toate-s vechi şi nouă toate;
Ce e rău şi ce e bine,
Tu te 'ntreabă şi socoate;
Nu spera şi nu ai teamă:
Ce e val, ca valul trece;
De te 'ndeamnă, de te chiamă,
Tu rămâi la toate rece.

Multe trec pe dinainte,
În auz ne sună multe.
Cine ţine toate minte

www.dacoromanica.ro

Şi ar sta să le asculte?
Tu aşează-te deoparte,
Regăsindu-te pe tine,
Când cu zgomote deşarte
Vreme trece, vreme vine.

Nici încline a ei limbă
Recea cumpăn'a gândirii
In spre clipa ce se schimbă
Purtând masca fericirii,
Ce din moartea ei se naşte
Şi o clipă ţine poate;
Pentru cine le cunoaşte,
Toate's vechi şi nouă toate.

Privitor ca la teatru
Tu în lume să te 'nchipui:
Joace unul şi pe patru,
Totuşi tu ghici-vei chipu-i.
Şi de plânge, de se ceartă,
Tu în colţ petreci în tine
Şi 'nţelegi din a lui artă,
Ce e rău şi ce e bine.

Viitorul şi trecutul
Sunt a filei două feţe,
Are 'n capăt începutul,
Cine ştie să le 'nveţe.
Tot ce-a fost ori o să fie,
In prezent le-avem pe toate.

www.dacoromanica.ro

Doar de-a lor zădărnicie
Te întreabă şi socoate.

Căci aceloraşi mijloace
Se supun câte există,
Şi de mii de ani încoace
Lumea-i veselă şi tristă;
Alte măşti, aceiaşi piesă,
Alte guri, aceiaşi gamă,
Amăgit atât de-adesă,
Nu sperà şi nu ai teamă.

Nu sperà când vezi mişeii
La izbânzi făcându-şi punte,
Te-or întrece nătărăii
De ai fi cu stea în frunte.
Teamă n'ai; cătà-vor iarăş
Intre ei a se întrece,
Nu te prinde lor tovarăş:
Ce e val, ca valul trece.

Cu un cântec de sirenă
Lumea 'ntinde lucii mreje;
Ca să schimbe-actorii 'n scenă,
Te momeşte în vârteje.
Tu pe-alături te strecoară,
Nu băga nici chiar de seamă
Din cărarea ta afară
De te'ndeamnă, de te chiamă.

www.dacoromanica.ro

De te-ating, să feri în laturi,
De hulesc, să taci din gură;
Ce mai vrei cu-a tale sfaturi,
Dacă ştii a lor măsură?
Zică toţi ce vor să zică,
Treacă 'n lume cine-o trece:
Ca să nu 'ndrăgeşti nimică,
Tu rămâi la toate rece.

Tu rămâi la toate rece,
De te 'ndeamnă, de te cheamă;
Ce e val, ca valul trece,
Nu spera şi nu ai teamă.
Te întreabă şi socoate,
Ce e rău şi ce e bine,
Toate-s vechi şi nouă toate:
Vreme trece, vreme vine.

www.dacoromanica.ro

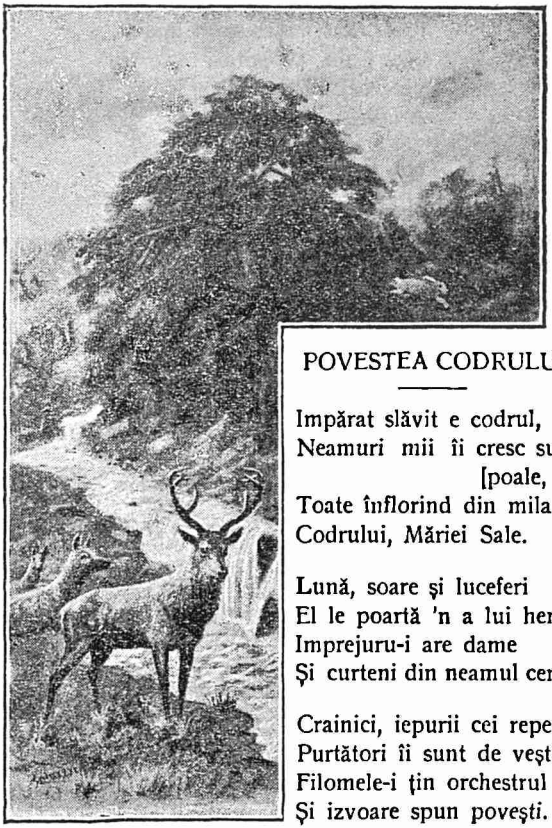

POVESTEA CODRULUI

Impărat slăvit e codrul,
Neamuri mii îi cresc sub [poale,
Toate înflorind din mila
Codrului, Măriei Sale.

Lună, soare şi luceferi
El le poartă 'n a lui herb,
Imprejuru-i are dame
Şi curteni din neamul cerb.

Crainici, iepurii cei repezi,
Purtători îi sunt de veşti,
Filomele-i ţin orchestrul
Şi izvoare spun poveşti.

www.dacoromanica.ro

Peste flori, ce cresc în umbră,
Lângă ape, pe potici,
Vezi bejănii de albine,
Armii grele de furnici.

Hai şi noi la craiul, dragă,
Şi să fim din nou copii,
Ca norocul şi iubirea
Să ne pară jucării.

Mi-ar părea cum că natura
Toată mintea ei şi-a pus,
Decât ori şi ce păpuşă
Să te facă mai presus.

Amândoi vom merge 'n lume
Rătăciţi şi singurei,
Ne-om culcà lângă izvorul
Ce răsare sub un tei.

Adormi-vom, troeni-va
Teiul floarea-i peste noi,
Şi prin somn auzi-vom bucium
Dela stânele de oi.

Mai aproape, mai aproape
Noi ne-om strânge piept la piept...
O, auzi cum chiam'acuma
Craiul sfatu-i înţelept!

www.dacoromanica.ro

Peste albele izvoare
Luna bate printre ramuri,
Imprejuru-ne s'adună
Ale Curţii mândre neamuri:

Cai de mare albi ca spuma,
Bouri nalţi cu steme 'n frunte,
Cerbi cu coarne rămuroase,
Ciute sprintene de munte.

Şi pe teiul nostru 'ntreabă
Cine suntem, stau la sfaturi!
Iară gazda noastră zice
Dându-şi ramurile 'n laturi:

„O priviţi-i, cum visează
„Visul codrului de fagi;
„Amândoi ca 'ntr'o poveste...
„Ei îşi sunt aşa de dragi!"

SCRISOAREA I

Când cu gene ostenite sara suflu 'n lumânare,
Doar ceasornicul urmează lunga timpului cărare;
Căci perdelele 'ntr'o parte când le dai, şi în odae
Luna varsă peste toate voluptoasa ei văpae,
Ea din noaptea amintirii o vecie 'ntreagă scoate
De dureri, pe care însă le simţim ca'n vis pe toate.

Lună tu, stăpâna mării, pe a lumii boltă luneci
Şi gândirilor dând viaţă, suferinţele întuneci;

www.dacoromanica.ro

Mii pustiuri scânteează sub lumina ta fecioară
Şi câţi codri-ascund în umbră strălucire de izvoară!
Peste câte mii de valuri stăpânirea ta străbate,
Când pluteşti pe mişcătoarea mărilor singurătate!
Câte ţărmuri înflorite, ce palate şi cetăţi
Străbătute de-al tău farmec ţie singură'ţi arăţi!
Şi în câte mii de case lin pătruns-ai prin fereşti,
Câte frunţi, pline de gânduri, gânditoare le priveşti!
Vezi un rege ce'mpânzeşte globu'n planuri pe un
[veac,
Când la ziua cea de mâne abea cuget'un sărac —
Deşi trepte osebite le-au eşit din urna sorţii,
Deopotrivă-i stăpâneşte raza ta şi geniul morţii,
La acelaş şir de patimi deopotrivă fiind robi,
Fie slabi, fie puternici, fie genii ori neghiobi!

Unul caută 'n oglindă de-şi buclează al său păr,
Altul caută în lume şi în vreme adevăr,
De pe galbenele file el adună mii de coji,
A lor nume trecătoare le înseamnă pe răboj,
Iară altu 'mparte lumea de pe scândura tărăbii,
Socotind cât aur marea poartă 'n negrele-i corăbii.
Iar colo bătrânul dascăl, cu-a lui haină roasă 'n
[coate,
Intr'un calcul fără capăt tot socoate şi socoate
Şi de frig la piept 'şi'nchee tremurând halatul vechi,
Işi înfundă gâtu 'n guler şi bumbacul în urechi;
Uscăţiv aşa cum este, gârbovit şi de nimic,
Universul fără margini e în degetul lui mic!
Căci sub frunte-i viitorul şi trecutul se încheagă,

www.dacoromanica.ro

Noapte'-adânc' a veşniciei el în şiruri o desleagă;
Precum Atlas în vechime sprijinea cerul pe umăr,
Aşa el sprijină lumea şi vecia într'un număr.

Pe când luna străluceşte peste-a tomurilor bracuri,
Intr'o clipă'l poartă gândul îndărăt cu mii de vea-
[curi,
La 'nceput, pe când fiinţă nu era, nici nefiinţă,
Pe când totul era lipsă de viaţă şi voinţă,
Când nu s'ascundea nimica, deşi tot era ascuns,
Când pătruns de sine însuş odihnea cel nepătruns.
Fu prăpastie? genună? Fu noian întins de apă?
N'a fost lume pricepută şi nici minte s'o priceapă,
Căci era un întunerec ca o mare făr'o rază,
Dar nici de văzut nu fuse şi nici ochi care s'o
[vază,
Umbra celor nefăcute nu 'ncepuse-a se desface,
Şi în sine împăcată stăpânea eterna pace!
Dar deodat'un punct se mişcă... cel dintâiu şi singur.
Iată-l
Cum din chaos face mumă iară el devine Tatăl...
Punctu-acela de mişcare, mult mai slab ca boaba
[spumii,
E stăpânul fără margini peste marginile lumii...
De-atunci negura eternă se desface în fâşii,
De atunci răsare lumea, lună, soare şi stihii...
De atunci şi până astăzi colonii de lumi pierdute
Vin din sure văi de chaos pe cărări necunoscute
Şi, în roiuri luminoase izvorând din infinit,
Sunt atrase în viaţă de un dor nemărginit.

www.dacoromanica.ro

Iar în lumea asta mare, noi copii ai lumei mici
Facem pe pământul nosru muşuroae de furnici ;
Microscopice popoare, regi, oşteni şi învăţaţi,
Ne succedem generaţii şi ne credem minunaţi.
Muşti de-o zi pe-o lume mică de se măsură cu [cotul,
In acea nemărginire ne 'nvârtim uitând cu totul
Cumcă lumea asta 'ntreagă e o clipă suspendată,
Că 'ndărătu-i şi 'nainte-i întunerec se arată.
Precum pulberea se joacă în imperiul unei raze,
Mii de fire viorie ce cu raza încetează :
Astfel, într'a veciniciei noapte pururea adâncă,
Avem clipa, avem raza, care tot mai ţine încă...
Cum s'o stinge, totul piere ca o umbră 'n întu- [neric,
Căci e vis al nefiinţei universul cel chimeric...

In prezent cugetătorul nu'şi opreşte a sa minte,
Ci 'ntr'o clipă gându'l duce mii de veacuri înainte ;
Soarele, ce azi e mândru, el îl vede trist şi roş,
Cum se 'nchide ca o rană printre nori întunecoşi,
Cum planeţii toţi îngheaţă şi s'asvârl rebeli în spaţ;
Ei, din frânele luminii şi ai soarelui scăpaţi ;
Iar catapeteasma lumii în adânc s'au înegrit,
Ca şi frunzele de toamnă toate stelele-au pierit.
Timpul mort 'ş' întinde trupul şi devine vecinicie,
Căci nimic nu se întâmplă în întinderea pustie,
Şi în noaptea nefiinţei totul cade, totul tace,
Căci în sine împăcată reîncep'eterna pace...

. . . . . .

www.dacoromanica.ro

Incepând la talpa însăşi a mulţimei omeneşti,
Şi suind în susul scărei pân' la frunţile crăeşti,
De-a vieţei *lor* enigmă îi vedem pe toţi munciţi,
Făr' a şti să spunem care or fi mai nenorociţi..
Unul e în toţi, tot astfel precum *una* e în toate;
De asupra tuturora se ridică cine poate,
Pe când alţii stând în umbră şi cu inima smerită,
Neştiuţi se pierd în taină ca şi spuma nezărită;
Ce-o să-i pese soartei oarbe ce vor *ei* sau ce gân-
[desc?...
Ca şi vântu 'n valuri trece peste traiul omenesc.

Fericească-l scriitorii, toată lumea recunoască-l...
Ce-o să aibă din acestea pentru *el* bătrânul dascăl?
Nemurire, se va zice. Este drept că viaţa 'ntreagă,
Ca şi iedera de-un arbor, de-o idee i se leagă.
„De-oi muri — îşi zice 'n sine — al meu nume o
[să-l poarte
„Secolii din gură 'n gură şi l-or duce mai departe
„De apururi, pretutindeni; în ungherul unor crieri
„Şi-or găsi, cu al meu nume, adăpost a mele scrieri!"

O sărmane! ţii tu minte câte 'n lume-ai auzit,
Ce-ţi trecù pe dinainte, câte singur ai vorbit?
Prea puţin; pe ici, pe colo de imagini o fâşie,
Vre o urmă de gândire, vre un petec de hârtie.
Şi când propria ta viaţă singur n'o ştii pe de rost,
O să'şi bată alţii capul s'o pătrunză cum a fost?

www.dacoromanica.ro

Poate vr'un pedant cu ochii cei verzui, peste un
[veac,
Printre tomuri brăcuite aşezat şi el, un brac,
Aticizmul limbei tale o să-l pună la cântari,
Colbul ridicat din carte-ţi l'o suflă din ochelari
Şi te-o strânge 'n două şiruri, aşezându-te la coadă,
In vr'o notă prizărită sub o pagină neroadă.

Poţi zidi o lume 'ntreagă, poţi s'o sfarămi... ori
[ce-ai spune,
Peste toate o lopată de ţărână se depune.
Mâna care-a dorit sceptrul universului şi gânduri
Ce-au cuprins tot universul, încap bine 'n patru
[scânduri...
Or să vie pe-a ta urmă în convoi de 'nmormântare
Splendid ca o ironie, cu priviri nepăsătoare...
Iar deasupra tuturora va vorbi vr'un mititel,
Nu slăvindu-te pe tine — lustruindu-se pe el
Sub a numelui tău umbră : iată tot ce te aşteaptă.
Ba să vezi... posteritatea este încă şi mai dreaptă.

Neputând să te ajungă, crezi c'or vrea să te ad-
[mire ?
Ei vor aplauda de sigur biografia subţire
Care s'o 'ncerca s'arate că n'ai fost vr'un lucru
[mare,
C'ai fost om cum sunt şi dânşii... Măgulit e fie-
[care
Că n'ai fost mai mult ca dânsul. Şi prostatecele
[nări

www.dacoromanica.ro

Şi le umflă ori şi cine în savante adunări,
Când de tine se vorbeşte. S'a 'nţeles de mai na-
[inte
C'o ironică grimază să te laude 'n cuvinte.
Astfel încăput pe mâna a ori cărui te vor drege,
Rele-or zice că sunt toate câte nu vor înţelege...
Dar, afară de acestea, vor căta vieţei tale
Să-i găsească pete multe, răutăţi şi mici scandale...
Astea toate te apropie de dânşii... Nu lumina
Ce în lume-ai revărsat-o, ci păcatele şi vina,
Oboseala, slăbiciunea, toate relele ce sunt
Intr'un mod fatal legate de o mână de pământ,
Toate micile mizerii unui suflet chinuit,
Mult mai mult îi vor atrage de cât tot ce ai gândit.

. . . . . .

Intre ziduri, printre arbori ce se scutură de floare,
Cum revarsă luna plină liniştita ei splendoare!
Şi din noaptea amintirii mii de doruri ea ne scoate
Amorţită li-i durerea, le simţim ca 'n vis pe toate,
Căci în propria-ne lume ea deschide poarta 'n-
[trării
Şi ridică mii de umbre după stinsul lumânărei...
Mii pustiuri scânteiază sub lumina ta fecioară,
Şi câţi codri-ascund în umbră strălucire de izvoară,
Peste câte mii de valuri stapânirea ta străbate,
Când pluteşti pe mişcătoarea mărilor singurătate,
Şi pe toţi ce'n astă lume sunt supuşi puterii sorţii,
Deopotrivă-i stăpâneşte raza ta şi geniul morţii!

www.dacoromanica.ro

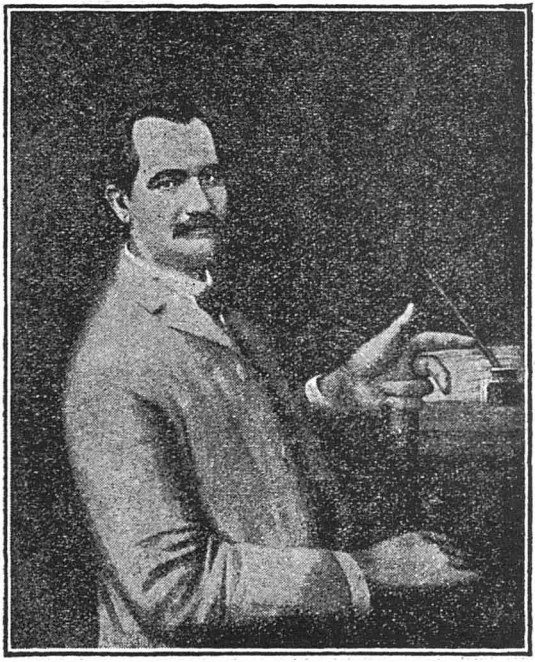

SCRISOAREA II

De ce pana mea rămâne în cerneală, mă întrebi?
De ce ritmul nu m'abate cu ispita-i de la trebi?
De ce dorm, îngrămădite între galbenele file,
Jambii suitori, trocheii, săltăreţele dactile?

www.dacoromanica.ro

Dacă tu ştiai problema astei vieţi cu care lupt,
Ai vedea, că am cuvinte pana chiar să o fi rupt.
Căci întreb, la ce-aş începe să încerc în luptă dreaptă
A turna în formă nouă limba veche şi 'nţeleaptă?
Acea tainică simţire, care doarme 'n a mea harfă,
In cuplete de teatru s'o desfac ca pe o marfă?
Sau cu sete să caut forma ca să poată să le 'ncapă,
Să le scriu, cum cere lumea, vr'o istorie pe apă?!

Insă tu îmi vei răspunde, că e bine ca în lume
Prin frumoasă stihuire să pătrunză al meu nume,
Să-mi atrag luare-aminte a bărbaţilor din ţară,
Să-mi dedic a mele versuri — la cucoane bunăoară,
Şi desgustul meu din suflet să-l împac prin a mea
[minte.

Dragul meu, cărarea asta s'a bătut de mai 'nainte.
Noi avem în veacul nostru acel soiu ciudat de
[barzi,
Care 'ncearcă prin poeme să devie cumularzi;
Inchinând ale lor versuri la puternici, la cucoane,
Sunt cântaţi în cafenele şi fac zgomot în saloane;
Iar cărările vieţei fiind grele şi înguste,
Ei încearcă să le treacă prin protecţie de fuste,
Dedicând broşuri la dame, a căror bărbaţi ei speră
C'ajungând cândva miniştri le-or deschide carieră.

De ce nu voiu pentru nume, pentru glorie să scriu?
Oare glorie să fie a vorbi într'un pustiu?
Azi, când patimilor proprii muritorii toţi sunt robi,

www.dacoromanica.ro

Gloria-i închipuirea ce o mie de neghiobi
Idolului lor închină, numind mare pe-un pitic
Ce-o beşică e, de spumă, într'un secol de nimic.

Incorda-voi a mea liră să cânt dragostea? Un lanţ
Ce se 'mparte cu frăţie între doi şi trei amanţi!
Ce? să 'ngâni pe-o coardă dulce, că de voe te-ai [adaos
La cel chor ce'n operetă e condus de Menelaos?
Azi adeseori femeea, ca şi lumea, e o şcoală,
Unde 'nveţi numai durere, înjosire şi spoială;
La aceste academii de ştiinţi a zinei Vineri
Tot mai des se perindează şi din tineri în mai [tineri,
Tu le vezi primind elevii cei imberbi în al lor clas,
Până când din şcoala toată o ruină a rămas.

Vai! tot mai gândeşti la anii, când visam în a- [cademii,
Ascultând pe vechii dascăli cârpocind la haina [vremii,
Ale clipelor cadavre din volume stând s'adune
Şi 'n a lucrurilor peteci căutând înţelepciune?
Cu murmurele lor blânde, un izvor de *horum-* [*harum*,
Câştigând cu clipoceală *nervum rerum gerendarum*,
Cu evlavie adâncă ne 'nvârteau al minţii scripet,
Legănând când o planetă, când pe-un regę din [Egipet.

www.dacoromanica.ro

Par' că-l văd pe astronomul cu al negurii repaos,
Cum uşor, ca din cutie, scoate lumile din haos
Şi cum neagra veşnicie ne-o întinde şi ne 'nvaţă,
Că epocile se 'nşiră ca mărgelele pe aţă.
Atunci lumea 'n căpăţână se'nvârtea ca o morişcă
De simţeam, ca Galilei, că comedia se mişcă.

Ameţit de limbe moarte, de planeţi, de colbul
[şcolii,
Confundam pe bietul dascăl cu un craiu mâncat
[de molii
Şi privind păinjenişul din tavan de pe pilastri,
Ascultam pe craiul Ramses şi visam — la ochi
[albaştri...
Şi pe margini de caete scriam versuri dulci, de
[pildă
Către vre-o trandafirie şi selbatică Clotildă.
Imi plutea pe dinainte cu al timpilor amestic
Ba un soare, ba un rege, ba alt animal domestic,
Scârţiirea din condee dădea farmec astei linişti,
Vedeam valuri verzi de grâne, undoiarea unei inişti,
Capul greu cădea pe bancă, păreau toate 'n in-
[finit...
Când suna... ştiam că Ramses trebuia să fi murit.

Atunci lumea cea gândită pentru noi avea fiinţă,
Şi, din contra, cea aevea ne părea cu neputinţă.
Azi abia vedem ce stearpă şi ce aspră cale este
Cea ce poate să convie unei inime oneste.
Iar în lumea cea comună *a visà* e un pericol,
Şi de ai cumva iluzii, eşti pierdut şi eşti ridicol.

www.dacoromanica.ro

Şi de-aceea de-azi nainte poţi să nu mă mai în-
[trebi,
De ce ritmul nu m'abate cu ispita-i de la trebi,
De ce dorm, îngrămădite între galbenele file,
Jambii suitori, trocheii, săltăreţele dactile...
De-oi urma să scriu în versuri, teamă-mi e ca nu
[cumva
Famenii din ziua d-astăzi să mă'nceap' a lăuda.
Dacă port cu uşurinţă şi cu zâmbet a lor ură,
Laudele lor de sigur m'ar mâhni peste măsură.

SCRISOAREA III

Un Sultan, dintre aceia ce domnesc peste vr'o
[limbă
Ce, cu-a turmelor păşune, a ei patrie şi-o schimbă,
La pământ dormea, ţinându-şi căpătâiu mâna cea
[dreaptă;
Dară ochiu 'nchis afară, înlăuntru se deşteaptă.
Vede, cum din ceruri luna lunecă şi se coboară
Şi s'apropie de dânsul preschimbată în fecioară.
Inflorea cărarea ca de pasul blândei primăveri;
Ochii ei sunt plini de umbra tăinuitelor dureri;
Codrii se înfiorează de atâta frumuseţe,
Apele 'ncreţesc în tremur străveziile lor feţe,
Pulbere de diamante cade fină ca o bură,
Scânteind plutea prin aer şi pe toate din natură,
Şi prin mândra fermecare sun'o muzică de şoapte
Iar pe ceruri se înalţă curcubeele de noapte.

www.dacoromanica.ro

Ea, şezând cu el alături, mâna fină i-o întinde,
Părul ei cel negru 'n valuri de mătase se des-
[prinde:
— „Las' să leg a mea viaţă de a ta. In braţe-mi
[vino,
„Şi durerea mea cea dulce cu durerea ta alin-o...
„Scris în cartea vieţei este şi de veacuri şi de stele
„Eu să fiu a ta stăpână, tu stăpân vieţii mele".

Şi cum o privea Sultanul, ea se'ntunecă... dispare;
Iar din inima lui simte un copac cumcă răsare,
Care creşte într'o clipă ca în veacuri, mereu creşte,
Cu-a lui ramuri peste lume, peste mare se lăţeşte,
Umbra lui cea uriaşă orizontul îl cuprinde
Şi sub dânsul universul într'o umbră se întinde;
Iar în patru părţi a lumii vede şiruri munţii mari,
Atlasul, Caucazul, Taurul şi Balcanii seculari.
Vede Eufratul şi Tigris, Nilul, Dunărea bătrână;
Umbra arborelui falnic peste toate e stăpână.
Astfel Asia, Europa, Africa cu-a ei pustiuri
Şi corăbiile negre legănându-se pe râuri,
Valurile verzi de grâne legănându-se pe lanuri,
Mările ţărmuitoare şi cetăţi lângă limanuri,
Toate se întind nainte-i... Ca pe-un uriaş covor
Vede ţară lângă ţară şi popor lângă popor,
Ca prin neguri alburie se strevăd şi se prefac
In întinsă 'mpărăţie sub o umbră de copac.

Vulturii porniţi la ceruri, pân' la ramuri nu ajung;
Dar un vânt de biruinţă se porneşte îndelung

www.dacoromanica.ro

Şi loveşte rânduri, rânduri în frunzişul sunător.
Strigăte de Allah! Allah! se aud pe sus prin nor.
Zgomotul creştea ca marea turburată şi înaltă,
Urlete de bătălie s'alungau după olaltă;
Insă frunzele-ascuţite se îndoae după vânt
Şi deasupra Romei nouă se înclină la pământ.

Se cutremură Sultanul... se deşteaptă... şi pe cer
Vede luna ce pluteşte peste plaiul Eschişer;
Şi priveşte trist la casa Şeihului Edebali.
După gratii de fereastră o copilă el zări
Ce-i zâmbeşte, mlădioasă ca o creangă de alun:
E a Şeihului copilă, e frumoasa Malcatun.
Atunci el pricepe visul că-i trimis dela Profet,
Că pe-o clipă se'nălţase chiar în raiu la Mahomet,
Că din dragostea-i lumească un imperiu se va naşte,
Ai căruia ani şi margini numai cerul le cunoaşte.

Visul său se 'nfiripează şi se'ntinde vultureşte,
An cu an împărăţia tot mai largă se sporeşte,
Iară flamura cea verde se înalţă an cu an,
Neam cu neam urmându-i sborul şi sultan după [sultan.
Astfel ţară după ţară drum de glorie-i deschid...
Pân' la Dunăre ajunge furtunosul Baiazid...

La un semn, un ţărm de altul legând vas de vas [se leagă,
Şi în sunet de fanfare trece oastea lui întreagă,
Ieniceri, copii de suflet ai lui Allah şi Spahii

www.dacoromanica.ro

Vin de 'ntunecă pământul la Rovine în câmpii;
Răspândindu-se în roiuri, întind corturile mari —
Numa'n zarea depărtată sună codrul de stejari.

Iată vine-un sol de pace c'o năframă'n vârf de băţ,
Baiazid privind la dânsul, îl întreabă cu dispreţ:
— „Ce vrei tu?"
— „Noi? Bună pace! Şi de n'o fi cu bănat.
Domnul nostru-ar vrea să vază pe măritul împărat".

La un semn deschisă-i calea, şi s'apropie de cort
Un bătrân atât de simplu după vorbă, după port.
— „Tu eşti Mircea?"
— „Da 'mpărate!"
— „Am venit să mi te'nchini
Să nu schimb a ta coroană într'o ramură de spini.
— „Orice gând ai, împărate, şi oricum vei fi sosit,
Cât suntem încă pe pace, eu îţi zic bine-ai venit!
Despre partea închinării însă, Doamne să ne ierţi.
Dar acu vei vrea cu oaste şi război ca să ne certi,
Ori vei vrea să faci întoarsă de pe-acuma a ta cale,
Să ne dai un semn şi nouă de mila Măriei-Tale —
De-o fi una, de-o fi alta: ce e scris şi pentru noi,
Bucuroşi le-om duce toate, de e pace, de-i război."
— „Cum? Când lumea mi-e deschisă, a privi gân-
[deşti că pot
„Ca întreg Aliotmanul să se 'mpiedice de-un ciot?
„O, tu nici visezi, bătrâne, câţi în cale mi s'au pus!
„Toată floarea cea vestită a întregului Apus,

www.dacoromanica.ro

„Tot ce stă în umbra crucii, împăraţi şi regi s'a-
[dună
„Să dea piept cu uraganul ridicat de Semi-lună ;
„S'a 'mbrăcat în zale lucii cavalerii de la Malta,
„Papa cu-a lui trei coroane, puse una peste alta,
„Fulgerile adunat-au contra fulgerului, care
„In turbarea-i furtunoasă, a cuprins pământ şi
mare ;
„N'au avut de cât cu ochiul ori cu mâna semn
[a face,
„Şi apusul îşi împinse toate neamurile 'ncoace ;
„Pentru-a crucii biruinţă se mişcară râuri-râuri
„Ori din codrii răscolite ori stârnite din pustiuri,
„Zguduind din pace-adâncă ale lumii începuturi,
„Inegrind tot orizontul cu-a lor zeci de mii de
[scuturi ;
„Se mişcau îngrozitoare ca păduri de lănci şi săbii,
„Tremura înspăimântată marea de-ale lor corăbii !
„La Nicopole văzut-ai câte tabere s'au strâns
„Ca să stee înainte-mi ca şi zidul neînvins ;
„Când văzui a lor mulţime câtă frunză, câtă iarbă,
„Cu o ură ne'mpăcată mi-am şoptit atunci în barbă;
„Am jurat ca peste dânşii să trec falnic, fără păs,
„Din pristolul de la Roma să dau calului ovăz !
„Şi de crunta-mi vijelie tu te aperi c'un toiag ?
„Şi purtat de biruinţă, să mă 'mpedec de-un moş-
[neag?"
— „De-un moşneag, da, împărate ! Căci moşnea-
gul ce priveşti
„Nu e om de rând, el este Domnul Ţării-Româneşti !

www.dacoromanica.ro

Eu nu ţi-aş dori vreodată să ajungi să ne cunoşti,
„Nici ca Dunărea să 'nece spumegând a tale oşti.
„După vremuri mulţi veniră, începând cu acel [oaspe
„Ce din vechi se pomeneşte, cu Dariu a lui Is- [taspe;
„Mulţi durară, după vremuri, peste Dunăre vr'un [pod,
„De-au trecut cu spaima lumii şi mulţime de no od;
„Impăraţi, pe care lumea nu putea să'i mai în- [capă,
„Au venit şi'n ţara noastră de-au cerut pământ şi [apă. —
„Şi nu voi ca să mă laud, nici că voi să te 'n- [spăimânt:
„Cum veniră, se făcură toţi o apă şi un pământ.
„Te făleşti că înainte-ţi răsturnat-ai val vârtej
„Oştile leite 'n zale de 'mpăraţi şi de viteji?
„Tu te lauzi că Apusul înainte ţi s'a pus?
„Ce-i mâna pe ei în luptă, ce-au voit acel Apus?
„Laurii voiau să'i smulgă de pe fruntea ta de fier,
„A credinţei biruinţă căta orice cavaler.
„Eu? îmi apăr sărăcia şi nevoile şi neamul!
„Şi de-aceea tot ce mişcă 'n ţara asta, râul, ramul,
„Mi-e prieten numai mie, iară ţie duşman este;
„Duşmănit vei fi de toate făr' a prinde chiar de [veste.
„N'avem oşti, dară iubirea de moşie e un zid
„Care nu se 'nfiorează de-a ta faimă, Baiazid!"

www.dacoromanica.ro

Şi abia plecă bătrânul... Ce mai freamăt, ce mai
[zbucium !
Ccdrul clocoti de zgomot şi de arme şi de bucium,
Iar la poala lui cea verde mii de capete pletoase,
Mii de coifuri lucitoare ies din umbra 'ntunecoasă.
Călăreţii umplu câmpul şi roesc după un semn
Şi în caii lor sălbatici bat cu scările de lemn,
Pe copite iau în fugă faţa negrului pământ,
Lănci scântee lungi în soare, arcuri se întind în
[vânt,
Şi ca nouri de aramă şi ca ropotul de grindeni
Orizontu 'ntunecându-l, vin săgeţi de pretutindeni
Vâjâind ca vijelia şi ca trăznetul de ploae...
Urlă câmpul şi de tropot şi de strigăt de bătae.
In zadar striga 'mpăratul ca şi leul în turbare,
Umbra morţii se întinde tot mai mare şi mai mare:
In zadar flamura verde o ridică în spre oaste,
Căci cuprinsă-i de peire şi în faţă şi în coaste,
Căci se clatină rărite şiruri lungi de bătălie,
Cad Arabii ca şi pâlcuri risipite pe câmpie,
In genunchi cădeau pedestri, colo caii se răstoarnă,
Cad săgeţile în valuri care şueră, se toarnă,
Şi lovind în faţă 'n spate, ca şi crivăţul şi gerul,
Pe pământ lor li se pare că se nărue tot cerul...
Mircea însuşi mână 'n luptă vijelia 'ngrozitoare,
Care vine, vine, vine, calcă totul în picioare,
Durduind soseau călării ca un zid înalt de suliţi,
Printre cetele păgâne trec rupându-şi large uliţi,
Risipite se 'mprăştie a duşmanilor şiraguri,
Şi, gonind biruitoare, tot veneau a ţării steaguri,

www.dacoromanica.ro

Ca potop ce prăpădeşte, ca o mare turburată.
Peste-un ceas păgânătatea e ca pleava vânturată.
Acea grindin' oţelită în spre Dunăre o mână,
Iar în urma lor se 'ntinde falnic armia română.

Pe când oastea se aşează, iată soarele apune,
Voind creştetele 'nalte ale ţării să 'ncunune
Cu un nimb de biruinţă ; fulger lung încremenit
Mărgineşte munţii negri în întregul asfinţit,
Păn' ce izvorăsc din veacuri stele una câte una
Şi din neguri dintre codri tremurând s'arată luna:
Doamna mărilor şi-a nopţii, varsă linişte şi somn.
Lângă cortu-i unul dintre fiii falnicului Domn
Stă zâmbind de-o amintire, pe genunchi scriind o
[carte
S'o trimiţă dragei sale dela Argeş mai departe.

„De din vale de Rovine
„Grăim, Doamnă, către Tine,
„Nu din gură, ci din carte,
„Că ne eşti aşa departe.
„Te-am rugà, mări, rugà
„Să-mi trimeţi prin cineva
„Ce-i mai mândru'n valea Ta:
„Codrul cu poenele,
„Ochii cu sprincenele ;
„Că şi eu trimete-voi
„Ce-i mai mândru pe la noi:
„Oastea mea cu flamurile,
„Codrul şi cu ramurile,

www.dacoromanica.ro

„Coiful 'nalt cu penele,
„Ochii cu sprincenele.
Şi să ştii că-s sănătos
„Că, mulţămind lui Cristos,
„Te sărut, Doamnă, frumos.„

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

De-aşa vremi se 'nvrednicirăcronicarii şi rapsozii...
Veacul nostru ni-l umplură saltimbancii şi Irozii...
In izvoadele bătrâne pe eroi mai pot să caut —
Au cu lira visătoare ori cu sunete de flaut
Pot să 'ntâmpin patrioţii ce-au venit de-atunci în-
[colo ?
Inaintea acestora, tu ascunde-te, Apolo!
O eroi! care 'n trecutul de măriri vă adumbriseţi,
Aţi ajuns acum de modă de vă scot din letopiseţi,
Şi cu voi drapându-şi nula, vă citează toţi nerozii,
Mestecând veacul de aur în noroiul greu al prozii.
Rămâneţi în umbră sfântă, Basarabi şi voi Muşa-
[tini,
Descălecători de ţară, dătători de legi şi datini,
Ce cu plugul şi cu spada aţi întins moşia voastră
Dela munte păn' la mare şi la Dunărea albastră!

Au *prezentul* nu ni-i mare ? N'o să-mi deie ce-o
[să cer ?
N'o să aflu între-ai noştri vre un falnic juvaer ?

www.dacoromanica.ro

Au la Sybaris nu suntem lângă capiştea spoelii,
Nu se nasc glorii pe stradă şi la uşa cafenelii?
N'avem oameni ce se luptă cu retoricele suliţi
In aplausele grele a canaliei de uliţi,
Panglicari în ale ţării care joacă ca pe funii,
Măşti cu toate de renume din comedia minciunii?
Au de *patrie*, *virtute* nu vorbeşte liberalul
De ai crede că viaţa-i e curată ca cristalul?
Nici visezi că înainte-ţi stă un stâlp de cafenele,
Ce îşi râde de-aste vorbe îngânându-le pe ele.
Vezi colo pe uriciunea fără suflet, fără cuget,
Cu privirea 'mpăroşată şi la fălci umflat şi buget,
Negru, cocoşat şi lacom, un izvor de şiretlicuri,
La tovarăşii săi spune veninoasele-i nimicuri—
Toţi pe buze au virtute, iar în ei monedă calpă,
Quintesenţă de mizerii de la creştet până 'n talpă!
Şi de-asupra tuturora oastea să şi-o recunoască,
Işi aruncă pocitura bulbucaţii ochi de broască...
Dintr'aceştia ţara noastră îşi alege astăzi solii!
Oameni vrednici ca să şază în zidirea sfintei Golii,
In cămăşi cu mâneci lunge şi pe capete scufie,
Ne fac legi şi ne pun biruri, ne vorbesc filozofie.
Patrioţii! Virtuoşii, ctitori de aşezăminte,
Unde spumegă desfrâul în mişcări şi în cuvinte,
Cu evlavie de vulpe, ca în strane şed pe locuri
Şi aplaudă frenetic schime, cântece şi jocuri...
Şi apoi în sfatul ţării se adun să se admire,
Bulgăroi cu ceafa groasă, grecotei cu nas subţire—
Toate mutrele acestea sunt pretinse de Roman,
Toată greco-bulgărimea e nepoata lui Traian!

www.dacoromanica.ro

Spuma asta 'nveninată, astă plebe, ăst gunoi,
Să ajung'a fi stăpână şi pe ţară şi pe noi ?
Tot ce'n ţările vecine e zmintit şi stârpitură,
Tot ce-i însemnat cu pata putrejunii de natură,
Tot ce e perfid şi lacom, tot fanarul, toţi iloţii,
Toţi se scurseră aicea şi formează patrioţii,
Incât fonfii şi flecarii, găgăuţii şi guşaţii,
Bâlbâiţi cu gura strâmbă, sunt stăpânii astei naţii !

Voi sunteţi urmaşii Romei ? Nişte răi şi nişte fameni!
I-e ruşine omenirii să vă zică vouă oameni !
Şi această ciumă 'n lume şi aceste creaturi
Nici ruşine n'au să iee în zmintitele lor guri
Gloria neamului nostru spre-a o face de ocară,
Indrăznesc ca să rostească pân' şi numele tău... ţară!

La Paris, în lupanare de cinizme şi de lene,
Cu femeile-i pierdute şi'n orgiile-i obscene,
Acolo v'aţi pus averea, tinereţele la *stos* ;
Ce a scos din voi Apusul, când nimic nu e de [scos ?
Ne-aţi venit apoi, drept minte, o sticluţă de po- [madă,
Cu monoclu 'n ochi, drept armă beţişor de pro- [menadă,
Veştejiţi fără de vreme, dar cu creer de copil,
Drept ştiinţ'având în minte vreun vals de Bal-Mabil,
Iar în schimb cu-averea toată vr'un papuc de [curtezană...
O, te-admir, progenitură de origine romană !

www.dacoromanica.ro

Şi acum priviţi cu spaimă faţa noastră sceptic rece,
Vă miraţi, cum de minciuna astăzi nu vi se mai [trece?
Când vedem că toţi aceia, care vorbe mari aruncă,
Numai banul îl vânează şi câştigul fără muncă,
Azi când fraza lustruită nu ne poate înşela,
Astăzi alţii sunt de vină, domnii mei, nu este-aşa?
Prea v'aţi arătat arama, sfâşiind această ţară,
Prea făcuraţi neamul nostru de ruşine şi ocară,
Prea v'aţi bătut joc de limbă, de strămbuni şi obicei,
Ca să nu s'arate-odată, ce sunteţi : nişte mişei!
Da, câştigul fără muncă, iată singura pornire;
Virtutea e-o nerozie, geniul? o nefericire!

Dar lăsaţi măcar strămoşii ca să doarmă 'n colb [de cronici:
Din trecutul de mărire v'ar privi cel mult ironici!
Cum nu vii tu, Ţepeş-Doamne, ca punând mâna [pe ei,
Să-i împarţi în două cete: în smintiţi şi în mişei,
Şi în două temniţi large cu de-a sila să-i aduni,
Să dai foc la puşcărie şi la casa de nebuni!

SCRISOAREA IV

Stă castelul singuratic, oglindindu-se în lacuri,
Iar în fundul apei clare doarme umbra lui de [veacuri,
Se înalţă în tăcere dintre rariştea de brazi

www.dacoromanica.ro

Dând atâta întunerec rotitorului talaz;
Prin ferestrele arcate după geamuri se văd numa
Lungi perdele încreţite care scântee ca bruma.

Luna tremură pe codri, se aprinde, se măreşte,
Muchi de stâncă, vârf de arbor ea pe ceruri zu-
[grăveşte,
Iar stejarii par o strajă de giganţi ce-o înconjoară,
Răsăritul ei păzindu-l ca pe-o tainică comoară.

Numai lebedele albe, când plutesc încet din trestii,
Domnitoare peste ape, oaspeţi liniştei acestii,
Cu aripele întinse se mai scutură şi-o tae
Când în cercuri unduioase, când în brazde de
[văpae;
Papura se mişcă 'n freamăt de al undelor cutreer,
Iar în iarba înflorită somnoros suspin' un greer—
E atâta vară 'n aer, e atât de dulce zvonul...

Singur numai cavalerul suspinând privea balconul
Ce 'ncărcat era cu frunze, de îi spânzur' prin
[ostreţe
Roze roşie de Şiras şi liane 'n fel de feţe;
Respirarea cea de ape îl îmbată, ca şi sara;
Peste farmecul naturei dulce-i picură ghitara:

„O arată-mi-te iară 'n haina lungă de mătasă,
„Care pare încărcată de o pulbere-argintoasă.
„Te-aş privi o viaţă 'ntreagă în cununa ta de rază,
„Pe când mâna ta cea albă părul galben îl netează.

www.dacoromanica.ro

„Vino ! Joacă-te cu mine... cu norocul meu... mi-a-
[runcă
„De la sânul tău cel dulce, floarea veştedă de luncă,
„Ca pe coardele ghitarei răsunând încet să cadă...
„Ah ! E-atât de albă noaptea, parc'ar fi căzut zăpadă.
„Ori în umbra parfumată a budoarului să vin,
„Să mă 'mbete acel miros de la pânzele de in ?
„Cupidon, un paj şagalnic, va ascunde cu-a lui
[mână
„Vioriul glob al lampei, mlădioasa mea stăpână !"

Şi uscat foşni mătasa pe podele, între glastre,
Intre rozele de Şiras şi lianele albastre —
Dintre flori copila râde şi se 'nclină peste gratii,
Ca un chip uşor de înger e-arătarea adoratii ;
Din balcon i-arunc-o roză şi, cu mânile la gură
Pare că îl dojeneşte când şopteşte cu căldură ;
Apoi iar dispare 'n luntru, auzi pasuri ce coboară...
Şi eşind pe uşe iute, ei s'au prins de subsuoară ;
Braţ de braţ păşesc alături... le stă bine la olaltă,
Ea frumoasă şi el tânăr, el înalt şi ea înaltă.
Iar din umbra de la maluri se desface-acum la larg
Luntrea cu-ale ei vintrele spânzurate de catarg
Şi încet înaintează în lovire de lopeţi,
Legănând atâta farmec şi atâtea frumuseţi...

Luna, luna iese 'ntreagă, se înalţ'aşa bălae
Şi din ţărm în ţărm durează o cărare de văpae
Ce pe-o repede 'nmiire de mici unde o aşterne
Ea, copila cea de aur, visul negurei eterne,

www.dacoromanica.ro

Şi cu cât lumina-i dulce tot mai mult se lămureşte,
Cu-atât valurile apei, cu-atât ţărmul par'că creşte;
Codrul pare tot mai mare, par'că vine mai aproape
Dimpreună cu al lunei disc, stăpânitor de ape.
Iară tei cu umbra lată şi cu flori până 'n pământ
Inspre apa 'ntunecată lin se scutură de vânt,
Peste capul blond al fetei sboară florile ş'o plouă,
Ea se prinde de grumazu-i cu mânuţele-amândouă
Şi pe spate-şi lasă capul: „Mă uimeşti, dacă nu
[mântui;
„Ah, ce fioros de dulce de pe buza ta cuvântu-i!
„Cât de sus ridici acuma în gândirea ta pe-o roabă,
„Când durerea ta din suflet este singura-mi po-
[doabă.
„Şi cu focul blând din glasu-ţi tu mă dori şi mă
[cutremuri
„De îmi pare o poveste de amor din alte vremuri;
„Visurile tale toate, ochiul tău atât de tristu-i,
„Cu-a lui umed' adâncime toată mintea mea o
[mistui...
„Dă-mi-i mie, ochii negri... nu privi cu ei în laturi,
„Căci de noaptea lor cea dulce veşnic n'o să mă
[mai saturi,
„Aş orbi privind într'ânşii... O, ascultă numa 'n-
[coace,
„Cum la vorbă mii de valuri stau cu stelele pro-
[roace,
„Codrii negri aiurează şi izvoarele albastre
„Povestesc ele 'n de ele numai dragostele noastre,
„Şi luceferii ce tremur aşa reci prin negre cetenit

www.dacoromanica.ro

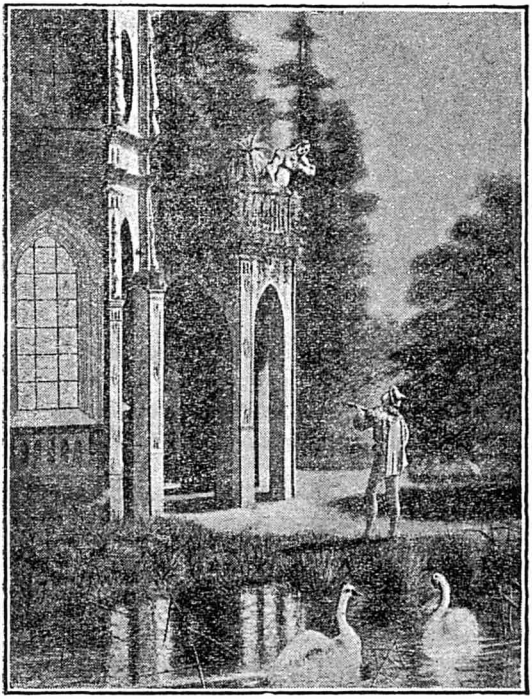

„Tot pământul, lacul, cerul, toate, toate ni's pri-
[eteni...
„Ai putea să lepezi cârma şi lopeţile să lepezi,
„După propria lor voe să ne ducă unde repezi;
„Căci ori unde numai ele ar dorì ca să ne poarte,

www.dacoromanica.ro

„Pretutindeni fericire – de-i viaţă, de e moarte“ .
. . . . . .

Fantazie, fantazie! Când suntem numai noi singuri,
Ce ades mă porţi pe lacuri şi pe mare şi prin [crânguri!
Unde ai văzut vr'odată aste ţări necunoscute?
Când se petrecur' aceste? La o mie patru sute?
Azi n'ai chip în toată voia în privirea-i să te pierzi,
Cum îţi vine, cum îţi place pe copilă s'o desmierzi,
După gât să-i aşezi braţul, gură 'n gură, piept la [piept,
S'o întrebi numai cu ochii: Mă iubeşti tu? spune [drept!
Aş! Abia ţi-ai întins mâna, sare ivărul la uşă,
E-un congres de rubedenii, vre un unchiu, vre o [mătuşă.
Iute capul într'o parte şi te uiţi în jos smerit...
Oare nu-i în lumea asta vr'un ungher pentru iubit?
Şi ca mumii egiptene stau cu toţii 'n scaun ţepeni.
Tu, cu mânile 'ncleştate, mai cu degetele depeni,
Mai suceşti vre o ţigară, numeri fire de musteţi
Şi 'n probleme culinare te încerci a fi isteţ.
Sunt sătul de-aşa viaţă... nu sorbind a ei pahară,
Dar mizeria aceasta, proza asta e amară....
Să sfinţeşti cu mii de lacrimi un instinct atât de van,
Ce le-abate şi la pasări de vreo două ori pe an?...
Nu trăiţi voi, ci un altul vă inspiră, – el trăeşte,
El cu gura voastră râde, *el* se 'ncântă, *el* şopteşte,
Căci a voastre vieţi cu toate sunt ca undele ce curg,

www.dacoromanica.ro

Vecinic este numai râul: râul este Demiurg.
Nu simţiţi c'amorul vostru e-un amor străin? Ne-
[buni!
Nu simţiţi că 'n proaste lucruri voi vedeţi numai
[minuni!
Nu vedeţi c'acea iubire serv'o cauză din natură?
Că e leagăn unor vieţe ce seminţe sunt de ură?
Nu vedeţi că râsul vostru e în fiii voştri plâns,
Că-i de vină cum că neamul Cain încă nu s'a stâns?
O teatru de păpuşe!... zvon de vorbe omeneşti!
Povestesc ca papagalii mii de glume şi poveşti
Fără ca să le priceapă... După ele un actor
Stă de vorbă cu el însuş, spune zeci de mii de ori
Ce-a spus veacuri dup'olaltă, ce va spune veacuri
[încă,
Pân'ce soarele s'o stinge în genunea cea adâncă.
Ce? Când luna se strecoară printre nouri, prin
[pustii,
Tu cu lumea ta de gânduri după ea să te aţii?
Să aluneci pe poleiul de pe uliţele ninse,
Să priveşti prin lucii geamuri la luminele aprinse,
Şi s'o vezi înconjurată de un roi de pierde-vară,
Cum zâmbeşte tuturora cu gândirea ei uşoară;
S'auzi zornetul de pinteni şi foşnirile de rochii,
Pe când ei sucesc mustaţa, iară ele fac cu ochii?
Când încheie c'o privire amoroasele 'nţelegeri,
Cu ridicula-ţi simţire tu la poarta ei să degeri?
Pătimaş şi îndărătnic s'o iubeşti ca un copil,
Când ea-i rece şi cu toane ca şi luna lui April?
Incleştând a tale braţe toată mintea să ţi-o pierzi?

www.dacoromanica.ro

Dela creştet la picioare s'o admiri şi s'o desmierzi
Ca pe-o marmură de Paros sau o pânză de
[Corregio,
Când ea-i rece şi cochetă? — Eşti ridicol, înţelegi-o.

Da... visam odinioară pe acea ce m'ar iubì,
Când aş sta pierdut pe gânduri, peste umăr mi-ar
[privi,
Aş simţi-o că-i aproape, şi aş şti c'o înţeleg...
Din sărmana noastră viaţă am dură roman întreg...
N'o mai caut... Ce să caut? E acelaş cântec vechi;
Setea liniştei eterne, care'mi sună la urechi;
Dar organele's sfărmate, şi 'n strigări iregulare
Vechiul cântec mai pătrunde cum în nopţi izvo-
[rul sare,
P'ici pe colo mai străbate câte-o rază mai curată
Dintr'un *Carmen saeculare* ce 'l visai şi eu odată;
Altfel şueră şi strigă, scapără şi rupt răsună,
Se împing tumultuaose şi selbatece pe strună,
Şi în gându-mi trece vântul, capul arde pustiit,
Aspru, rece sună cântul cel etern neisprăvit...

Unde's şirurile clare din viaţa-mi să le spun...
Ah! organele 's sfărmate şi maestrul e nebun!

www.dacoromanica.ro

PAJUL CUPIDON

Pajul Cupidon vicleanul
Mult e rău şi alintat,
Cu copii se hârjoneşte,
Iar la dame doarme'n pat.

De lumină ca tâlharii
Se fereşte binişor,
Pe fereşti se sue noaptea
Dibuind încetişor.

www.dacoromanica.ro

Cordeluţe şi nimicuri
Iată toate-a lui averi,
Darnic când nu vrei nici una
Şi zgârcit dacă le ceri.

In volumul ros de molii
Cauţi noaptea adevăr,
Şi'ntâlneşti lipită'n file
Viţa-i galbenă de păr.

El dă gânduri ne'nţelese
Vârstei crude şi necoapte,
Cu icoane luminoase
O îngână 'ntreaga noapte.

Când de-o sete sufletească
E cuprinsă fata mică—
A dormit cu ea alături
Ca doi pui de turturică.

E sfios ca şi copii,
Dar zâmbirea-i e vicleană.
Dară galeşi îi sunt ochii
Ca şi ochii de vădană.

Gât şi umere frumoase,
Sânuri albe şi rotunde
El le ţine'mbrăţisate
Şi cu mânile le-ascunde.

www.dacoromanica.ro

De te rogi frumos de dânsul,
Indestul e de hain,
Vălul alb de peste toate
Să-l înlăture puţin.

DALILA

Biblia ne povesteşte de Samson, cumcă muierea
Când dormea, tăindu-i părul, i-a luat toată puterea
De l-au prins apoi duşmanii, l-au legat şi i-au scos [ochii
Ca dovadă de ce suflet stă în piepţii unei rochii...
Tinere, ce plin de visuri urmăreşti vre o femee,
Pe când luna, scut de aur, străluceşte prin alee
Şi pătează umbra verde cu misterioase dungi,
Nu uita că doamna are minte scurtă, haine lungi.
Te îmbeţi de feeria unui mândru vis de vară,
Care'n *tine* se petrece... Ian întreab-o bunăoară—
O să-ţi spue de panglice, de volane şi de mode
Pe când inima ta bate'n ritmul sfânt al unei ode...
Când cochetă de-al tău umăr ţi se razimă copila,
Dac'un demon ai în suflet, te gândeşte la Dalila.

E frumoasă, se'nţelege... Ca copiii are haz,
Şi când râde, face încă şi gropiţe în obraz,
Şi gropiţe face 'n unghiul ucigaşei sale guri
Şi la degetele mânei şi la orice încheeturi;
Nu e mică, nu e mare, nu-i subţire ci 'mplinită,
Incât ai ce strânge 'n braţe—numai bună de iubită

www.dacoromanica.ro

Tot ce-ar zice, i-se cade, tot ce face-i şade bine,
Şi o prinde orice lucru, căci aşa se şi cuvine;
Dacă vorba-i e plăcută, şi tăcerea-i încă place,
Vorba zice : «*fugi 'ncolo*», râsul zice : «*vino 'ncoace!*»
Umblă parcă amintindu-şi vre-un cântec, — alintată,
Parcă i-ar fi tot a-lene şi s'ar cere sărutată,
Şi se 'nalţă din călcâie să-ţi ajungă pân'la gură,
Dăruind c'o sărutare acea tainică căldură
Ce n'o are decât numai sufletul unei femei...
Câtă fericire crezi tu c'ai găsi în braţul ei!
Te-ai însenina văzându-i rumenirea din obraji,
Ea cu toane, o crăiasă, iar tu tânăr ca un paj;
Şi adânc privind în ochii-i, ţi-ar părea cumcă înveţi
Cum viaţa preţ să aibă şi cum moartea s'aibă preţ,
Şi înveninat de-o dulce şi fermecătoare jale,
Ai vedea în ea crăiasa lumii gândurilor tale,
Aşa că, închipuindu-ţi lăcrămoasele ei gene,
Ţi-ar părea mai mândră decât Venus Anadyomene
Şi în chaosul uitării, oricum orele alerge,
Ea din ce în ce mai dragă ţi-ar cădea pe zi ce merge.

Ce iluzii! Nu 'nţelegi tu din a ei căutătură,
Că deprindere, grimasă este zâmbetul pe gură,
Că întreaga-i frumuseţe e în lume de prisos,
Şi că sufletul ţi-l pierde fără de nici un folos?
In zadar boltita liră ce din şapte coarde sună,
Tânguirea ta de moarte în cadenţele-i adună;
Inzadar în ochi avea-vei umbre mândre din poveşti,
Precum iarna se aşează flori de gheaţă pe ferești,
Când în inimă e vară; înzadar o rogi „ :Consacră-mi

www.dacoromanica.ro

Creştetul cu-ale lui gânduri, să-l sfinţesc cu-a mele
[lacrămi!"
Ea nici poate să'nţeleagă, că nu *tu* o vrei... că'n
[tine
E un demon ce'nsetează după dulcile-i lumine,
C'acel demon plânge, râde, neputând s'auză plân-
[su-şi,
Că o vrea.. spre a se'nţelege însfârşit pe sine însuşi,
Că se zbate ca un sculptor fără braţe şi că geme
Ca un maistru ce-asurzeşte în momentele supreme
Pân'a nu ajunge 'n culmea dulcei muzice de sfere
Ce-o aude cum se naşte din rotire şi cădere.
Ea nu ştie c'acel demon vrea să aibă de model
Marmura-i cu ochii negri şi cu glas de porumbel.
Şi că nu-i cere drept jertfă pe-un altar înalt să moară,
Precum în vechimea sfântă se junghiau odinioară
Virginile ce stătură sculptorilor de modèle,
Când tăiau în marmor chipul unei zine după ele.

S'ar pricepe pe el însuşi acel demon.... S'ar renaşte,
Mistuit de focul propriu, el atunci s'ar recunoaşte,
Descifrând a sale patimi şi amoru-i, cu nesaţiu
El ar frânge'n vers adonic limba lui ca şi Horaţiu,
Ar atrage 'n visu-i mândru a izvoarelor murmururi,
Umbra umedă din codri, stelele ce ard de-apururi,
Şi'n acel moment de taină, când s'ar crede că-i
[ferice,
Poate-ar învia în ochiu-i ochiul lumei cei antice
Şi cu patimă adâncă ar privi-o s'o adore,
Dela ochii ei cei tineri mântuirea s'o implore,

www.dacoromanica.ro

Ar voi în a lui braţe să o ţină 'n veci de veci
Dezgheţând cu sărutarea-i raza ochilor ei reci;
Căci de piatră de-ar fi, încă s'a 'ncălzi de-atât amor,
Când căzându-i în genunche, i-ar vorbi tânguitor,
Fericirea înecându-l, el ar sta să'nnebunească
Ca'n furtuna lui de patimi şi mai mult să o iubească.
Ştie oare ea că poate ca să-ţi dea o lume 'ntreagă,
C'aruncându-se în valuri şi cercând să te 'nţeleagă
Ar umple-a ta adâncime cu luceferi luminoşi?

Cu zimbiri de curtezană şi cu ochi bisericoşi,
S'ar preface că pricepe. Măguliile toate sunt
De-a fi umbra frumuseţii cei eterne pe pământ.
O femee între flori zi-i şi o floare 'ntre femei...
Ş'o să-i placă... Dar o pune să aleagă între trei
Ce-o'nconjoară, toţi zicând că o iubesc — cât de naivă,
Vei vedea că deodată ea devine pozitivă.
Tu cu inima şi mintea poate eşti un paravan
După care ea atrage vre un june curtezan
Care intră ca actorii cu păsciorul mărunţel
Lăsând val de mirodenii şi de vorbe după el,
O chioreşte cu lornionul, butonat cu o garofă,
Operă croitorească şi în spirit şi în stofă;
Poate că-i convin tuspatru craii cărţilor de joc
Şi'n cămara inimioarei i-aranjază la un loc.
Şi când dama cochetează cu privirile-i galante,
Impărţind ale ei vorbe între-un crai bătrân ş'un
[fante,
Nu-i minune ca simţirea-i să se poată înşela,
Să confunde-un crai de pică cu un crai de mahala...

www.dacoromanica.ro

Căci cu dorul tău demonic va vorbi călugăreşte,
Pe când craiul cel de pică de s'arată pieptu-i creşte,
Ochiul îngheţat i-l umplu gânduri negre de amor
Şi de-odată e vioae, stă picior peste picior,
Ş'acel sec, în judecata-i e cu duh şi e frumos...

A visa că adevărul sau alt lucru de prisos
E în stare ca să schimbe în natur' un fir de păr,
Este piedica eternă ce-o punem la adevăr.

Aşa dar când plin de visuri urmăreşti vre o femee,
Pe când luna, scut de aur, străluceşte prin alee
Şi pătează umbra verde cu fantasticele-i dungi,
Nu uita că doamna are minte scurtă, haine lungi.
Te îmbeţi de feeria unui mândru vis de vară,
Care'n *tine* se petrece... Ian întreab-o bunăoară,
S'o să-ţi spuie de panglice, de volane şi de mode.
Pe când inima ta bate'n ritmul sfânt al unei ode...
Când vezi piatra ce nu simte nici durerea şi nici [mila —
De ai inimă şi minte, feri în lături, e Dalila!

CRITICILOR MEI

Multe flori sunt, dar puţine
Rod în lume or să poarte;
Toate bat la poarta vieţii,
Dar se scutur multe moarte.

www.dacoromanica.ro

E uşor a scrie versuri
Când nimic nu ai a spune,
Inşirând cuvinte goale
Ce din coadă au să sune.

Dar când inima-ţi frământă
Doruri vii şi patemi multe,
Ş'a lor glasuri a ta minte
Stă pe toate să le-asculte:

Ca şi flori în poarta vieţii,
Bat la porţile gândirii,
Toate cer intrarea 'n lume
Şi veşmintele vorbirii.

Pentru-a tale proprii patemi,
Pentru propria'ţi viaţă,
Deunde iei judecătorii,
Ne 'nduraţii ochi de ghiaţă?

Ah! atuncea ţi se pare,
Că pe cap îţi cade cerul:
Unde vei găsi cuvântul
Ce exprimă adevărul?

Critici voi, cu flori deşerte,
Care roade n'aţi adus, —
E uşor a scrie versuri,
Când nimic nu ai de spus.

www.dacoromanica.ro

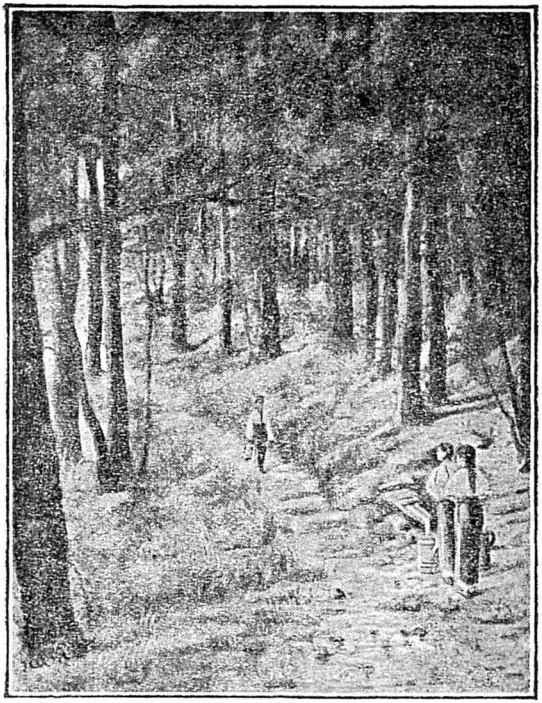

REVEDERE

Codrule, codruţule,
Ce mai faci drăguţule?
Că de când nu ne-am văzut,
Multă vreme a trecut,

www.dacoromanica.ro

Şi de când m'am depărtat,
Multă lume am umblat.

— Ia, eu fac ce fac de mult:
Iarna viscolu 'l ascult,
Crengile-mi rupându-le,
Apele-astupându-le,
Troenind cărările
Şi gonind cântările.

Şi mai fac ce fac de mult,
Vara doina mi-o ascult;
Pe cărarea spre izvor
Ce le-am dat-o tuturor,
Umplându-si cofeile,
Mi-o cântă femeile.

— Codrule cu râuri line,
Vremea trece, vremea vine:
Tu din tânăr precum eşti,
Tot mereu întinereşti.

— Ce mi-i vremea, când de veacuri
Stele-mi scântee pe lacuri!
Că de-i vremea rea sau bună,
Vântu-mi bate, frunza-mi sună,
Şi de-i vremea bună, rea,
Mie-mi curge Dunărea.
Numa omu-i schimbător,
Pe pământ rătăcitor.

www.dacoromanica.ro

Iar noi locului ne ţinem.
Cum am fost, aşà rămânem:
Marea şi cu râurile,
Lumea cu pustiurile,
Luna şi cu soarele
Codrul cu izvoarele.

LUCEAFĂRUL

A fost odată ca 'n poveşti,
A fost ca nici odată
Din rude mari împărăteşti
O prea frumoasă fată.

Şi era una la părinţi
Şi mândră 'n toate cele,
Cum e Fecioara între sfinţi
Şi luna între stele.

Din umbra falnicelor bolţi
Ea pasul şi'l îndreaptă
Lângă fereastră, unde 'n colţ
Luceafărul aşteaptă.

Privea în zare, cum pe mări
Răsare şi străluce,
Pe mişcătoarele cărări
Corăbii negre duce.

www.dacoromanica.ro

Il vede azi, îl vede mâni,
Astfel dorința-i gata ;
El iar privind de săptămâni,
I cade dragă fata.

Cum ea pe coate-și răzima
Visând ale ei tâmple,
De dorul lui și inima
Și sufletu-i se împle.

Și cât de viu s'aprinde el
In ori și care sară
Spre umbra negrului castel,
Când ea o să-i apară.

* * *

Și pas cu pas pe urma ei
Alunecă 'n odae,
Țesând cu recile-i scântei
O mreajă de văpae.

Și când în pat se 'ntinde drept
Copila să se culce,
I-atinge mânile pe piept,
I 'nchide geana dulce.

Și din oglindă luminiș
Pe trupu-i se revarsă,
Pe ochii mari, bătând închiși,
Pe fața ei întoarsă.

www.dacoromanica.ro

Ea îl privea cu un suris,
El tremura 'n oglindă,
Căci o urma adânc în vis
De suflet să se prindă.

Iar ea, vorbind cu el în somn,
Oftând din greu suspină:
— „O dulce-al nopţii mele Domn,
„De ce nu vii tu? Vină!

„Cobori în jos, luceafăr blând,
„Alunecând pe-o rază,
„Pătrunde 'n casă şi în gând
„Şi viaţa-mi luminează!"

El asculta tremurător,
Se aprindea mai tare
Şi s'arunca fulgerător,
Se cufunda în mare:

Şi apa unde-a fost căzut,
In cercuri se roteşte,
Şi din adânc necunoscut
Un mândru tânăr creşte.

Uşor el trece ca pe prag
Pe marginea ferestii
Şi ţine 'n mână un toiag
Incununat cu trestii.

www.dacoromanica.ro

Părea un tânăr Voevod
Cu păr de aur moale :
Un vânăt giulgiu se 'ncheie nod
Pe umerele goale.

Iar umbra feţii străvezii
E albă ca de ceară –
Un mort frumos cu ochii vii
Ce scânteie 'n afară.

– „Din sfera mea venii cu greu
„Ca să-ţi urmez chemarea,
„Iar cerul este tatăl meu,
„Şi mumă-mea e marea.

„Ca în cămara ta să vin,
„Să te privesc de-aproape,
„Am coborât cu-al meu senin
„Şi m'am născut din ape.

„O vin' odorul meu nespus,
„Şi lumea ta o lasă;
„Eu sunt luceafărul de sus,
„Iar tu să-mi fii mireasă.

„Colo 'n palate de mărgean
„Te-oiu duce veacuri multe,
„Şi toată lumea 'n ocean
„De tine o s'asculte."

www.dacoromanica.ro

— „O eşti frumos cum numa 'n vis
„Un înger se arată,
„Dară pe calea ce-ai deschis
„N'oi merge niciodată ;

„Străin la vorbă şi la port
„Luceşti făr' de viaţă,
„Căci eu sunt vie, tu eşti mort,
„Şi ochiul tău mă 'ngheaţă."

* * *

Trecu o zi, trecură trei,
Şi iarăş, noaptea, vine
Luceafărul deasupra ei
Cu razele-i senine;

Ea trebuì de el în somn
Aminte să-şi aducă,
Şi dor de-al valurilor Domn
De inim'o apucă:

— „Cobori în jos, luceafăr blând,
„Alunecând pe-o rază,
„Pătrunde 'n casă şi în gând
„Şi viaţa-mi luminează!"

Cum el din cer o auzi,
Se stinse de durere,
Iar ceru 'ncepe a roti
In locul unde piere.

www.dacoromanica.ro

In aer rumene văpăi
Se 'ntind pe lumea 'ntreagă
Şi din a chaosului văi
Un mândru chip se 'ncheagă.

Pe viţele-i negre de păr
Coroana-i arde pare,
Venea plutind în adevăr,
Scăldat în foc de soare.

Din negru giulgiu se desfăşor
Marmoreele braţă,
El vine trist şi gânditor,
Şi palid e la faţă ;

Doar ochii mari şi minunaţi,
Lucesc adânc, chimeric,
Ca două patimi fără saţ
Şi pline de 'ntuneric.

— „Din sfera mea venii cu greu
„Ca să te-ascult ş'acuma,
„Şi soarele e tatăl meu,
„Iar noaptea 'mi este muma.

„O vin', odorul meu nespus,
„Şi lumea ta o lasă;
„Eu sunt luceafărul de sus,
«Iar tu să-mi fii mireasă.

www.dacoromanica.ro

„O vin', în părul tău bălai
„S'anin cununi de stele,
„Pe-a mele ceruri să răsai
„Mai mândră decât ele."

— „O eşti frumos, cum numa'n vis
„Un demon se arată;
„Dară pe calea ce-ai deschis
„N'oiu merge niciodată!

„Mă dor de crudul tău amor
„A pieptului meu coarde,
„Şi ochii mari şi grei mă dor,
„Privirea ta mă arde".

— „Dar cum ai vrea să mă cobor?
„Au nu 'nţelegi tu oare,
„Cum că eu sunt nemuritor
„Şi tu eşti muritoare?"

— „Nu caut vorbe pe ales,
„Nici ştiu cum aş începe;
„Deşi vorbeşti pe înţeles,
„Eu nu te pot pricepe.

„Dar dacă vrei cu crezământ
„Să te 'ndrăgesc pe tine,
„Tu te coboară pe pământ,
„Fii muritor ca mine".

www.dacoromanica.ro

— „Tu'mi ceri chiar nemurirea mea
„In schimb pe-o sărutare?
„Dar voi să ştii asemenea,
Cât te iubesc de tare.

„Da, mă voi naşte din păcat
„Primind o altă lege:
„Cu veşnicia sunt legat,
„Ci voi să mă deslege".

Şi se tot duce... S'a tot dus
De drag'unei copile,
S'a rupt din locul lui de sus
Pierind mai multe zile.

* * *

In vremea asta Cătălin,
Viclean copil de casă,
Ce umple cupele cu vin
Mesenilor la masă,

Un paj ce poartă pas cu pas
A 'mpărătesei rochii,
Băiat din flori şi de pripas,
Dar îndrăzneţ cu ochii,

Cu obrăjei ca doi bujori
De rumeni, bată-i vina,
Se furişează pânditor
Privind la Cătălina.

www.dacoromanica.ro

– Dar ce frumoasă se făcu
Şi mândră, arz'o focul!
Ei, Cătălin! acu-i acu
Ca să-ţi încerci norocul!

Şi 'n treacăt o cuprinse lin
Intr'un ungher de grabă.
– „Da ce vrei, mărì Cătălin!
„Ia las', cată-ţi de treabă".

– „Ce voi? Aş vrea să nu mai stai
„Pe gânduri totdeauna,
„Să râzi mai bine şi să-mi dai
„O gură, numai una".

– „Dar nici nu ştiu măcar ce-mi ceri,
„Dă-mi pace, fugi departe!
„O, de luceafărul din ceriu
„M'a prins un dor de moarte!

– „Dacă nu ştii, ţi-aş arăta
„Din bob în bob amorul,
„Ci numai nu te mânia,
Ci stăi cu binişorul:

„Cum vânătoru 'ntinde 'n crâng
„La păsărele laţul,
Când ţi-oiu întinde braţul stâng,
„Să mă cuprinzi cu braţul;

www.dacoromanica.ro

„Şi ochii tăi nemişcători
„Sub ochii mei rămâie;
„De te înalţ de subsuori,
„Te 'nalţă din călcâie;

„Când faţa mea se pleacă 'n jos,
„In sus rămâi cu faţa,
„Să ne privim nesăţios
„Şi dulce toată viaţa;

Şi ca să-ţi fie pe deplin
„Iubirea cunoscută,
„Când sărutându-te mă 'nclin,
Tu iarăşi mă sărută".

Ea-l asculta pe copilaş
Uimită şi distrasă,
Şi ruşinos şi drăgălaş
Mai nu vrea, mai se lasă.

Şi-i zice 'ncet: „Incă de mic
Te cunoşteam pe tine,
„Şi guraliv şi de nimic
„Te-ai potrivi cu mine...

„Dar un luceafăr, răsărit
Din liniştea uitării,
„Dă orizon nemărginit
„Singurătăţii mării;

www.dacoromanica.ro

„Şi tainic genele le plec,
„Căci mi le umple plânsul,
„Când ale apei valuri trec
„Călătorind spre dânsul;

„Luceşte c'un amor nespus
„Durerea să-mi alunge,
„Dar se înalţă tot mai sus
„Ca să nu-l pot ajunge.

„Pătrunde trist cu raze reci
„Din lumea ce-l desparte...
„In veci îl voi iubi şi 'n veci
„Va rămânea departe...

„De-aceea zilele îmi sunt
„Pustii ca nişte stepe;
„Dar nopţile 's de-un farmec sfânt
„Ce nu-l mai pot pricepe".

— „Tu eşti copilă, asta e!
„Hai ş'om fugi în lume,
„Doar ni s'or pierde urmele
„Şi nu ne-or şti de nume;

„Căci amândoi vom fi cuminţi,
„Vom fi voioşi şi teferi,
Vei pierde dorul de părinţi
Şi visul de luceferi".

* * *

www.dacoromanica.ro

Porni luceafărul. Creşteau
In cer a lui aripe,
Şi căi de mii de ani treceau
In tot atâtea clipe.

Un cer de stele de desupt,
De-asupra-i cer de stele, —
Părea un fulger ne 'ntrerupt,
Rătăcitor prin ele.

Şi din a chaosului văi,
Jur împrejur de sine,
Vedea, ca 'n ziua cea dintâi,
Cum izvorau lumine.

Cum, izvorând, îl încunjor
Ca nişte mări, de-a 'notul...
El sboară, gând purtat de dor,
Pân' piere totul, totul;

Căci unde-ajunge, nu-i hotar,
Nici ochiu spre a cunoaşte,
Şi vremea 'ncearcă în zadar
Din goluri a se naşte.

Nu e nimic, şi totuş e
O sete care 'l soarbe,
E un adânc, asemene
Uitării celei oarbe.

www.dacoromanica.ro

— „De greul negrei vecinicii,
„Părinte, mă desleagă,
„Şi lăudat pe veci să fi
„Pe-a lumii scară 'ntreagă;

„O cere-mi, Doamne, ori-ce preţ,
„Dar dă-mi o altă soarte,
„Căci tu izvor eşti de vieţi
„Şi dătător de moarte;

„Reia-mi al nemuririi nimb
„Şi focul din privire,
„Şi pentru toate dă-mi în schimb
„O oară de iubire...

„Din chaos, Doamne-am apărut
„Şi m'aş întoarce 'n chaos...
„Şi din repaos m'am născut,
„Mi-e sete de repaos-"

— „Hyperion ce din genuni
„Răsai c'o 'ntreagă lume,
„Nu cere semne şi minuni
„Care n'au chip şi nume.

„Tu vreai un om să te socoţi,
„Cu ei să te asameni?...
„Dar piară oamenii cu toţi,
„S'ar naşte iarăşi oameni.

www.dacoromanica.ro

„Ei numai doar durează'n vânt
„Deşerte idealuri, –
„Când valuri află un mormânt,
Răsar în urmă valuri;

„Ei doar au stele cu noroc
„Şi prigoniri de soarte;
„Noi nu avem nici timp, nici loc,
„Şi nu cunoaştem moarte.

„Din sânul veciniculuí ieri
„Trăeşte azi ce moare,
„Un soare de s'ar stinge 'n ceriu,
„S'aprinde iarăşi soare.

„Părând pe veci a răsări,
„Din urmă moartea 'l paşte,
„Căci toţi se nasc spre a muri,
„Şi mor spre a se naşte.

„Iar tu, Hyperion, rămâi
Ori unde ai apune...
Tu eşti din forma cea d'intâi,
„Eşti vecinică minune.

„Vrei să dau glas acelei guri,
„Ca dup'a ei cântare
„Să se ia munţii cu păduri
„Şi insulele 'n mare?

www.dacoromanica.ro

„Vrei poate'n faptă să arăţi
„Dreptate şi tărie?
„Ţi-aş da pământul în bucăţi
Să-l faci împărăţie.

„Iţi dau catarg lângă catarg
„Oştiri spre a străbate
„Pământu'n lung şi marea'n larg,
„Dar moartea, nu se poate...

„Şi pentru cine vrei să mori?
„Intoarce-te, te 'ndreaptă
„Spre-acel pământ rătăcitor
„Şi vezi ce te aşteaptă".

* * *

In locul lui menit din ceriu
Hyperion se 'ntoarsă
Şi, ca şi 'n ziua cea de ieri,
Lumina şi-o revarsă.

Căci este sară 'n asfinţit
Şi noaptea o să 'nceapă,
Răsare luna liniştit
Şi tremurând din apă.

Şi umple cu-ale ei scântei
Cărările din crânguri...
Sub şirul lung de mândri tei
Şedeau doi tineri singuri.

www.dacoromanica.ro

– „O lasă-mi capul meu pe sin,
„Iubito, să se culce,
„Sub raza ochiului senin
„Şi negrăit de dulce ;

„Cu farmecul luminii reci
„Gândirile străbate-mi,
„Revarsă linişte de veci
„Pe noaptea mea de patemi.

„Şi de asupra mea rămâi
„Durerea mea de-o curmă,
„Căci eşti iubirea mea d'intâi
„Şi visul meu din urmă".

Hyperion vedea de sus
Uimirea 'n a lor faţă ;
Abia un braţ pe gât i-a pus,
Şi ea l'a prins în braţă...

Miroase florile-argintii
Şi cad, o dulce ploae,
Pe creştetele-a doi copii
Cu plete lungi, bălae.

Ea îmbătată de amor
Ridică ochii. Vede
Luceafărul şi 'ncetişor
Dorinţele-i încrede :

www.dacoromanica.ro

— „Cobori în jos, luceafăr blând,
„Alunecând pe-o rază,
„Pătrunde 'n codru şi în gând,
„Norocu-mi luminează!

El tremură ca alte dăţi
In codri şi pe dealuri,
Călăuzind singurătăţi
De mişcătoare valuri;

Dar nu mai cade ca 'n trecut
In mări din tot înaltul:
— „Ce-ţi pasă ţie, chip de lut,
„Dac' oi fi eu sau altul?

„Trăind în cercul vostru strimt,
„Norocul vă petrece —
„Ci eu în lumea mea mă simt
„Nemuritor şi rece.

DOINĂ

De la Nistru pân' la Tisa
Tot Românul plânsu-mi-s'a,
Că nu mai poate străbate
De-atâta străinătate.
Din Hotin şi pân' la Mare
Vin Muscalii de-a călare,
De la Mare la Hotin

www.dacoromanica.ro

Mereu calea ne-o ațin;
Din Boian la Vatra Dornii
Au umplut omida cornii
Și streinul te tot paște,
De nu te mai poți cunoaște.
Sus la munte, jos pe vale
Ș'au făcut dușmanii cale,
Din Sătmar până 'n Săcele
Numai vaduri ca acele.
Vai de biet Român săracul!
Indărăt tot dă ca racul,
Nici îi merge, nici se 'ndeamnă,
Nici îi este toamna toamna,
Nici e vara vara lui,
Și-i străin în țara lui.
De la Turnu 'n Dorohoi
Curg dușmanii în puhoi
Și s'așează pe la noi;
Și cum vin cu drum de fier,
Toate cântecele pier;
Zboară paserile toate
De neagra străinătate;
Numai umbra spinului
La ușa creștinului.
Își desbracă țara sânul,
Codrul — frate cu Românul —
De secure se tot pleacă
Și izvoarele îi seacă —
Sărac în țară săracă!

www.dacoromanica.ro

Cine-au îndrăgit străinii,
Mânca-i-ar inima cânii,
Mânca-i-ar casa pustia,
Şi neamul nemernicia !

Ştefane, Măria Ta,
Tu la Putna nu mai sta,
Las' Archimandritului
Toată grija schitului,
Lasă grija Sfinţilor
In seama părinţilor,
Clopotele să le tragă
Ziua'ntreagă, noaptea'ntreagă,
Doar s'a 'ndura Dumnezeu,
Ca să'ţi mântui neamul tău !

Tu te 'nalţă din mormânt,
Să te-aud din corn sunând
Şi Moldova adunând.
De-i suna din corn odată,
Ai s'aduni Moldova toată
De-i suna de două ori,
Iţi vin codri 'n ajutor,
De-i suna de-a treia oară,
Toţii duşmanii or să piară
Din hotară în hotară
Indrăgi-i-ar ciorile
Şi spânzurătorile !

www.dacoromanica.ro

S'A STINS VIAŢA

S'a stins viaţa falnicei Veneţii,
N'auzi cântări, nu vezi lumini de baluri;
Pe scări de marmură, prin vechi portaluri
Pătrunde luna înălbind păreţii.

Okeanos se plânge pe canaluri,
El numa 'n veci e 'n floarea tinereţii,
Miresei dulci i-ar da suflarea vieţii,
Izbeşte 'n ziduri vechi, sunând din valuri.

Ca 'n ţintirim tăcere e 'n cetate.
Preot rămas din a vechimei zile,
San-Marc, sinistru, miezul nopţii bate.

Cu glas adânc, cu graiul de Sibile,
Rosteşte lin în clipe cadenţate:
Nu 'nvie morţii -- e 'n zadar, copile!"

SE BATE MIEZUL-NOPŢII

Se bate miezul nopţii în clopotul de-aramă
Şi somnul, vameş vieţii, nu vrea să-mi iee vamă,
Pe căi bătute-adesea vrea moartea să mă poarte,
S'asemăn între-olaltă viaţă şi cu moarte;
Ci cumpăna gândirii'mi şi azi nu se mai schimbă,
Căci între amândouă stă neclintita limbă.

www.dacoromanica.ro

INVIEREA

Prin ziduri înegrite, prin izul umezelei
Al morţii rece spirit se strecură în tăcere ;
Un singur glas îngână cuvintele de miere,
Inchise în tratajul străvechei Evanghelii.

C'un muc în mâni moşneagul cu barba ca zăpada
Din cărţi cu file unse norodul îl învaţă
Că moartea e în luptă cu vecinica viaţă,
Că de trei zile 'nvinge, cumplit muncindu-şi prada.

O muzică adâncă şi plină de mândreţe
Pătrunde tânguioasă puternicele bolţi :
„Peirea, Doamne sfinte, căzù în ori ce colţ,
„Căci a căzut în însuşi izvorul de vieţe.

„Nimica înainte-ţi e omul, ca un fulg,
„Ş'acest nimic îţi cere o rază mângâioasă,
„In pâlcuri sunătoare de plânsete duioase
„A noastre rugi, Părinte, organelor se smulg".

Apoi din nou tăcere, cutremur şi sfială
Şi negrul întunerec se sperie de şoapte...
Două-spre-zece ceasuri răsună... Miez de noapte...
De-odată 'n negre ziduri lumina dă năvală...

Un clocot lung de glasuri vui de bucurie ;
Colo'n altar se uită şi preoţi şi popor,
Cum din mormânt răsare Cristos mângâietor,
Iar inimile toate ş'unesc în armonie :

www.dacoromanica.ro

Cântări de laude 'nălţăm
Noi ţie Unuia.
Primindu-l cu psalmi şi cu ramuri
Plecaţi-vă neamuri
„Cântând Aleluia!

Christos a înviat din morţi
Cu cetele stinte,
Cu moartea pe moarte călcând,
Lumina ducând
Celor din morminte!“

IN FEREASTRA DESPRE MARE

In fereastra despre mare
Stă copila cea de crai...
Fundul mării, fundul mării
Fură chipul ei bălai.

Iar pescarul trece 'n luntre
Şi în ape veşnic cată...
Fundul mării, fundul mării
Ah! de mult un chip i-arată.

— Spre castel vr'odată ochii
N'am întors şi totuşi plâng...
Fundul mării, fundul mării
Mă atrage în adânc.

www.dacoromanica.ro

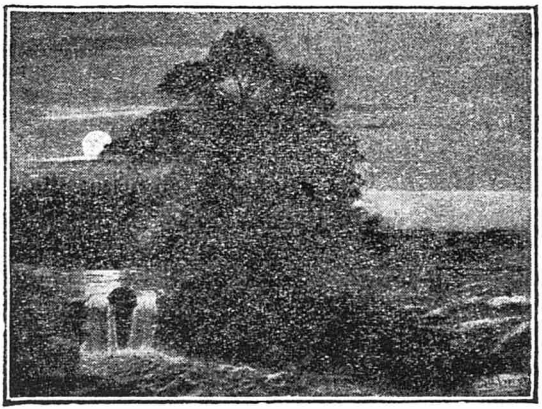

MAI AM UN SINGUR DOR

Iar când voi fi pământ,
In liniştea sării
Săpaţi-mi un mormânt
La marginea mării.

Nu voiu sicriu bogat
Podoabe şi flamuri,
Ci-mi împletiţi un pat
Din veştede ramuri.

Să-mi fie somnul lin
Şi codrul aproape,
Să am un cer senin
Pe-adâncile ape.

www.dacoromanica.ro

S'aud cum blânde cad
Izvoarele 'ntr'una,
Pe vârfuri lungi de brad
Alunece luna.

S'aud pe valuri vânt,
Din munte talanga,
De-asupră-mi teiul sfânt
Să-şi scuture creanga.

Şi cum n'oiu suferi
De-atuncea 'nainte,
Cu flori m'or troenì
Aduceri aminte.

Şi cum va încetà
Al inimei zbucium,
Ce dulce-mi va sunà
Cântarea de bucium!

Vor arde'n preajma mea
Luminile 'n dealuri,
Izbind s'or frământà
Eternele valuri.

Şi nime 'n urma mea
Nu'mi plângă la creştet,
Ci codrul vânt să dea
Frunzişului veşted.

www.dacoromanica.ro

Luceferii de foc
Privi-or din ceteni
Mormânt făr' de noroc
Şi fără prieteni.

VARIANTĂ

De-oiu adormi curând
In noaptea uitării,
Să mă duceţi tăcând
La marginea mării.

Nu voiu sicriu bogat
Făclie şi flamuri,
Ci-mi umpleţi un pat
Din tinere ramuri.

Să-mi fie somnul lin
Şi codrul aproape,
Luceasc' un cer senin
Eternelor ape,

Care 'n dureri adânci
Se 'nalţă la maluri;
S'ar atârnà de stânci
Cu braţe de valuri,

Se 'nalţă dar recad
Şi murmură 'ntr'una,

www.dacoromanica.ro

Când pe păduri de brad
Alunecă luna.

Şi nime 'n urma mea
Nu-mi plângă la creştet,
Doar moartea glas să dea
Frunzişului veşted.

Să treacă lin prin vânt
Atotştiutoarea,
De-asupra-mi teiul sfânt
Să'şi scuture floarea.

Cum n'oiu mai fi pribeag
De-atunci înainte,
M'or troeni cu drag
Aduceri aminte.

Luceferi ce răsar
In umbră de ceteni
Or să-mi zâmbească iar
Fiindu-mi prieteni.

Ce n'or şti că privesc
O lume de patimi,
Pe când liane cresc
Pe singurătate-mi.

www.dacoromanica.ro

ALTĂ VARIANTĂ

Nu voiu mormânt bogat,
Cântare şi flamuri
Ci-mi împletiţi un pat
Din tinere ramuri;
Şi nime 'n urma mea
Nu-mi plângă la creştet,
Frunzişului veşted
Doar vântul glas să-i dea.
In liniştea serii
Să mă 'ngropaţi, pe când
Trec stoluri sburând
La marginea mării.

Să 'mi fie somnul lin
Şi codrul aproape;
Lucească cer senin
Eternelor ape,
Care din văi adânci,
Se 'nalţă la maluri;
Cu braţe de valuri
S'ar atârnà de stânci
Şi murmur 'ntr'una
Când spumegând recad;
Iar pe păduri de brad
Alunece luna.

Reverse dulci scântei
A tot ştiutoarea,

www.dacoromanica.ro

De-asupra-mi crengi de tei
Să-şi scuture floarea.
Ne mai fiind pribeag
De-atunci înainte,
Aduceri aminte
M'or coperi cu drag
Şi stinsele patemi
Le-or troeni căzând,
Uitarea 'ntinzând
Pe singurătate-mi.

ALTĂ VARIANTĂ

Mai am un singur dor:
In liniştea sării
Să mă lăsaţi să mor
La marginea mării.
Să-mi fie somnul lin
Şi codrul aproape,
Pe 'ntinsele ape
Să am un cer senin.
Nu 'mi trebue flamuri,
Nu voiu sicriu bogat
Ci-mi împletiţi un pat
Din tinere ramuri.

Şi nime 'n urma mea
Nu 'mi plângă la creştet;
Doar toamna glas să dea

www.dacoromanica.ro

Frunzişului veşted.
Pe când cu sgomot cad
Izvoarele 'ntr'una,
Alunece luna
Prin vârfuri lungi de brad.
Pătrunză talanga
Al sării rece vânt;
Deasupră-mi teiul sfânt
Să-şi scuture creanga.

Cum n'oi mai fi pribeag
De-atunci înainte,
M'or troeni cu drag
Aduceri aminte:
Luceferi ce răsar
Din umbră de ceteni,
Fiindu-mi prieteni,
O să'mi zâmbească iar.
Va geme de patemi
Al mării aspru cânt...
Ci eu voiu fi pământ
In singurătate-mi.

DIN VALURILE VREMII

Din valurile vremii, iubita mea, răsai,
Cu braţele de marmur, cu părul lung bălai
Şi faţa străvezie ca faţa albei ceri—
Slăbită e de umbra duioaselor dureri!

www.dacoromanica.ro

Cu zâmbetul tău dulce tu mângăi ochii mei,
Femee între stele şi stea întîe femei,
Şi întorcându-ţi faţa spre umărul tău stâng,
In ochii fericirii mă uit pierdut şi plâng

Cum oare dln noianul de neguri să te rump,
Să te ridic la pieptu-mi, iubite înger scump,
Şi faţa mea în lacrimi pe faţa ta s'o plec,
Cu sărutări aprinse suflarea să ţi-o 'nec
Şi mâna friguroasă s'o încălzesc la sin,
Aproape — mai aproape, pe inima'mi s'o ţin.
Dar vai, un chip aevea nu eşti astfel de treci
Şi umbra ta se pierde în negurile reci,
De mă găsesc iar singur cu braţele în jos
In trista amintire a visului frumos !
Zadarnic după umbra ta dulce le întind :
Din valurile vremii nu pot să te cuprind.

SUNT ANI LA MIJLOC

Sunt ani la mijloc şi 'ncă mulţi vor trece
Din ceasul sfânt în care ne 'ntâlnirăm,
Şi tot mereu gândesc cum ne iubirăm,
Minune cu ochi mari şi mână rece.

O vino iar ! Cuvinte dulci inspiră-mí,
Privirea ta asupra mea să plece,
Sub raza ei mă lasă a petrece
Şi cânturi nouă smulge tu din liră-mi.

www.dacoromanica.ro

Tu nici nu ştii, a ta apropiere
Cum sufletu-mi de-adânc îl linişteşte,
Ca răsărirea stelei în tăcere ;

Iar când te văd zâmbind copilăreşte,
Se stinge-atunci o viaţă de durere.
Privirea-mi arde, sufletul îmi creşte.

CÂND INSUŞI GLASUL

Când însuşi glasul gândurilor tace
Mă 'ngână cântul unei dulci evlavii,
Atunci te chem ; chemarea-mi asculta-vei ?
Din neguri reci plutind te vei desface ?

Puterea nopţii blând însenina-vei
Cu ochii mari şi purtători de pace ?
Răsai din umbra vremurilor încoace
Ca să te văd venind — ca 'n vis, aşa vii !

Cobori încet... aproape, mai aproape,
Te pleacă iar zâmbind peste-a mea faţă,
A ta iubire c'un suspin arat'o.

Cu geana ta m'atinge pe pleoape
Să simt fiorii strângerii în braţe,
Pe veci pierduto, veşnic adorato !

---

www.dacoromanica.ro

SONET

Răsai asupra mea lumină lină
Ca'n visul meu ceresc de-odinioară,
O, maică sfântă, pururea fecioară,
In noaptea gândurilor mele vină...

Speranța mea, tu n'o lăsà să moară,
De și a fost noian adânc de vină ;
Privirea ta de lacrămi calde plină,
Indurătoare-asupra mea coboară.

Străin de toți, pierdut în suferința
Adâncă a nimicniciei mele,
Eu nu mai cred nimic și n'am tărie.

Dă-mi tinerețea mea, redă-mi credința,
Și reapari din cerul tău de stele,
Ca să te-ador de-acum pe veci, Marie !

SONET

Stau în cerdacul tău... Noaptea-i senină
De-asupra-mi crengi de arbori se întind.
Crengi mari în flori de umbră mă cuprind
Și vântul mișcă arborii 'n grădină

Dar prin fereastra ta eu stau privind
Cum tu te uiți cu ochii în lumină,

www.dacoromanica.ro

Ai obosit, cu mâna ta cea fină
In val de aur părul despletind.

L'ai aruncat pe umăr de mirare,
Desfaci visând pieptarul de la sân
Incet te-ardici şi suflì 'n lumânare...

De-asupra-mi stele tremură prin ramuri,
In întuneric ochii mei rămân,
Ş'alături luna bate trist în geamuri.

CE STĂ VÂNTUL...

Ce stă vântul să tot bată
Prin frunza de tei uscată
Şi frângându-şi ramurile
Să lovească geamurile ?
Iară tu de ce suspini,
Când priveşti peste grădini ?
Nu mai stà de tot oftà
Şi în gând nu mă mustrà,
Că atunci te voi uita,
Când nu s'or mai arăta
Lângă mare râurile,
Lângă drum pustiurile,
Luna şi cu soarele
Şi'n codru izvoarele.
Vei avea de suspinat,
Când vei şti că te-am uitat ;

www.dacoromanica.ro

Când vei sta ca să mă 'ngropi
Pe cărarea dintre plopi
Ş'atunci vântul o să bată
Prin frunza de tei uscată,
Scuturând-o, risipind'o
De ţi s'o urî privind-o.

COLINDE, COLINDE

Colinde, Colinde,
E vremea colindelor,
Căci gheaţa se 'ntinde
Asemeni oglinzilor.
Şi tremură brazii
Mişcând rămurelele,
Căci noaptea de azi-i
Când scântee stelele.

Se bucur copiii,
Copiii şi fetele
De dragul Mariii
Işi peaptănă pletele...
De dragul Marii
Şi-a Mântuitorului
Luceşte pe ceruri
O stea călătorului.

---

www.dacoromanica.ro

O MAMĂ

O mamă, dulce mamă, din negura de vremi
Pe freamătul de frunze la tine tu mă chemi;
Deasupra criptei negre a sfântului mormânt
Se scutură salcâmii de toamnă şi de vânt,
Se bat încet din ramuri, îngână glasul tău...
Mereu se vor tot bate, tu vei dormi mereu.

Când voi muri iubito, la creştet să nu-mi plângi;
Din teiul sfânt şi dulce o ramură să frângi,
La capul meu cu grije tu ramura s'o 'ngropi,
Asupra ei să cadă a ochilor tăi stropi;
Simţi-o-voiu odată umbrind mormântul meu...
Mereu va creşte umbra-i, eu voi dormì mereu.

Iar dacă împreună va fi ca să murim,
Să nu ne ducă 'n triste zidiri de ţintirim:
Mormântul să ni-l sape la margine de râu,
Ne pună 'n încăperea aceluiaşi sicriu,
De-apururea aproape vei fi de sânul meu...
Mereu va plânge apa, noi vom dormì mereu.

DINTRE SUTE DE CATARGE

Dintre sute de catarge,
Care lasă malurile,
Câte oare le vor sparge
Vânturile, valurile

www.dacoromanica.ro

Dintre pasări călătoare
Ce străbat pământurile,
Câte-o să le 'nece oare
Valurile, vânturile?

De-i gonì, fie norocul,
Fie idealurile,
Te urmează în tot locul
Vânturile, valurile!

Ne'nţeles rămâne gândul
Ce-ţi străbate cânturile;
Zboară vecinic, îngânându-l
Valurile, vânturile!

O D Ă
(In metru antic)

Nu credeam să 'nvăţ a muri vr'odată;
Pururi tânăr, înfăşurat în manta-mi,
Ochii mei 'nălţam visători la steaua
Singurătăţii.

Când de-odată tu răsărişi în cale-mi,
Suferinţă tu, dureros de dulce...
Până'n fund băui voluptatea morţii,
Ne'ndurătoareo!

Jalnic ard de viu chinuit ca Nessus
Ori ca Hercul înveninat de haina-i;

www.dacoromanica.ro

Focul meu a-l stinge nu pot cu toate
Apele mării.

De-al meu propriu vis mistuit mă vaet,
Pe-al meu propriu rug mă topesc în flacări...
Pot să mai re'nviu luminos din el ca
Pasărea Phoenix?

Piară-mi ochii turburători din cale,
Vino iar în sân, nepăsare tristă,
Ca să pot muri liniştit, pe mine
Mie redă-mă!

CU MÂNE ZILELE'ŢI ADAOGI

Cu mâne zilele'ţi adaogi,
Cu ieri viaţa ta o scazi,
Şi ai cu toate astea 'n faţă
De-apururi ziua cea de azi.

Când unul trece, altul vine
In astă lume a'l urma;
Precum când soarele apune,
El şi răsare unde-va.

Se pare cum că alte valuri
Cobor mereu pe-acelaş vad,
Se pare cum că-i altă toamnă,
Şi 'n veci aceleaşi frunze cad.

www.dacoromanica.ro

Naintea nopţii noastre umblă
Crăiasa dulcei dimineţi ;
Chiar moartea însăşi e-o părere
Şi un visternic de vieţi.

Din ori-ce clipă trecătoare
Ăst adevăr îl înţeleg,
Că sprijine vecia 'ntreagă
Şi 'nvârte universu 'ntreg.

De-accea zboare anu-acesta
Şi se cufunde în trecut,
Tu ai ş'acum comoara 'ntreagă
Ce 'n suflet pururi ai avut.

Cu mâne zilele-ţi adaogi,
Cu ieri viaţa ta o scazi,
Având cu toate astea 'n faţă
De-apururi ziua cea de azi.

Priveliştile sclipitoare
Ce 'n repezi şiruri se diştern,
Repaosă nestrămutate
Sub raza gândului etern.

www.dacoromanica.ro

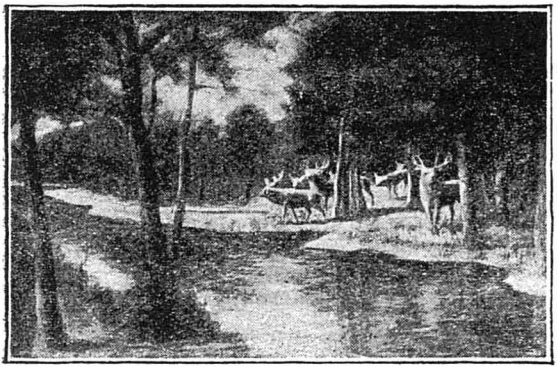

O RĂMÂI

„O rămâi, rămâi la mine!
„Te iubesc atât de mult!
„Ale tale doruri toate
„Numai eu ştiu să le-ascult;

„In al umbrei întuneric
„Te asamăn unui prinţ
„Ce se uit'adânc în ape
„Cu ochi negri şi cuminţi;

„Şi prin vuetul de valuri,
„Prin mişcarea naltei erbi
„Eu te fac s'auzi în taină
„Mersul cârdului de cerbi:

www.dacoromanica.ro

„Eu te văd răpit de farmec
„Cum îngâni cu glas domol,
„In a apei strălucire
„Intinzând piciorul gol;

„Şi privind în luna plină
„La văpaia de pe lacuri,
„Anii tăi se par ca clipe,
„Clipe dulci se par ca veacuri".

Astfel zise lin pădurea,
Bolţi asupra-mi clătinând—
Şueram l'a ei chemare
Ş'am eşit în câmp râzând.

Astăzi chiar de m'aş întoarce,
A 'nţelege n'o mai pot...
Unde eşti, copilărie,
Cu pădurea ta cu tot?

LASĂ-ŢI LUMEA TA UITATĂ

Lasă-ţi lumea ta uitată,
Mi te dă cu totul mie,
De ţi-ai da viaţa toată,
Nime 'n lume nu ne ştie.

Vin' cu mine, rătăceşte
Pe cărări cu cotituri,

www.dacoromanica.ro

Unde noaptea se trezeşte
Glasul vechilor păduri.

Printre crengi scântee stele,
Farmec dând cărării strimte.
Şi afară doar de ele
Nime 'n lume nu ne simte.

Părul tău ţi se desprinde
Şi frumos ţi se mai şede,
Nu zi ba, de te-oi cuprinde –
Nime 'n lume nu ne vede.

Tânguiosul bucium sună,
L'ascultăm cu-atâta drag,
Pe când iese dulcea lună
Dintr'o rarişte de fag.

Şi răspunde codrul verde
Fermecat şi dureros,
Iară sufletu-mi se pierde
După chipul tău frumos.

Te desfaci c'o dulce silă,
Mai nu vrei şi mai te laşi,
Ochii tăi sunt plini de milă,
Chip de înger drăgălaş.

Iată lacul. Luna plină
Poleindu'l, îl străbate;

www.dacoromanica.ro

El aprins de-a ei lumină
Simte-a lui singurătate.

Tremurând cu unde 'n spume,
Intre trestie le farmă,
Şi visând o 'ntreagă lume
Tot nu poate să adoarmă.

De-al tău chip el se pătrunde,
Ca oglinda îl alege —
Ce priveşti zâmbind în unde?
Eşti frumoasă, se 'nţelege.

Înălţimile albastre
Pleacă zarea lor pe dealuri,
Arătând privirii noastre
Stele 'n ceruri, stele 'n valuri.

E-un miros de tei în crânguri,
Dulce-i umbra de răchiţi,
Şi suntem atât de singuri
Şi atât de fericiţi!

Numai luna printre ceaţă
Varsă apelor văpae,
Şi te află strânsă 'n braţe,
Dulce dragoste bălae.

www.dacoromanica.ro

DIANA

Ce cauţi pe-unde bate luna
Pe-un alb izvor tremurător
Şi unde pasările 'ntr'una
Se 'ntrec cu glas ciripitor?
N'auzi cum frunzele 'n poiană
Şoptesc cu zgomotul de guri
Ce se sărută, se hârjoană
In umbr' adâncă de păduri?

In cea oglindă mişcătoare
Vrei să priveşti un straniu joc,
O apă vecinic călătoare
Sub ochiul tău rămas pe loc?
S'a desprimăvărat pădurea,
E-o nouă viaţă 'n ori-ce zvon,
Şi numai tu gândeşti aiurea
Ca tânărul Endymion.

De ce doreşti singurătate
Şi glasul tainic de izvor?
S'auzi cum codrul frunza-şi bate,
S'adormi pe verdele covor?
Iar prin lumina cea rărită,
Din valuri reci, din umbre moi
S'apar'o zină liniştită
Cu ochii mari, cu umeri goi?

Ah! acum crengile le 'ndoaie
Mânuţe albe de omăt,

www.dacoromanica.ro

O faţă dulce şi bălae,
Un trup înalt şi mlădiet.
Un arc de aur pe-al ei umăr,
Ea trece mândră la vânat,
Şi peste frunze fără număr
Abia o urmă a lăsat.

PE LÂNGĂ PLOPII FĂRĂ SOŢ...

Pe lângă plopii fără soţ
Adesea am trecut;
Mă cunoşteau vecinii toţi, –
Tu nu m'ai cunoscut.

La geamul tău ce strălucea,
Privii atât de des:
O lume toată 'nţelegea
Tu nu m'ai înţeles.

De câte ori am aşteptat
O şoaptă de răspuns...
O zi din viaţă să'mi fi dat,
O zi mi-era de-ajuns.

O oră să fi fost amici
Să ne iubim cu dor,
S'ascult de glasul gurii mici –
O oră, şi să mor.

www.dacoromanica.ro

Dându-mi din ochiul tău senin
O rază din adins,
In calea timpilor ce vin
O stea s'ar fi aprins.

Ai fi trăit în veci de veci
Şi rânduri de vieţi;
Cu ale tale braţe reci
Inmărmureai măreţ!

Un chip de-apururi adorat,
Cum nu mai au perechi
Acele zine ce străbat
Din timpurile vechi!

Căci te iubeam cu ochi păgâni
Şi plini de suferinţi,
Ce mi-i lăsară din bătrâni,
Părinţii din părinţi.

Azi nici măcar îmi pare rău
Că trec cu mult mai rar,
Că cu tristeţe capul tău
Se 'ntoarce în zadar;

Căci azi le semeni tuturor
La umblet şi la port,
Şi te privesc nepăsător
C'un ochiu rece de mort.

www.dacoromanica.ro

Tu trebuia să te cuprinzi
De acel farmec sfânt
Şi noaptea candelă s'aprinzi
Iubirii pe pământ.

ADIO

De-acuma nu te-oiu mai vedea,
Rămâi, rămâi cu bine!
Mă voi ferì în calea mea
De tine.

De astăzi dar tu fă ce vrei,
De astăzi nu-mi mai pasă,
Că cea mai dulce 'ntre femei
Mă lasă.

Căci nu mai am de obicei,
Ca 'n zilele acele
Să mă îmbăt şi de scântei
Din stele,

Când degerând atâtea dăţi
Eu mă uitam prin ramuri
Şi aşteptam să te arăţi
La geamuri.

O, cât eram de fericit
Să mergem împreună

www.dacoromanica.ro

Sub acel farmec liniştit
De lună!

Şi când în taină mă rugam
Ca noaptea 'n loc să stee,
In veci alături să te am,
Femee!

Din a lor treacăt să apuc
Acele dulci cuvinte,
De care azi abea mi-aduc
Aminte.

Căci astăzi dacă mai ascult
Nimicurile-aceste,
Imi pare-o veche de demult
Poveste.

Şi dacă luna bate 'n lunci
Şi tremură pe lacuri,
Totuşi îmi pare că de-atunci
Sunt veacuri.

Cu ochii serii cei d'intâi
Eu n'o voiu mai privi-o...
De-aceea 'n urma mea rămâi,
Adio!

www.dacoromanica.ro

S'A DUS AMORUL

S'a dus amorul, un amic
Supus amândurora;
Deci cânturilor mele zic
Adio tuturora.

Uitarea le închide 'n scrin
Cu mâna ei cea rece,
Şi nici pe buze nu-mi mai vin
Şi nici prin gând mi-or trece.

Atâta murmur de izvor,
Atât senin de stele,
Şi un atât de trist amor
Am îngropat în ele!

Din ce noian îndepărtat
Au răsărit în mine!
Cu câte lacrămi le-am udat,
Iubito, pentru tine!

Cum străbăteau atât de greu
Din jalea mea adâncă,
Şi cât de mult îmi pare rău,
Că nu mai sufăr încă,

Că nu mai vrei să te araţi,
Lumină de 'n departe
Cu ochii tăi întunecaţi,
Renăscători din moarte!

www.dacoromanica.ro

Şi cu acel smerit surâs,
Cu cea mai blândă faţă,
Să faci din viaţa mea un vis,
Din visul meu o viaţă!

Să mi se pară cum că creşti
De cum răsare luna
In umbra dulcilor poveşti
Din nopţi o mie una!

Era un vis misterios
Şi blând din cale-afară
Şi prea era de tot frumos
De-a trebuit să piară.

Prea mult un înger mi-ai părut
Şi prea puţin femee,
Ca fericirea ce-am avut
Să fi putut să stee.

Prea ne pierdurăm tu şi eu
In al ei farmec poate,
Prea am uitat pe Dumnezeu,
Precum uitarăm toate.

Şi poate că nici este loc
Pe-o lume de mizerii
Pentr'un atât de sfânt noroc
Străbătător durerii.

www.dacoromanica.ro

TE DUCI

Te duci, şi ani de suferinţă
N'or să te vadă ochi-mi trişti,
Inamoraţi de-a ta fiinţă,
De cum zâmbeşti, de cum te mişti.

Şi nu e blând ca o poveste
Amorul meu cel dureros,
Un demon sufletul tău este,
Un chip de marmoră frumos.

In faţă farmecul palorii
Şi ochi ce scântee de vii —
Sunt umezi înfiorătorii
De linguşiri, de viclenii.

Când mă atingi, eu mă cutremur,
Tresar la pasul tău când treci,
De-al genei tale gingaş tremur
Atârnă viaţa mea pe veci.

Te duci şi rău n'o să-mi mai pară
De-acum de ziua cea de ieri,
Că nu am fost victimă iară
Neînduratelor dureri.

C'auzu-mi n'o să-l mai întuneci
Cu-a gurii dulci suflări fierbinţi,

www.dacoromanica.ro

Pe frunte-mi mâna n'o s'o luneci,
Ca să mă faci să-mi ies din minți.

Puteam numiri defăimătoare
In gândul meu să-ți iscodesc,
Și te uram cu 'nverșunare,
Te blestemam — căci te iubesc.

De-acum nici asta nu-mi rămâne
Și n'o să am ce blestemà:
Ca azi va fi ziua de mâne,
Ca mâni toți anii s'or urmà, —

O toamnă, care întârzie
Pe-un istovit și trist izvor,
Deasupra-i frunzele pustie:
A mele visuri, care mor.

Viața-mi pare-o nebunie
Sfârșită fără-a fi 'nceput,
In toată neagra veșnicie
O clipă 'n brațe te-am ținut.

De-atunci, pornind a lui aripe,
S'a dus pe veci norocul meu:
Redă-mi comoara unei clipe
Cu ani de părere de rău!

www.dacoromanica.ro

DE-OR TRECE ANII

De-or trece anii cum trecură,
Ea tot mai mult îmi va plăcè,
Pentru că 'n toat'a ei făptură
E-un „nu ştiu cum" şi-un „nu ştiu ce".

M'a fermecat cu vr'o scântec
Din clipa 'n care ne văzum?
Deşi nu e decât femee,
E totuş altfel, nu ştiu cum.

De-aceea una 'mi este mie
De ar vorbi, de ar tăcè;
Dac' al ei glas e armonie,
E şi 'n tăcere nu ştiu ce.

Astfel robit de-aceeaşi jale
Petrec mereu acelaş drum:
In taina farmecelor sale
E-un „nu ştiu ce" şi-un „nu ştiu cum".

DIN NOAPTEA

Din noaptea vecinicei uitări
In care toate curg,
A vieţii noastre desmierdări
Şi raze din amurg.

www.dacoromanica.ro

De unde nu mai străbătu
Nimic din ce-a apus, —
Aş vrea odată'n viaţă tu
Să te înnalţi în sus!

Şi dacă ochii ce-am iubit
N'or fi de raze plini,
Tu mă priveşte liniştit
Cu stinsele lumini;

Şi dacă glasul adorat
N'o spune un cuvânt,
Tot înţeleg că m'ai chemat
Dincolo de mormânt.

CE E AMORUL

Ce e amorul? E un lung
Prilej pentru durere;
Căci mii de lacrimi nu-i ajung
Şi tot mai multe cere.

De-un semn în treacăt de la ea
El sufletul ţi-l leagă,
In cât să n'o mai poţi uita
Viaţa ta întreagă.

Dar încă, de te-aşteaptă'n prag
In umbra de unghere,

www.dacoromanica.ro

De se'ntâlneşte drag cu drag,
Cum inima ta cere;

Dispar şi ceruri şi pământ
Şi pieptul tău se bate,
Şi totu-atârnă de-un cuvânt
Şoptit pe jumătate.

Te urmăreşte săptămâni
Un pas făcut a lene,
O dulce strângere de mâni,
Un tremurat de gene;

Te urmăresc luminători
Ca soarele şi luna
Şi peste zi de-atâtea orl
Şi noaptea totdeauna.

Căci scris a fost ca viaţa ta
De doru-i să nu'ncapă,
Căci te-a cuprins asemenea
Lianelor din apă.

www.dacoromanica.ro

RUGĂCIUNE

Rugămu-ne 'ndurărilor
Lucefărului mărilor :
Din valul ce ne bântue,
Inalță-ne, ne mântue,
Privirea adorată
Asupră-ne coboară,
O maică prea curată
Si pururea fecioară
Marie !

www.dacoromanica.ro

VIAŢA

Când aud vre-o dată un rotund egumen
Cu foalele 'ncinse şi obrazul rumen,
Povestind că viaţa e calea durerii
Şi că pocăinţa urmează plăcerii,—
Mă întreb : Acesta poate ca să ştie,
Cum este viaţa, cum cată să fie?

Noaptea scânteiază, cu-a ei mii de stele
Varsă raze slabe pasurilor mele.
Ulicioara-i strâmtă şi din ziduri vechi
Vorbe. râs şi plânset sună în urechi;
Clasuri rătăcite trec prin geamuri sparte
Şi prin uşi deschise, prin zidiri deşarte.

Calo lângă lampă, înir'un mic ietac
Vezi o fată care pune aţă'n ac;
Faţa ei e slabă de-o paloare crudă,
Ochii ei sunt turburi, pleoapele asudă,
Degetele repezi poartă acul fin...
Ea îşi coase ochii într'un tort de in.
Vânătă-i e buza, lipsită de sânge,
Ochiul ei cel turbur nu mai poate plânge.

La ce oare dânsa s'a născut în lume,
O sărmană frunză, pe oceanu'n spume;
O sărmană umbră, orfană şi slabă
De care'n mulţime nimene nu 'ntreabă?
Din zori până 'n noaptea neagră şi târzie

www.dacoromanica.ro

O vezi printr'o albă perdea străvezie
Cum mereu lucrează... şi-abea pâne goală,
Frig şi insomnie, lacrime şi boală!
Tot ce'n astă lume mai poate pricepe
E că de'ncetează lucrul, foamea 'ncepe.

Negustoru'şi pune pânzele 'nainte
Lucrul scump şi harnic unor ceasuri sfinte;
El are briliante pe degete groase,
Din nopţile celor care pânza-i coase;
Desface Ducesei c'o galantă grabă,
Ce i cusut în lacrămi de o mână slabă:
Pânze moi în care se ţesură zile,
Vederea şi somnul sărmanei copile;
Albe ca zăpada pe când cade 'n fulgi,
Dar cum sunt cusute, sunt bune de giulgiu.

Când îţi trec prin minte acestea, copilă,
Te uiţi în oglindă şi îţi plângi de milă;
Vrei s'o vezi chiar bine, s'o ţii bine minte
Pe nefericita dulce şi cuminte,
Făr' de nici un razim, care nu aşteaptă
De cât moartea care singură e dreaptă.

In această viaţă de mizerii plină
Singura-i amică este o albină.
Rătăcită — ce ştii cum — în strada veche,
Glasul îi pătrunse la a ei ureche;
Deschizând fereastra să intre o lasă.
Intre flori să doarmă şi să-i stea în casă.

www.dacoromanica.ro

Se iubiră cele două proletare:
O insect'umană, una zburătoare.
Fata stând pe gânduri, vesela albină
Cu glanterie de buze-i s'anină,
Ca şi când i-ar zice: „Au nu ştii tu oare,
„Cum că a ta gură-i cea mai dulce floare?
„Căci tu eşti frumoasă, chiar ca şi o sfântă,
„Ochiul tău cel dulce şi umbrit mă'ncântă!"

* * *

Intr'o zi copila moare: se 'nţelege
Moartea numai ştie mânile să lege.
In sicriu au pus'o. Faţa ei cea trasă
Era adâncită, însă tot frumoasă;
I-au pus flori pe frunte... Corpul ei cel fin,
Ce nobil transpare din giulgiu de in!
Fereastra-i deschisă, primăvara plină
Pătrunde printr'însa; dar biata albină
In câmp nu mai fuge, ci 'mprejur se poartă,
I'nconjură capul şi guriţa moartă:
Ea zboară aproape şi tot mai aproape.
Şi vrea cu amica-i de-odată s'o 'ngroape.

Deci când mi se 'ntâmplă s'aud un egumen
Cu foalele 'ncinse şi obrazul rumen,
Povestind că viaţa e calea durerii
Şi că pocăinţa urmează plăcerii,—
Mă întreb: Acesta poate ca să ştie
Cum este viaţa, cum cată să fie?

www.dacoromanica.ro

ŞI DACĂ RAMURI BAT IN GEAM

Şi dacă ramuri bat în geam
Şi se cutremur' plopii,
E ca în minte să te am
Şi 'ncet să te apropii.

Şi dacă stele bat în lac
Adâncu-i luminându'l,
E ca durerea mea s'o 'mpac
Inseninându-mi gândul.

Şi dacă norii deşi se duc
De iese 'n luciu luna,
E ca aminte să-mi aduc
De tine 'n totdeauna.

STELELE 'N CER

Stelele 'n cer,
De-asupra mărilor,
Ard depărtărilor,
Până ce pier.

După un semn,
Clătind catargele
Tremură largele
Vase de lemn.

www.dacoromanica.ro

Nişte cetăţi
Plutind pe marele
Şi mişcătoarele
Pustietăţi.

Stol de cocori
Apucă 'ntinsele
Şi necuprinsele
Drumuri de nori.

Zboară ce pot
Şi-a lor întrecere
Veşnică trecere —
Asta e tot.

Până nu mor
Pleacă-te îngere
La trista-mi plângere
Plină de-amor.

Nu e păcat
Ca să se lepede
Clipa cea repede
Ce ni s'a dat ?

Floare de crâng,
Astfel vieţele
Şi tinereţele
Trec şi se stâng.

www.dacoromanica.ro

Ori-ce noroc
Şi 'ntinde-aripele,
Gonit de clipele
Stării pe loc.

KAMADEVA[1])

Cu durerile iubirii
Voind sufletu-mi să-l vindic,
L'am chemat în somn pe Kama —
Kamadeva, zeul indic.

El veni, copilul mândru,
Călărind pe-un papagal,
Având zâmbetul fățarnic
Pe-a lui buze de coral.

Aripi are, iar în tolbă-i
El păstrează ca săgeți
Numai flori înveninate
Dela Gangele măreț.

Puse-o floare-atunci în arcu-i,
Mă lovi cu ea în piept,

[1]) „*Kamadeva* este în mitologia indică zeul amorului Tatăl său este Cerul, iar muma sa iluzia. In figurare se înfățișează călărind pe un papagal, cu un arc făcut din trestie de zahăr, coarda arcului formată de albine, iar săgețile din flori trandafirii ale arborelui Amra". (Notă la ediția d-lui T. Maiorescu)

www.dacoromanica.ro

Şi de-atunci în ori-ce noapte,
Plâng pe patul meu deştept.

Cu săgeata-i otrăvită
A sosit ca să mă certe
Fiul cerului albastru
Şi-al iluziei deşerte.

FRAGMENT

După ce atâta vreme
Laolaltă n'am vorbit,
Mie-mi pare că uitarăm
Cât de mult ne-am fost iubit.

Dar acum te văd nainte-mi
Dulce, palidă cum şezi —
Lasă-mă ca altă dată
Umilit să 'ngenunchez,

Lasă-mă să-ţi plâng de milă,
Să-ţi sărut a tale mâni...
Mânuşiţe, ce făcurăţi
De atâtea săptămâni?

. . . . . .
. . . . . .

---

www.dacoromanica.ro

PESTE VÂRFURI

Peste vârfuri trece lună
Codru 'şi bate frunza lin,
Dintre ramuri de arin
Melancolic cornul sună.

Mai departe, mai departe,
Mai încet, tot mai încet,
Sufletu-mi nemângâiet
Indulcind cu dor de moarte.

De ce taci, când fermecată
Inima-mi spre tine 'ntorn ?
Mai suna-vei, dulce corn,
Pentru mine vre-odată ?

www.dacoromanica.ro

APARI SĂ DAI LUMINĂ

Apari să dai lumină arcatelor fereşti,
Să văz în templu-i zâna cu farmece cereşti,
Prin vremea trecătoare luceşte prea curat
Un chip tăiat de daltă, de-apururi adorat,
Privite-voiu cu ochii în lacrime ferbinţi...
O! marmură, aibi milă de-a mele rugăminţi!

Indură-te şi lasă privirea-mi s'o consol
La alba strălucire a gâtului tău gol,
La dulcea rotunzire a sânilor ce cresc,
La noaptea cea adâncă din ochiul tău ceresc,
Să văd că de privirea-mi tăcând te înfiori...
O marmură, aibi milă de ochi-mi rugători!

Aş vrea cu-a mele lacrimi picioarele să-ţi scald,
In dulcea 'nlĭorare a sufletului cald,
Să mor pătruns de jalea amorului meu sfânt,
Ca lebăda ce moare de propriul ei cânt,
Să mor de 'ntâia rază din ochii tăi cei reci...
O! marmură, aibi milă de stingerea-mi pe veci!

Ca iarna cea eternă a nordului polar
Se 'ntinde amorţirea în sufletu-mi amar,
Nimic nu luminează astei pustietăţi,
Doar sloiurile par ca ruine de cetăţi
Plutind de asprul viscol al morţii cei de veci...
Tu ramură 'nflorită... pe visul meu te pleci!

www.dacoromanica.ro

Din lumea de mizerii şi fără de 'nţeles
Cu ochii cei de ghiaţă ai morţii m'am ales
Şi totu-mi pare veşted, căzut şi uniform,
Sunt însetat de somnul pământului s'adorm,
In cât numai de nume îmi pare că exist...
Tu doar răsai c'un zâmbet în visul meu cel trist!

Cu ochii tăi de înger mă mângăi şi mă minţi,
Căci ei cuprind o lume de dulci făgăduinţi,
De-amor fără de margini, de scumpe fericiri,
Cum nu se află 'n lumea aceasta nicăiri,
Căci iarăşi este umbra iubirei cei de veci
Ce trece cu întreaga-i putere, pe când treci!

Nici luna plutitoare, nici stelele din cer
N'or să pătrunză 'n umbra trecutelor dureri,
N'or să pătrunz' amarul perdutei tinereţi,
Măcar să am de-acuma o sută de vieţi,
Căci sufletu-mi de-atuncea e-atât de întunecat...
Doar ochii tăi de înger în visul meu străbat!

Ca toamna cea târzie e viaţa mea, şi cad
Iluzii ca şi frunza pe undele de vad,
Şi nici o bucurie în cale-mi nu culeg,
Nimic de care 'n lume iubirea să mi-o leg,
Pustiul şi urâtul de-apururi mă cuprind...
Doar braţele-ţi de marmur în visul meu se 'ntind!

Precum corăbii negre se leagănă de vânt
Cu pânzele-atârnate departe de pământ,

www.dacoromanica.ro

Cum între cer şi mare trec pasările stol,
Trec a mele gânduri pe-a sufletului gol,
Şi 'ntind ale lor aripi spre negre depărtări...
Tu eşti în visu-mi negru luceafărul pe mări!

Cu recca nepăsare tu sufletu-mi aduci
Pe cele două braţe întinse-a sfintei cruci,
Şi buzele 'nsetate cu fiere mi le uzi,
Când ruga mea ferbinte nu vrei să o auzi,,
Mă faci părtaş în lume durerilor lui Crist...
O! marmură, aibi milă de sufletul meu trist!

Dar te cobori, divino, pătrunsă de-al meu glas,
Mai mândră, tot mai mândră la fiecare pas...
Visez, ori e aevea? Tu eşti în adevăr?
Tu treci cu mâna albă prin viţele de păr?
Dacă visez, te'ndură, priveşte-n ochi-mi drept...
O! marmură, aibi milă să nu mă mai deştept!

PE UN ALBUM

Albumul? Bal-mascat cu lume multă,
In care toţi pe sus îşi poartă nasul,
Disimulându-şi mutra, gândul, glasul;
Cu toţi vorbesc şi nimeni nu ascultă.

Şi eu intrai, mă vezi rărindu-mi pasul,
Un vers încerc cu pana mea incultă,

www.dacoromanica.ro

Pe masa ta aşez o foaie smultă
Ce de când e nici n'a visat Parnasul.

Spre-a-ţi aminti trecutele petreceri,
Condeiu 'n mână tu mi-l pui cu silă —
Dela oricine-un snop de paie seceri, —

Apoi te uiţi râzând la câte-o filă,
Viclean te bucuri de-ale noastre 'ntreceri,
Privind în vrav — prostia imobilă.

DE CE NU-MI VII

Vezi, rândunelele se duc,
Se scutur frunzele de nuc,
S'aşează bruma peste vii —
De ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii?

O! vino iar în al meu braţ,
Să te privesc cu mult nesaţ.
Să razim dulce capul meu
De sânul tău, de sânul tău!

Ţi-aduci aminte cum pe-atunci
Când ne plimbam prin văi şi lunci,
Te ridicam de subsuori
De-atâtea ori, de-atâtea ori?

www.dacoromanica.ro

In lumea asta sunt femei
Cu ochi ce isvoresc scântei...
Dar, ori-cât ele sunt de sus,
Ca tine nu-s, ca tine nu-s!

Căci tu înseninezi mereu
Viaţa sufletului meu,
Mai mândră de cât ori-ce stea,
Iubita mea, iubita mea!

Târzie toamnă e acum
Se scutur frunzele pe drum
Şi lanurile sunt pustii.
De ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii!

CÂND AMINTIRILE

Când amintirile 'n trecut
Incearcă să mă cheme,
Pe drumul lung şi cunoscut
Mai trec din vreme 'n vreme.

De-asupra casei tale ies
Şi azi aceleaşi stele
Ce-au luminat atât de des
Induioşării mele.

Şi peste arbori înşiraţi
Răsare blânda lună

www.dacoromanica.ro

Ce ne găsea îmbrăţoşaţi
Şoptindu-ne 'mpreună.

A noastre inimi îşi jurau
Credinţă pe toţi vecii,
Când pe cărări se scuturau
De floare liliecii.

Putut-au oare-atâta dor
In noapte să se stângă,
Când valurile de izvor
N'au încetat să plângă,

Când luna trece prin stejari
Urmând mereu în cale-şi,
Când ochii tăi tot încă mari
Se uită dulci şi galeşi?

ORI-CÂTE STELE

Ori câte stele ard în înălţime,
Ori câte unde-aruncă'n faţă-i marea,
Cu-a lor lumină şi cu scânteiarea
Ce-or fi 'nsemnând, ce vor — nu ştie nime.

Deci cum voeşti, tu poţi urma cărarea;
Fi bun şi mare, ori pătat de crime.....
Acelaş praf, aceeaşi adâncime!
Iar moştenirea ta şi-a tot: uitarea.

www.dacoromanica.ro

Parcă mă văd murind: în umbra porţii
Aşteaptă cei ce vor să mă îngroape,
Aud cântări şi văd lumini de torţii.

O, umbră dulce, vino mai aproape,
Să simt plutind deasupră-mi geniul morţii,
Cu aripi negre, umede ploape.

LA STEAUA...

La steaua care-a răsărit
E-o cale-atât de lungă,
Că mii de ani i-au trebuit
Luminii să ne-ajungă.

Poate de mult s'a stins în drum
In depărtări albastre,
Iar raza ei abia acum
Luci vederii noastre.

Icoana stelei ce-a murit
Incet pe cer se sue:
Era, pe când nu s'a zărit,
Azi o vedem, şi nu e.

Ţot astfel când al nostru dor
Perì în noapte-adâncă,
Lumina stinsului amor
Ne urmăreşte încă.

www.dacoromanica.ro

SOMNOROASE PĂSĂRELE

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele –
Noapte bună!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace,
Dorm şi florile 'n grădină—
Dormi în pace!

Trece lebăda pe apă
Intre trestii să se culce –
Fie-ţi îngerii aproape,
Somnul dulce!

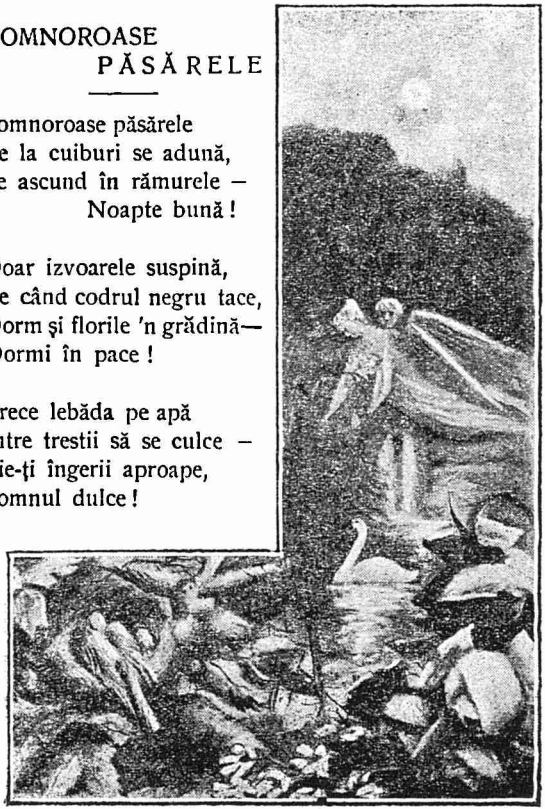

www.dacoromanica.ro

Peste-a nopții feerie
Se ridică mândra lună.
Totu-i vis și armonie
Noapte bună!

SARA PE DEAL

Sara pe deal buciumul sună cu jale,
Turmele'l urc', stele li scapără în cale,
Apele plâng clar izvorând în fântâne;
Sub un salcâm, dragă, m'aștepți tu pe mine.

Luna pe cer trece-așa sfântă și clară,
Ochii tăi mari caută 'n frunza cea rară,
Stelele nasc umezi pe bolta senină,
Pieptul de dor, fruntea de gânduri ți-e plină.

Nourii curg, raze-a lor șiruri despică,
Streșine vechi casele 'n lună ridică,
Scârție 'n vânt cumpăna de la fântână,
Valea-i în fum, fluere murmură 'n stână;

Și osteniți oameni cu coasa'n spinare
Vin de la câmp; toaca răsună mai tare,
Clopotul vechiu umple cu glasul lui sara,—
Sufletul meu arde'n iubire ca para.

Ah! în curând satul în vale-amuțește,
Ah! în curând pasu-mi spre tine grăbește;

www.dacoromanica.ro

Lângă salcâm sta-vom noi noaptea întreagă,
Ore întregi spune-ţi-oi cât îmi eşti de dragă!

Ne-om răzima capetele-unul de altul
Şi surâzând vom adormi sub înaltul
Vechiul salcâm.—Astfel de noapte bogată,
Cine pe ea n'ar da viaţa lui toată?

CE TE LEGENI CODRULE

Ce te legeni codrule
Fără ploae, fără vânt,
Cu crengile la pământ?

—De ce nu m'aşi legănà,
Dacă trece vremea mea?
Ziua scade, noaptea creşte
Şi frunzişu-mi se răreşte;
Bate vântul frunza 'n dungă,
Cântăreţii mi-i alungă;
Bate vântul dintr'o parte,
Iarna-i ici, vara-i departe.
Şi de ce să nu mă plec,
Dacă paserile trec?
Peste vârf de rămurele
Trec în stoluri rândurele,
Ducând gândurile mele
Şi norocul meu cu ele.

www.dacoromanica.ro

Se tot duc pe rând, pe rând
Zarea lumii 'ntunecând ;
Şi se duc ca clipele
Scuturând aripele.
Şi mă lasă pustiit
Vestejit şi amorţit,
Şi cu doru-mi singurel,
De mă 'ngân numai cu el!

LA MIJLOC DE CODRU DES

La mijloc de codru des
Toate pasările ies
Din huceag de aluniş
La voiosul luminiş,
Luminiş de lângă baltă
Ce prin trestia înaltă
Lin se leagănă din unde
Şi'n adâncu-i se pătrunde
Şi de lună şi de soare
Şi de pasări călătoare ;
Şi de lună şi de stele
Şi de zbor de rândunele
Şi de chipul mândrii mele.

---

www.dacoromanica.ro

V I S

Ce vis ciudat avui, dar visuri
Sunt ale somnului făpturi
A nopţii minte le scorneşte,
Le spun a nopţii negre guri.

Pluteam pe-un râu. Sclipiri bolnave
Fantastic trec din val în val,
In urmă-mi noaptea de dumbrave,
Nainte-mi domul cel regal;

Căci pe o insulă în farmec
Se 'nnalţă negre, sfinte bolţi,
Şi luna murii lungi albeşte,
Cu umbră umple orice colţ.

Mă urc pe scări, intru'năuntru —
Tăcere-adâncă l-al meu pas.
Prin întuneric văd înalte
Chipuri de sfinţi pe-iconostas.

Sub bolta mare doar străluce
Un singur sâmbure de foc;
In dreptul lui s'arată-o cruce
Şi 'ntunecime 'n orice loc.

Acum din sus, din chor, apasă
Un cântec trist de ziduri reci, —
Ca o cerşire tânguioasă
Pentru repaosul de veci.

www.dacoromanica.ro

Prin tristul sgomot se arată,
Incet sub văl, un chip ca'n somn,
Cu o făclie'n mâna-i slabă,
In albă mantie de Domn.

Şi ochii mei în cap înghiaţă,
Şi spaima-mi seacă glasul meu, —
Eu îi rup vălul de pe faţă...
Tresar... încremenesc... sunt eu.

De-atunci ca'n somn eu umblu ziua,
Şi uit ce spun adesc-ori,
Şoptesc cuvinte ne'nţelese
Şi par'c'aştept ceva... Să mor?

MOLDOVA
(FRAGMENT)

Din lungi cărări de codru, din munţi cu vârfu'n [nouri
Eşit-au Dragoş-Vodă, îmblânzitor de bouri,
Mulţimea curgătoare s'a fost întors pe vale
Şi buciumele sună şi oile-s pe cale.
Nainte merg moşnegii cu pletele bogate
Ţiind toege albe în mâinile uscate,
Astfel eşeau tot rânduri venind de sub verzi ra- [muri
Copii, ciobani de turme, moşnegi, păstori de nea- [muri

www.dacoromanica.ro

Şi au întins moşia spre răsărit şi-amiaz
Pân' unde marea sfarmă de ţărm al ei talaz...
Au cucerit cu plugul, cu vârful dragei săbii
Pân' la Cetatea Albă, limanul de corăbii.
Sute de ani stătut-au stăpâni până la Nistru,
Luptând cu răsăritul, cu cuibul cel sinistru,
De unde vin în roiuri in veci renăscătoare
Lumi spurcate şi rele, barbarele popoare
Prin neagră vijelie ce vâjie şi bate
Sfărmându-se la graniţi de ziduri de cetate...
Stă neclintit Moldova, ţesând la pânza vremii,
Viteji îi erau fiii şi purtătorii stemii
Cei dătatori de lege ş'aşezători de datini,
Lumine din lumine, Muşatini din Muşatini...

. . . . . .

INTRE PASERI

Cum nu suntem două paseri
Sub o streşină de stuf,
Cioc în cioc să stăm alături
Intr'un cuib numai de puf!

Nu mi-ai scoate oare ochii
Cu-ascuţitul botişor?
Şi alăturea cu mine
Sta-vei oare binişor?

www.dacoromanica.ro

Par'că mi te văd, drăguță,
Că îmi zbori și că te scap;
Stând pe gard, privind la mine,
Ai tot da cochet din cap.

Iară eu suit pe casă
Și plouat de-atât amor,
M'aș umfla ursuz în pene
Și aș sta într'un picior.

O! VIN PE MARE...

O vin pe marea ce-o cuprinde
Un cer înnalt de stele plin,
Și vântul serii va întinde
A luntrei pânză în senin.

Cu-atale reci și albe brațe
Tu la grumazu-mi să rămâi
Și luna-ți bată drept în față,
Îți cază părul la călcâi.

Mă voi pleca încet spre tine
Să-ți beau tot sufletul iubit,
C'o lungă, lungă sărutare,
Uimită, fără de sfârșit!

---

www.dacoromanica.ro

FOAEA VEŞTEDĂ
(DUPĂ LENAU)

Vântu-o foae veştedă
Mi-a adus mişcând fereastra...
Este moartea ce-mi trimete
Fără plic scrisoarea-aceasta.

Voi păstra-o, voi întinde-o
Intre foile acele
Ce le am din alte timpuri
De la mâna dragei mele...

Cum copacu-şi uită foaia
Ce pe vânt a fost trimisă,
Astfel ea uitat-a poate
Aste foi de dânsa scrise.

Vorbele iubirii moarte
Vinovate-mi stau de faţă,
Dovedite de minciună
Cer să sting a lor viaţă;

Dulcea lor zădărnicie
Nu mă 'ndur s'o pun pe foc,
De şi-mi stau atât de triste,
Că nu pot muri de loc.

Voi păstra îutreg amarul
Şi norocul ăstor foi,

www.dacoromanica.ro

In durerea vechei pierderi
Recitindu-mă 'napoi.

Numai vestea blând' a morţii
Foaia tristă le-am adaos :
Moartea vindec' ori ce rană
Dând la patime repaos.

MĂNUŞA
(DUPA SCHILLER)

Lâng'a leilor grădină regele Francisc aşteaptă,
Ca să vadă cum s'o 'ncinge între fiare lupta dreaptă.
Imprejur cei mai mari ai ţării şi ai sfatului s'adună,
Pe balconul nalt se'nşiră dame'n veselă cunună.

Regele dă semn cu mâna, sare-o poartă din ţâţâne
Şi un leu iese în faţă, cumpătat, cu pasuri line,
Mut se uită împrejuru-şi ; cască lung şi a lui coamă
Scuturând-o, îşi întinde muşchii şi s'aşază jos.

Regele un semn mai face, se deschide-o altă poartă
Şi dintr'ânsa se repede
C'un sălbatic salt un tigru, care când pe leu îl vede
Muge tare,

Coada roată o 'nvârteşte,
Scoate limba,

www.dacoromanica.ro

Sperios însă pe leu într'un cerc îl ocoleşte,
Sforăe înverşunat,
Apoi mormăind se'ntinde,
Lângă el.

Regele mai face-un semn,
Şi pe două porţi deschise
Se azvârl' doi leoparzi,
Ce cu poftă inimoasă de-a lupta se şi aruncă
Peste tigru.
Dar acesta îi apucă în cumplitele lui ghiare,—
Leul muge,
Se ridică în picioare,
Fiarele se 'nfiorează,
Şi 'mprejur, arzând de dorul de-a se sfâşia 'ntre ele
Se aşază.

O frumoasă mână scapă de pe margine de-altan
O mănuşe, drept la mijloc între tigru şi 'ntre leu;
Iar o damă, Cunigunda, zise-atunci, bătându-şi joc,
Cavalerului Delorges:
„Dac'amorul ţi-i fierbinte cum te juri în ori-ce oară,
Să te văd,
Mergi, mănuşa de-mi ridică!"

Cavaleru-aleargă, iute se coboară
In grozava prejmuire, calcă sigur, fără frică,
Din mijlocu-acestor monştri
Cu-a lui degete 'ndrăzneţe el mânuşa de-o ridică.

www.dacoromanica.ro

Cu mişcare şi cu groază
Damele şi cavalerii l-au privit,
Insă foarte liniştit
El mănuşa o aduce înapoi.
De-a lui laudă e plină ori-ce gură,
Cunigunda îl priveşte cu o gingasă căldură
Ce-i promite că norocu-i e aproape.—
Dar mânuşa el în faţă i-o aruncă:
„Doamna mea, o mulţămire ca aceasta n'o mai
[voiu !"
Şi-o lăsă numai decât.

www.dacoromanica.ro

TABLA DE MATERII

	Pag.
La moartea lui Aron Pumnul	5
De-aş avea	6
Din străinătate	7
O călărire 'n zori	9
La Bucovina	13
Ce-ţi doresc eu ţie, dulce Românie	14
La Heliade	16
Speranţa	17
Misterele nopţii	19
La o artistă	21
Amorul unei marmure	23
Junii corupţi	25
Visuri trecute	28
La moartea principelui Ştirbei	30
Inger de pază	31
Noaptea	31
Lacul	33
Dorinţa	34
Epigonii	35

www.dacoromanica.ro

Pag.

Mortua est 42
Cugetările sărmanului Dionis 45
Floare albastră 49
Egipetul 51
Inger şi demon 55
Impărat şi Proletar 61
Melancolie 70
Crăiasa din poveşti 71
Făt-Frumos din tei. 73
Venere şi Madonă 77
Departe sunt de tine 80
Călin. 81
Trecut-au anii 93
Iubind în taină. 94
Atât de fragedă. 94
Afară-i toamnă 96
Singurătate. 97
Pe aceeaşi ulicioară 99
Nu mă 'nţelegi 101
Rugăciunea unui Dac 102
Strigoii 104
Freamăt de codru 117
Despărţire 119
De câte ori iubito. 120
Povestea teiului 121
Glossă 125
Povestea codrului 129
Scrisoarea I. 131
Scrisoarea II 138
Scrisoarea III. 142

www.dacoromanica.ro

Pag.

Scrisoarea IV 153
Pajul Cupidon 161
Dalila 163
Criticilor mei 167
Revedere. 169
Luceafărul 171
Doină 187
S'a stins viața 190
Se bate miezul nopții 190
Invierea 191
In fereastra despre mare 192
Mai am un singur dor. 193
Variantă 195
Altă variantă 197
Altă variantă. 198
Din valurile vremii. 199
Sunt ani la mijloc 200
Când însuși glasul 201
Sonet 202
Sonet 202
Ce stă vântul 203
Colinde, Colinde 204
O mamă. 205
Dintre sute de catarge. 205
Odă. 206
Cu mâne zilele-ți adaugi 207
O, rămâi 209
Lasă-ți lumea ta uitată 211
S'a dus amorul 213
Diana 213

www.dacoromanica.ro

Pag.

Pe lângă plopii fără soț 214
Adio 216
Te duci 220
De-or trece anii 222
Din noaptea 222
Ce e amorul 223
Rugăciune 225
Viața 226
Și dacă ramuri bat în geam 229
Stelele 'n cer 229
Kamadeva 231
Fragment 232
Peste vârfuri 233
Apari să dai lumină 234
Pe un album 236
De ce nu-mi vii 237
Când amintirile 238
Ori câte stele 239
La steaua 240
Somnoroase păsărele 241
Sara pe deal 242
Ce te tegeni codrule 243
La mijloc de codru des 244
Vis 245
Moldova 246
Intre pasări 247
O ! Vin pe mare 248
Foaia veștedă (după Lenau) 249
Mânușa (după Schiller) 250

www.dacoromanica.ro